

Årsredovisning 2024

GÖTEBORGS
OPERAN

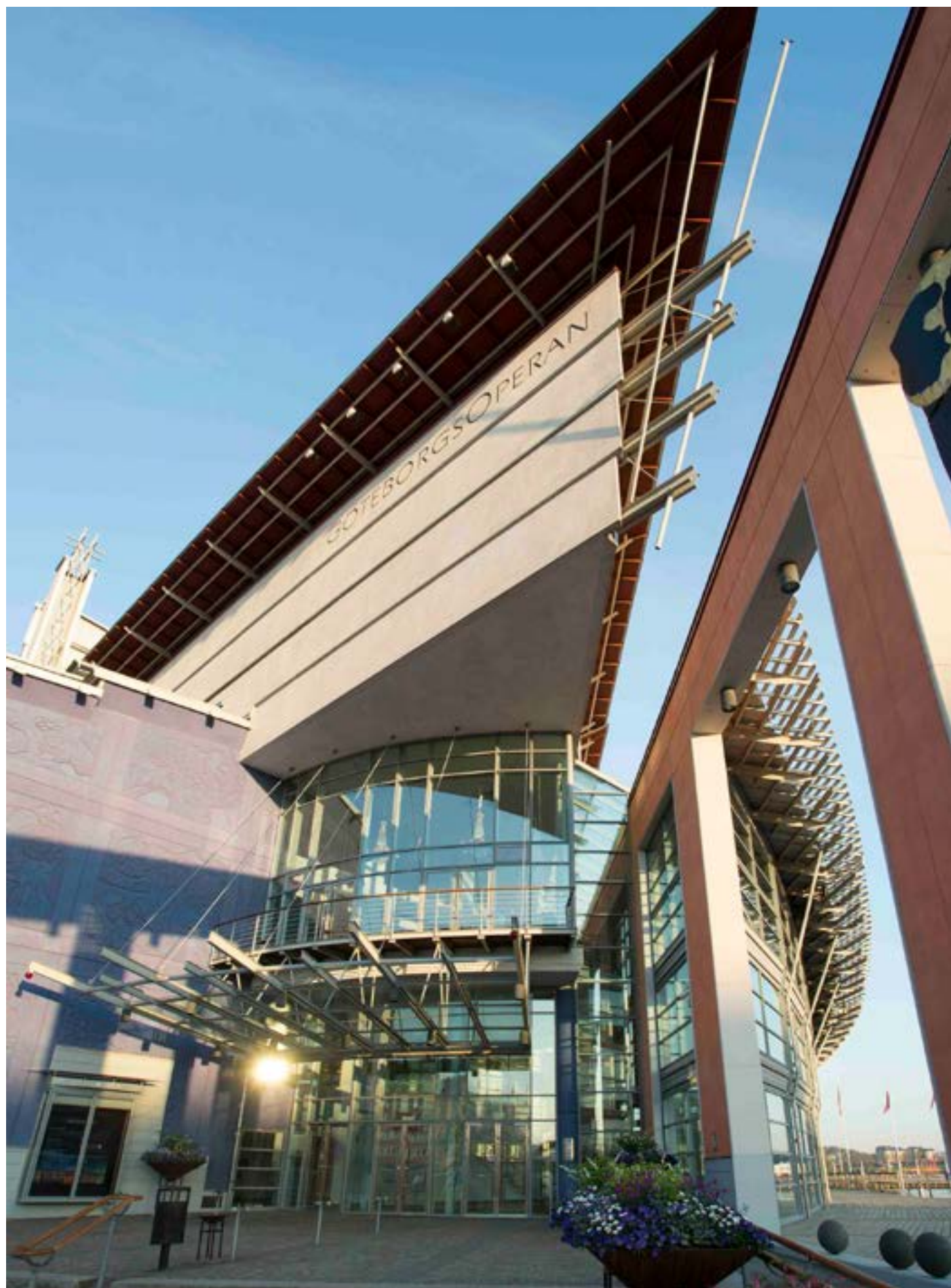

Årsredovisning 2024
GöteborgsOperan

Innehåll

En 30-åring redo för framtiden	5	Medarbetare.....	55
Året i korthet	6	Organisation.....	55
På scen 2024.....	9	Arbetsmiljö.....	56
Opera	9	Hälsa	57
Musikal.....	15	Jämställdhet och mångfald.....	57
Konsert	19	Samverkan.....	58
Dans	23	Internkommunikation	58
Regional verksamhet.....	29	Ekologisk hållbarhet	59
GöteborgsOperan Skapa	33	Långsiktiga miljömål.....	59
Barn och unga	33	Årsredovisning 2024	63
För skolor.....	36	Förvaltningsberättelse	63
Tillgänglighet och delaktighet.....	36	Resultaträkning	74
Verksamheten i sammandrag	39	Balansräkning.....	75
Möten med publiken.....	44	Kassaflödesanalys.....	77
GöteborgsOperan 30 år	44	Noter	79
Vägar till operan.....	44	Underskrifter	91
På plats	45	Revisionsberättelse	92
En långvarig bekantskap.....	48	Granskningsrapport	94
Digital innovation.....	49	Hållbarhetsrapport 2024.....	96
Kunden i fokus	49	Social hållbarhet	100
Operatech	50	Ekologisk hållbarhet.....	104
GöteborgsOperan och omvärlden.....	50	Ekonomisk hållbarhet	109
GöteborgsOperan som samhällsaktör.....	52		
Samarbeten lokalt, regionalt och nationellt	52		
Internationella samarbeten	54		

En 30-åring redo för framtiden

År 2024 har varit ett år med fantastiska föreställningar och riktigt stor publik – och ett intensivt arbete med att stärka ekonomin.

I likhet med många andra kulturinstitutioner påverkas även GöteborgsOperan av det strukturella problemet med ökade kostnader. I början av 2024 gav bolagets styrelse i uppdrag att förbättra resultatet med 50 miljoner kronor 2024-2027, inom ramen för befintliga uppdrag och direktiv.

De omfattande åtgärder som följde gav goda resultat. Genom bland annat effektivisering av processer, analys av nyckelkompetenser, modernisering av arbetstidsavtal, ett generöst frivillighetserbjudande samt intäktsökande åtgärder kunde varslet som lades i april dras tillbaka i november. En välkommen ramhöjning om 18 miljoner kronor från ägarna gav kortsiktig lättnad men påverkade inte åtgärdsplanen.

Vid årets slut kunde vi notera att vi uppnått: En intäktsökning som överträffade förväntningarna. En budget i balans för 2025. Den högsta beläggningen på många år. De närmast kommande åren genomför vi flera åtgärder för att säkra en långsiktigt hållbar ekonomi.

Det var en gemensam vision om att stärka ett växande Västsverige som ledde till GöteborgsOperans tillblivelse. Operahuset invigdes 1994 och har under tre decennier berört sju miljoner besökare. Att nästan sjuttio av de som var anställda vid invigningen fortfarande arbetar kvar vittnar om den omsorg om verksamheten och kärlek till konsten som präglar GöteborgsOperan. Trettio år senare har verksamheten utvecklats till en internationellt erkänd kulturinstitution med stark regional förankring.

GöteborgsOperans uppdrag för 2025-2028 innebär bland annat att vi ska fortsätta stå för Västra Götalandsregionens internationella höjd samtidigt som vi är förankrade i hela regionen. Vår ambition är att ytterligare flytta fram våra positioner, både konstnärligt och inom andra

områden. Med ett nytt scentekniskt system klart hösten 2026 står vi urstarka och redo för framtidens konstnärer, samarbeten, medarbetare och publik.

År 2024 präglades av intensivt arbete för att säkra GöteborgsOperans stabilitet, samtidigt som konstnärliga framgångar lockade en stor publik. Trots utmaningar i omvärlden och verksamheten kan vi se tillbaka på ännu ett år med fullsatta salonger – rum för fantasi, upplevelser och gemenskap.

Christina Björklund
Vd

Året i korthet

Jubileumsåret 2024 – när GöteborgsOperan fyllde 30 år – lockade många föreställningar en stor publik, vilket ledde till hög beläggning, extraföreställningar, ökade intäkter och hög egenfinansiering. Samtidigt har det kärva ekonomiska läget satt sin prägel på året. Arbetet med åtgärdsplanen för att stärka ekonomin har varit intensivt och påverkat alla delar av operans verksamheter. Ett stort steg in i framtiden togs också: ett nytt teatermaskineri upphandlades för att vara på plats 2026.

GöteborgsOperan 30 år

Den 1 oktober 2024 var det 30 år sedan GöteborgsOperan invigdes. Jubileumsveckans temakvällar och två galaföreställningar på Stora scenen, med inslag av alla GöteborgsOperans konstarter, blev kulmen på firandet. Till jubiléet presenterades även en exklusiv jubileumskollektion i glas och textil samt en utställning som blickade både bakåt och framåt

Operatech

När GöteborgsOperans teatermaskineri levererades 1994 var det världens modernaste. Efter 30 år är det dags att uppgradera det, ett projekt som fått namnet Operatech. Upphandling har pågått under 2024 och vid årsskiftet hade anbud kommit in för utvärdering. Sommaren 2026 ska uppgraderingen ske, och samtidigt görs ett antal förbättringar i scenområdet.

Chatta med Sandvargen

2022 tog den kluriga Sandvargen steget från Åsa Linds älskade böcker till operascenen. I början av 2024 dök karaktären – med sitt varma, finurliga tilltal – upp som specialbyggd AI-chatbot. På opera.se kan barn med sina vuxna "Chatta med Sandvargen", ställa frågor och hamna i lika insiktsfulla och lekfulla samtal som om de mötte Sandvargen själv vid scenkanten.

Åtgärder för ekonomin

Den ekonomiska åtgärdsplan som styrelsen fattade beslut om i början av februari har präglat året. Målet är att förbättra det ekonomiska resultatet med sammanlagt 50 miljoner kronor åren 2024-2027. Så här långt har neddragningarna klarats genom bland annat naturliga avgångar, frivillighetserbjudande och effektiviseringar av arbetsprocesser.

Dans världen runt

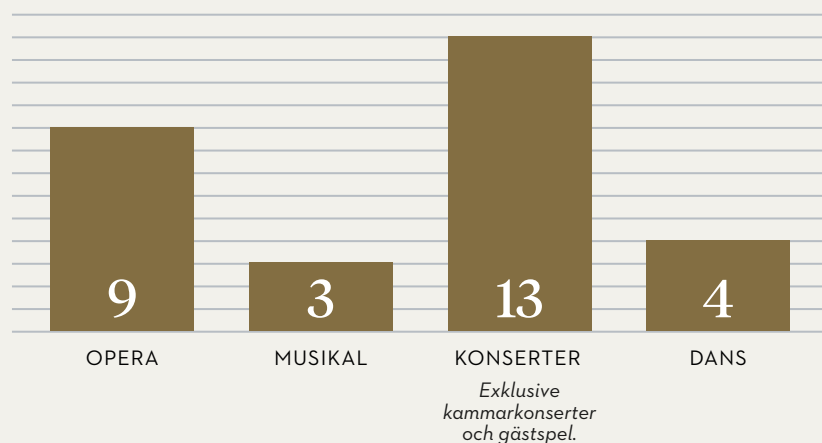
GöteborgsOperans Danskompani gjorde många bejublade framträdanden i Europa och i Sydney i Australien under året. De europeiska städer som besöktes var Novi Sad, Lyon, Haag, Ludwigshafen, Köpenhamn, Montpellier, Cannes och Madrid. Så gott som alla föreställningar var utsålda och publiken var, som alltid, mycket uppskattande.

Julkonsert i Nordstan

Vid olika tillfällen bjuder GöteborgsOperan på sång och musik med fri entré. Ofta i form av till exempel kammarkonserter i operahuset, men ibland dyker musiker och sångare upp "ute på stan". I december bjöd GöteborgsOperans Orkester på julmusik i köpcentrumet Nordstan, vilket samlade många människor, både stora och små.

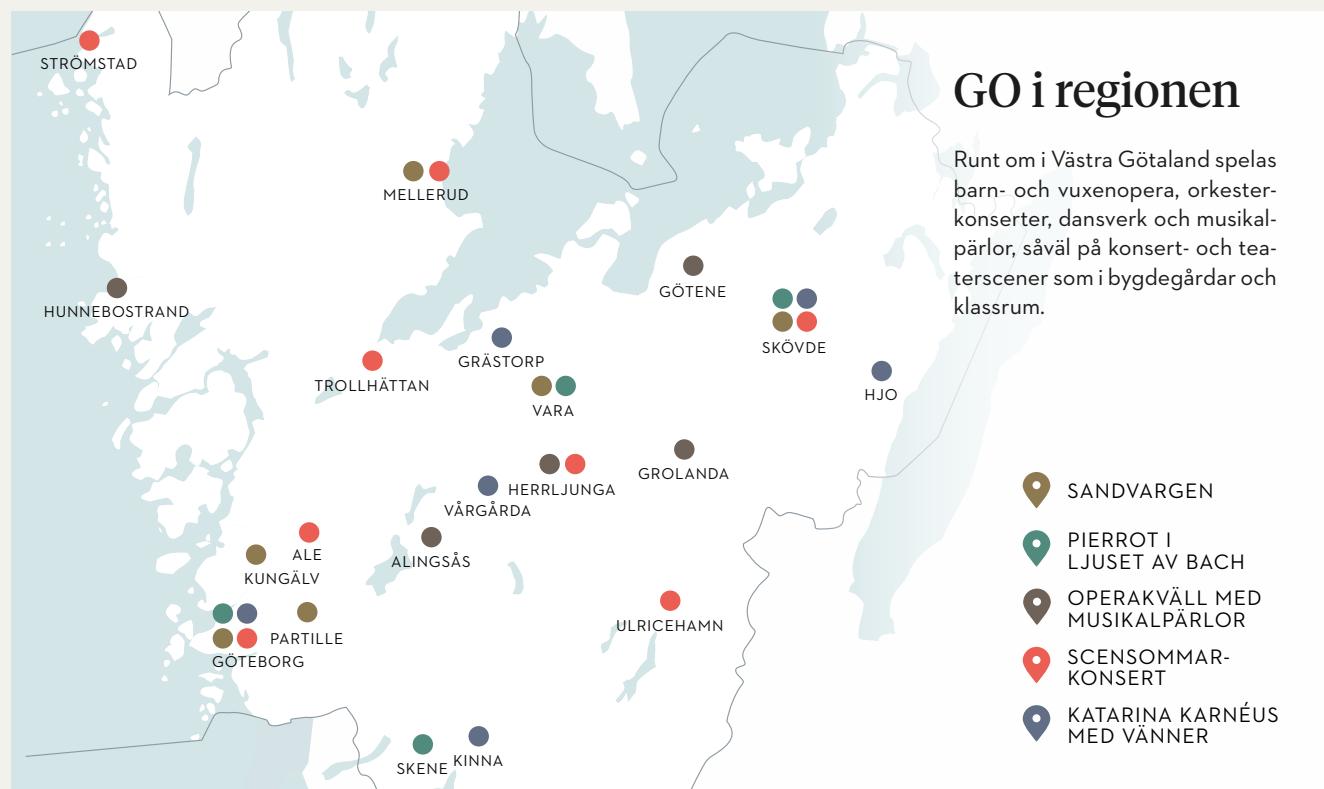
Produktioner

Totalt antal besökare

	2024	2023
Scener och spelplatser	259 525	240 481
Övriga aktiviteter	42 382	36 875
	301 907	277 356

I övriga aktiviteter ingår Skapaverksamhet, introduktioner och samtal, guidningar, publika event utanför operahuset med mera.

Medarbetare

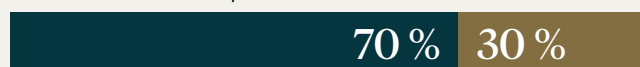
■ KVINNOR ■ MÄN

Under 2024 har totalt **1 047** personer arbetat på Göteborgs-Operan, fördelat på **482** tillsvidareanställda och **565** visstidsanställda.

SAMTLIGA MEDARBETARE (per 31/12, ej timavlönade)

LEDNINGSGRUPP (10 personer)

SAMTLIGA CHEFER INKLUSIVE FÖRORDNANDEN (29 personer)

På scen 2024

Opera

Mozarts opera om den både fränstötande och förföriske Don Giovanni spelades över årsskiftet och en bit in i februari och sjöngs av två sänglag. Med den här uppsättningen var vi ikapp med samtliga premiärer som skjutits upp på grund av covidpandemin. *Don Giovanni* var en samproduktion med Greklands nationalopera i Aten och Det Kongelige Teater i Köpenhamn.

Årets första operapremiär ägde rum 17 februari då *Den flygande holländaren* av Richard Wagner intog Stora scenen. Enligt legenden är Den flygande holländaren namnet på ett spökskepp vars besättning är dömd att segla på haven för evigt. Vart sjunde år får kaptenen gå i land för att försöka bli löst från förbannelsen genom en kvinnas kärlek. I denna nya uppsättning av Wagners klassiska opera fanns inget skepp, däremot en tidsmaskin – ett slags tidstunnel som Holländaren färdas i. Operan, som blev den svenska sopranen Åsa Jägers definitiva genombrott, sjöngs på tyska och textades på svenska och engelska.

I mitten av mars var det dags för nästa premiär, denna gång en barockopera – *Platée* av Jean-Philippe Rameau. Det är en tragikomisk satir över skönhetsidealens konsekvenser och utspelar sig i vår uppsättning i ett förfallet växthus på guden Jupiters lantegendom. I växthuset bor den gamla träsknympen Platée. Jupiter lurar i Platée att han vill gifta sig med henne. Hon tackar överlyckligt ja, omedveten om att hon är offer för en komplott. Titelrollen sjöngs av Anders J Dahlin, framstående inom det ovanliga röstfacket haute-contre (fransk hög tenor). Operan sjöngs på franska och textades på svenska och engelska. Premiären direktsändes i Sveriges Radio P2.

Klassikern *Tosca* fick ny premiär i slutet av april och spelades även under hösten. Uppsättningen av Giacomo

Puccinis opera skapades 2011 för GöteborgsOperan av den amerikansk-italienske regissören Lorenzo Mariani, som hade placerat verkets intrig i fascismens Italien 1938. I detta triangeldrama står huvudpersonerna på toppen av sina karriärer. Men när solen går upp nästa morgon är allt förändrat. Sjöngs på italienska och textades på svenska och engelska.

I maj var det ny premiär på *Viva la mamma*, som hade premiär våren 2022, den här gången med flera nya sångare i rollerna. Det är en opera av Gaetano Donizetti med regi och ny text av Claes Eriksson. *Viva la mamma* parodierar de klassiska operakaraktererna och tar med publiken på en humoristisk resa genom arbetet inför en operapremiär. Föreställningen sjöngs på svenska och textades på svenska och engelska.

George Bizets opera *Carmen* är en av världens absolut mest populära. Den här klassiska uppsättningen skapades av sir David McVicar för Glyndebourne 2002. Det var tredje gången den sattes upp på GöteborgsOperan och med en rad nybesättningar. *Carmen* inledde årets höstsäsong och sjöngs på franska med textning på svenska och engelska.

För första gången på 55 år fick publiken möjlighet att i Göteborg se Giuseppe Verdis magnifika drama *Otello*, baserat på Shakespeares tragedi, med premiär i november. När Jago påstår att Desdemona är otrogen slår svart-sjukan klorna i *Otello*. Uppsättningen är en stor satsning, med omkring 70 operasångare och barnkör på scenen. Flera gästande sångare gjorde de ytterst krävande rollerna och Michael Weinius Otellodebut lockade en hel del internationell press till premiären. Desdemona sjöngs av GöteborgsOperans sopran Julia Sporsén, som hyllades av en enig kritikerkår. *Otello* sjöngs på italienska och textades på svenska och engelska. Föreställningen sändes av Sveriges Radio P2 den 28 december.

DON GIOVANNI

Kompositör Wolfgang Amadeus Mozart

Libretto Lorenzo da Ponte

Dirigenter Ville Matvejeff, Aivis GreTERS

Regi originaluppsättning John Fulljames

Iscensättande regissör Aylin Bozok

Scenografi Dick Bird

Kostymdesign Annemarie Woods

Koreografi Maxine Braham

Ljusdesign Fabiana Piccioli

Assisterande ljusdesign Neill Brinkworth

Videodesign Will Duke

PREMIÄR 2 DECEMBER 2023

Samproduktion med Greklands nationalopera, Aten, och Det Kongelige Teater, Köpenhamn

DEN FLYGANDE HOLLÄNDAREN

Musik och libretto Richard Wagner
Dirigenter Alevtina Ioffe, Aivis Greters
Regi Alessandro Talevi
Scenografi David Hohmann
Kostymdesign Pascal Seibicke
Ljusdesign Marco Giusti
PREMIÄR 17 FEBRUARI 2024

PLATÉE

Kompositör Jean-Philippe Rameau
Libretto Adrien-Joseph Le Valois d'Orville efter Jacques Autreaus pjäs *Platée ou Junon Jalouse*
Dirigent Paul Agnew
Regi Andreas Kriegenburg
Scenografi Harald Thor
Kostymdesign Tanja Hofmann
Koreografi Sofia Nappi
Ljusdesign Andreas Grüter
PREMIÄR 16 MARS 2024

TOSCA

Kompositör Giacomo Puccini
Libretto Luigi Illica och Giuseppe Giocosa efter Victorien Sardous pjäs
Dirigenter Giordano Bellincampi, Aivis Greters, Patrik Ringborg
Regi originaluppsättning Lorenzo Mariani
Iscensättning Andreas Björklund
Scenografi Maurizio Baló
Kostymdesign Silvia Aymonino
Ljusdesign Christian Pinaud
NYPREMIÄR 27 APRIL 2024

PIERROT LUNAIRE

Se Regional verksamhet.

SANDVARGEN

Se Regional verksamhet.

VIVA LA MAMMA

Kompositör Gaetano Donizetti

Dirigent Sergej Bolkhovets

Regi originaluppsättning och ny svensk text

Claes Eriksson

Scenografi Elisabeth Åström

Kostymdesign Ulrika Wassén

Koreografi Annika Lindqvist

Ljusdesign Joakim Brink

NYPREMIÄR 25 MAJ 2024

CARMEN

Kompositör Georges Bizet

Libretto Henri Meilhac och Ludovic Halévy efter Prosper Mérimées kortroman

Dirigenter Aivis GreTERS, Martyna Szymczak

Regi originaluppsättning Sir David McVicar

Iscensättning Mattias Palm

Scenografi Michael Vale

Kostymdesign Sue Blane

Koreografi originaluppsättning Andrew George, Nicholas Hall

Koreografi iscensättning Andrzej Glosniak

Ljusdesign originaluppsättning Paule Constable

Ljusdesign iscensättning Joakim Brink

NYPREMIÄR 24 AUGUSTI 2024

OTELLO

Kompositör Giuseppe Verdi

Libretto Arrigo Boito efter William Shakespeares pjäs

Dirigent Vincenzo Milletari

Regi och kostymdesign Rafael R. Villalobos

Scenografi Emanuele Sinisi

Ljusdesign Felipe Ramos

Rörelseinstruktör Jose Ruiz

Kostymdesignassistent Arancha Rodríguez

PREMIÄR 23 NOVEMBER 2024

Musikal

Musikalen *Wicked*, som hade Sverigepremiär 16 september 2023, fortsatte att spelas under våren. Uppsättningen var den största någonsin av musikalen, som som sedan 20 år tillbaka är en av världens mest populära. Även GöteborgsOperans publik tyckte om *Wicked* – trycket var hårt och tre extraföreställningar sattes in.

Charlie och chokladfabriken är musikalen för säsongen 2024/2025. Den hade Sverigepremiär 21 september och ges en bit in i april 2025. Musikalen bygger på Roald Dahls berättelse om den fattiga, godhjärtade och godisälskande Charlie som växer upp nära Willy Wonkas mystiska chokladfabrik. Godisfabrikören utlyser en tävling: i fem chokladkakor har lika många guldbiljetter gömts och de barn som lyckas hitta dem kommer att bjudas in till chokladfabriken. Bland de lyckliga vinnarna finns Charlie. Men allt

är inte så sött som det verkar. Besöket blir en både fantastisk och skrämmande resa. Charlie spelas av fyra barn, två flickor och två pojkar, som turas om i titelrollen under spelåret. Willy Wonka spelas av Ola Salo. Föreställningen ges på svenska och textas på svenska och engelska.

Fabrikens hemlighet är ett nytt juläventyr för hela familjen, med musik som sträcker sig från barocken till klassiska luciasånger och jullåtar. Ett luciatåg är på turné i staden. Sista stoppet är en fabrik i ett öde industriområde. Fabriken är nedsläckt och verkar tillbommad. Oro hinner sprida sig bland ungdomarna innan en vaktmästare dyker upp och tar med dem på en vandring genom fabriken. Här medverkade operasolisten, GöteborgsOperans Orkester och Ungdomskör äldre. Tal och sång på svenska, textning på svenska och engelska.

WICKED

Musik och sångtexter Stephen Schwartz

Manus Winnie Holzman, baserad på

Gregory Maguires roman

Svensk översättning Calle Norlén

Musikaliskt ansvarig Björn Dobbelaere

Dirigenter Björn Dobbelaere, Joakim Hallin,

Sofia Winiarski

Regi Samuel Harjanne

Koreografi Gunilla Olsson Karlsson

Scenografi och kostymdesign takis

Ljusdesign Niklas Elfvengren

Ljuddesign Dennis Barkevall

Videodesign PXLFLD

SVERIGEPREMIÄR 16 SEPTEMBER 2023

Presenteras i överenskommelse med

Music Theatre International.

CHARLIE OCH CHOKLADFABRIKEN

Musik Marc Shaiman

Sångtexter Scott Wittman och Marc Shaiman

Manus David Greig, baserad på Roald Dahls roman

Sånger från filmversionen Leslie Bricusse och

Anthony Newley

Musikalisk bearbetning Björn Dobbelaere

Ny översättning Erik Fägerborn

Dirigent och musikaliskt ansvarig Michael England

Dirigenter Jonas Nydesjö, Martyna Szymczak

Regi Mattias Carlsson

Koreografi Simen Gloppen

Scenografi Lucy Osborne

Kostym- och dockdesign Rachael Canning

Ljusdesign James Farncombe

Ljuddesign Dennis Barkevall

Videodesign Formförbundet

SVERIGEPREMIÄR 21 SEPTEMBER 2024

Presenteras i överenskommelse med

Music Theatre International.

FABRIKENS HEMLIGHET

Dirigent Sergej Bolkhovets

Manus Anders Wängdahl

Regi Mattias Ermedahl

Scenografi och kostymdesign Axel Boberg Ragnerstam

Koreografi Sara Suneson

Ljusdesign Niklas Elfvengren

Video content design Ludvig Falk

Ljuddesign Jonathan Assarsson

URPREMIÄR 12 DECEMBER 2024

Konsert

Årets *Trettondagskonsert med bal* hade tema operett. GöteborgsOperans solister, kör och orkester bjöd på en operettkavalkad i två akter med musik ur *Läderlappen*, *Sköna Galathea*, *Boccaccio*, *Tiggarstudenten* och andra operetter. Därefter förvandlades stora scenen till dansgolv. GöteborgsOperans Wienerkapell, Stardust Big Swing Band, Smoke Rings Sisters och Erik Gullbransson stod för musiken.

I mars gästade GöteborgsOperans solister, kör och orkester Frihamnskyrkan på andra sidan Göta älv. Där framfördes Beethovens enda oratorium *Kristus på Olivberget*. Här övervinner en ung Jesus alla rädslor under en omvälvande stund i Getsemane efter den sista måltiden. Solister var Sofie Asplund, Tobias Westman och Kristian Lindroos. Konserten inleddes med Johannes Brahms *Schicksalslied*. Dirigent var Andreas Spering.

2024 var det 200 år sedan Tjeckiens nationalkompositör Bedřich Smetana föddes. Under flera år var denne romantiker bosatt i Göteborg och hade stor påverkan på stadens musikliv. Den 5 maj hyllades Smetana med en konsertfylld av operasång och orkestermusik. Sångsolister var Sofie Asplund, Karin Fjellander, Carolina Sandgren, Ann-Kristin Jones och Joachim Bäckström. Jiří Rožek dirigerade. Vid Operabaren, en trappa upp, kunde besökare med biljett till föreställningen ta del av en utställning som tog fasta på Smetanas tid i Göteborg 1856–62, samt de av hans verk som har spelats här.

Musikalmaraton – ett sammanhängande medley, utan paus, med utdrag ur samtliga musikaler som har spelats på GöteborgsOperan från invigningen 1994 till 2024 – gavs vid tre utsålda föreställningar i början av juni. Konserten innehöll totalt runt 60 utdrag ur 27 olika musikaler i den ordning de satts upp. Underhållningen fortsatte dessutom i foajén. Föreställningen var en del av GöteborgsOperan 30 år.

Våren avslutades med en hyllning till Giuseppe Verdi. *Operafest – La forza di Verdi* bjöd på utdrag ur bland annat *La traviata*, *Trubaduren* och *Otello*. Solister var bland andra Kerstin Avemo, Carolina Sandgren, Tomas Lind och Tobias Westman samt stjärnskottet Matilda Sterby.

På det årligen återkommande kulturkalaset bjöd GöteborgsOperan på *Kulturkalaskonsert: Säsongspraliner* med höjdpunkter ur den kommande säsongen och välkänd musik från operans värld. Det var sång och musik ur bland annat *Carmen*, *Tosca* och *Otello*. Solister var Kerstin Avemo, Julia Sporsén, Tobias Westman och Mats Persson.

För trettio år sedan, 28 september 1994, förliste M/S Estonia i Östersjön. Några dagar senare invigdes GöteborgsOperan. För att hedra minnet av den svåra olyckan hölls en konsert på dagen 30 år senare, med musik av Arvo Pärt, Gustav Mahler och Richard Strauss, kallad *In memoriam*. Solist var Julia Sporsén.

I början av oktober var det dags att fira GöteborgsOperan 30 år. Under två kvällar framfördes galaföreställningar med alla konstarter på scen: opera, musikal, dans och orkestermusik. Tidigare under veckan gavs temakvällar om allt från konst och hantverk till teknik, under vinjetten "Nyfiken på ...". Läs mer om jubileumsfirandet under Möten med publiken.

Första advent fylldes Stora scenen av musikaliska berättelser av Ravel, Dvořák, Wagner, Strauss och Dukas i *Sagornas konsert*, till exempel *Gåsmors sagor* av Ravel. Verket, som öppnade konserten, är en orkestersvit som rymmer bland annat *Skönheten och odjuret*, *Törnrosa* och *Tummeliten*. Solister var Mia Karlsson och Adam Frandsen. Även Åsa Jäger framträdde med *Isoldes kärleksdöd* av Wagner.

Grandi voci

Konsertserien *Grandi voci* fortsatte under året med totalt fyra konserter. I januari stod tenoren Anders J. Dahlin – en av vår tids främsta utövare av röstfacket haute-contre (hög fransk tenor) – på scenen. Han sjöng franska barockpärlor och ackompanjerades av musiker på luta, barockviolin och cembalo. Nästa *Grandi voci*-konsert ägde rum på internationella kvinnodagen i mars. Då hyllade mezzosopranen och hovsångerskan Katrina Karnéus tonsättaren Alma Mahler genom att framföra samtliga hennes 16 sånger. Ett fyrtiotal musiker från GöteborgsOperans Orkester spelade.

Vid höstens första *Grandi voci* var världssopranen och hovsångerskan Malin Byström tillbaka på Göteborgs-Operan. Hon sjöng franska, tyska och svenska sånger till ackompanjemang av pianisten Magnus Svensson. Årets sista "storslagna röst" var den sydafrikanske barytonen Luthando Qave. På programmet stod Robert Schumanns *Dichterliebe*, arior av Mozart, Rossini, Bellini och Verdi samt en rad sydafrikanska sånger. Pianist var amerikanske Michael Sikich. Konserten spelades in av Sveriges Radio P2.

Kammarkonserter

Ungefär en gång i månaden bjuder sångare och musiker in till kammarkonserter i foajén. Under våren var temat *En resa genom musikhistorien*, med nedslag i romantiken, modernism och postmodernism samt en konsert med musik av Bedřich Smetana. Dessutom gavs kammarkonserten *Operaexposé i operafoajé* med avgångsstudenterna från kandidatutbildningen i opera på Högskolan för scen och musik (HSM).

Under hösten veks två kammarkonserter åt Bizet och Puccini, som båda var aktuella på Stora scenen, under det gemensamma temat *Säsongens tonsättare och deras vänner*. I december hölls examenskonsert med operastudenterna vid HSM – *We are women*.

Gästspel

Tvåornas kör är ett återkommande samarbete med Kulturskolan Göteborg. I år var det omkring 300 åtta- och nio-åringar från skolor på Hisingen som sjöng till ackompanjemang av musiker från Kulturskolan och Göteborgs-Operans Orkester vid två konserter 8 maj.

I *The sound of Sweden* hyllade hundratals körsångare, däribland GöteborgsOperans Ungdomskör äldre, det svenska popundret 1994-2024. Konserterna ägde rum 10 och 11 maj och leddes av musikerna och körledarna Fredrik Berglund och Simon Ljungman. *The sound of Sweden* ingick i GöteborgsOperan 30 år.

En gyllene kväll på Operan med bröderna Herrey 14 september var en jubileumsshow för att fira att det är 40 år sedan de vann Eurovision Song Contest med Diggi-loo Diggi-ley.

TRETTONDAGSKONSERT MED BAL

5 JANUARI 2024

BEETHOVENS ORATORIUM

Dirigent Andreas Spering

23 MARS 2024

SMETANA 200 ÅR

Dirigent Jiří Rožen

5 MAJ 2024

MUSIKALMARATON

Dirigent Christoffer Nobin

1, 5 OCH 7 JUNI 2024

OPERAFFEST – LA FORZA DI VERDI

Dirigent Aivis GreTERS

9 JUNI 2024

KULTURKALASKONSERT: SÄSONGSPRALINER

Dirigent Martyna Szymczak

31 AUGUSTI 2024

IN MEMORIAM

Dirigent Patrik Ringborg

28 SEPTEMBER 2024

GÖTEBORGSOPERAN 30 ÅR!

Dirigent Aivis GreTERS

5 OCH 6 OKTOBER 2024

SAGORNAS KONSERT

Dirigent Constantin Trinks

1 DECEMBER 2024

GRANDI VOCI

23 JANUARI, 10 MARS, 8 SEPTEMBER OCH
17 NOVEMBER 2024

KAMMARKONSERTER

28 JANUARI, 2 MARS, 13 APRIL, 4 MAJ, 26 MAJ,
7 SEPTEMBER, 26 OKTOBER OCH 7 DECEMBER 2024

TVÅORNAS KÖR (GÄSTSPEL)

8 MAJ (TVÅ KONSERTER)

THE SOUND OF SWEDEN (GÄSTSPEL)

10 OCH 11 MAJ

EN GYLLENE KVÄLL PÅ OPERAN –
DIGGI-LOO 40 ÅR (GÄSTSPEL)

14 SEPTEMBER

Dans

I början av året hade succén *Hammer*, av den svenske koreografen Alexander Ekman, nypremiär. *Hammer* hade världspremiär i oktober 2022 och blev snabbt ett mycket omtalat dansverk. *Hammer* inleds med en harmonisk grupp av dansare, osjälviska och tillitsfulla, men beteendet i gruppen förändras lite i taget till att bli allt mer egoistiskt och individualistiskt. Till slut vill de inte gå längre i den egoistiska riktningen utan måste slå sönder sina fasader och idéer om sig själva för att hitta tillbaka till den medmänsklighet och oegennyttia som de befann sig i tidigare. *Hammer* har under året kunnat ses på SVT Play och återkommer på GöteborgsOperan vintern 2025.

Årets första världspremiär var dansdubbeln *Vaults of heaven*, som innehåller verk av koreograferna Yoann Bourgeois och Emma Portner. Koreografen och akrobaten Yoann Bourgeois har arbetat med GöteborgsOperans Danskompani i flera uppsättningar. Han fascinerar av fysik, naturkrafter och upplevelsen av svindel, vilken han anser återspeglar civilisationens omvälvningar. *We loved each other so much* visar livsviktig rörelse, livets intensitet i sin allra renaste form. Kanadensiska koreografen Emma Portner är ett av de mest omtalade namnen inom dansvärlden. *Forever, maybe* slingrar sig genom portaler av förlust, glimtar av hopp, intima pseudo-rum och iscensatt tillgivenhet. Verket hyllar landskapen som formar våra identiteter.

I samarbete med Göteborgs dans- och teaterfestival presenterade GöteborgsOperan ännu en världspremiär – *Atlas song*. Verket är en fusion av dans och livemusik i ett möte mellan göteborgska musikartisten Anna von Hausswolff och världskoreograferna Imre och Marne van Opstal. I detta nyskapande, poetiska och utforskande möte mellan dans och livemusik medverkade tio dansare ur GöteborgsOperans Danskompani, Anna von

Hausswolff och ett liveband med sex musiker. *Atlas song* invigde Göteborgs dans- och teaterfestival 23 augusti och ingick även i firandet av GöteborgsOperan 30 år.

Ytterligare en världspremiär ägde rum i oktober, då koreografen Sharon Eyals nya verk *ima* kombinerades med *12 songs* som återkom efter förra årets succé. Sharon Eyal har arbetat med GöteborgsOperans Danskompani vid flera tillfällen, bland annat *SAABA*, som sedan världspremiären 2021 hyllats vid gästspel runt om i världen. *12 songs* är ett scenkonstverk med allvar och tokigheter, poesi och danskaskader, signerade koreografen Kenneth Kvarnström. Artisten Ane Brun medverkade live på scen, tillsammans med GöteborgsOperans Danskompani, GöteborgsOperans Orkester och gästande musiker.

Årets dansturnéer

Under våren gästade GöteborgsOperans Danskompani Sydney (Australien) med *Skid & SAABA*, som även framfördes i Novi Sad (Serbien). I Lyon (Frankrike) framfördes *Wild poetry & SAABA* och i Haag (Nederländerna) *Skid & Wild poetry*. I både Ludwigshafen (Tyskland) och Köpenhamn (Danmark) fick publiken se *Hammer*.

Höstens turnéer gick till Montpellier och Cannes (Frankrike) samt Madrid (Spanien). Då framfördes *We loved each other so much & Solo echo* i alla tre städerna.

Så gott som alla föreställningar var utsålda och publiken var, som alltid, mycket uppskattande.

HAMMER

Koreografi, regi, scenografi och ljusdesign

Alexander Ekman

Musik Mikael Karlsson

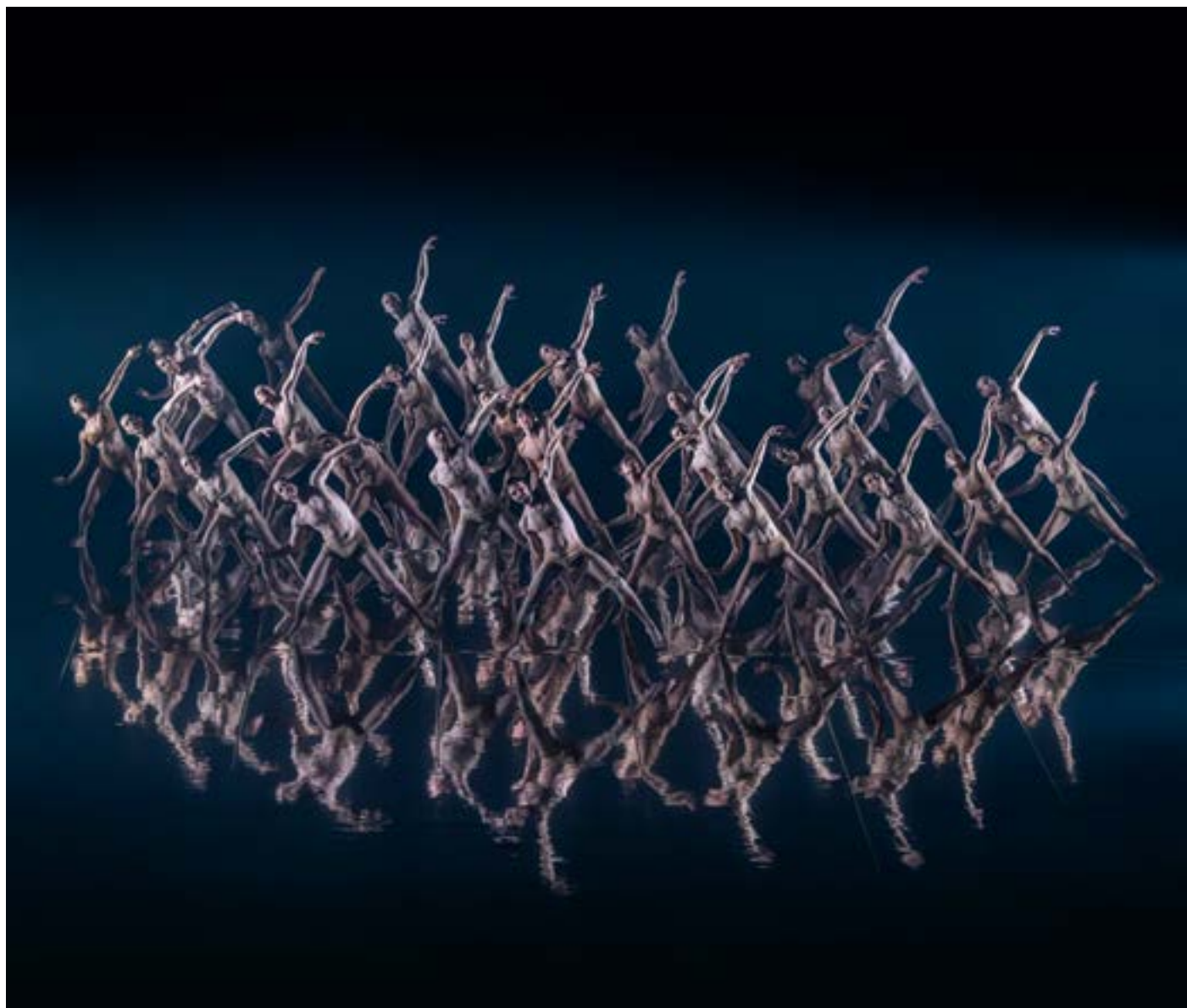
Dramaturgi Carina Nildalen

Kostymdesign Henrik Vibskov

Ljusdesign Joakim Brink

Assistent till Alexander Ekman Victor G. Jeffreys II

NYPREMIÄR 12 JANUARI 2024

VAULTS OF HEAVEN

WE LOVED EACH OTHER SO MUCH

Koreografi, kostymdesign Yoann Bourgeois

Assisterande koreograf Marie Bourgeois,
Winston Reynolds

Musik Félix Lajkó Játék 1, Vonósnégyes, Finálé ur
konserten És zenekara (1998), Leonard & Adam Cohen
The goal från albumet Thanks for the dance (2019)

Scenografi Yoann Bourgeois, Goury

Ljusdesign David Stokholm

FOREVER, MAYBE

Koreografi Emma Portner

Musik Dijon, inkl. musik ur Absolutely av Dijon
(kompositör, musiker och producent)

Assisterande koreograf Jeffery Duffy

Kompositör, arrangemang, ljuddesign Noah Rubin,
Emma Portner

Kostymdesign Bregje van Balen

Ljusdesign Eric Chad

Text Emma Portner, Dijon

Scenografi Eric Chad, Emma Portner, Jeffery Duffy

VÄRLDSPREMIÄR 12 APRIL 2024

ATLAS SONG

Koreografi, kostymdesign, scenografi

Imre och Marne van Opstal

Ljusdesign, scenografi Tom Visser

Musik och sång Anna von Hausswolff

Gästande musiker Filip Leyman, David Sabel,
Otis Sandsjö, Joel Fabiansson, Love Meyerson,
Johan Holmegard

VÄRLDSPREMIÄR 23 AUGUSTI 2024

12 SONGS & SHARON EYAL

IMA

Koreografi Sharon Eyal

Medskapare Gai Behar

Koreografiassistent Keren Lurie-Pardes

Kostymdesign Maria Grazia Chiuri för Dior

Kompositör, ljuddesign Josef Laimon

Ljusdesign Alon Cohen

VÄRLDSPREMIÄR 25 OKTOBER 2024

12 SONGS

Dirigent Hans Ek, Joakim Hallin

Koreografi Kenneth Kvarnström i samarbete med
GöteborgsOperans Danskompani

Iscensättning och scenografi Kenneth Kvarnström

Musik och sång Ane Brun

Gästande musiker Per Eklund, Klas Hörngren,
Lovisa Samuelsson

Kostymdesign Astrid Olsson

Ljusdesign David Stokholm

Ljuddesign Joachim Bohäll

NYPREMIÄR 25 OKTOBER 2024

Gästspel

I maj gästade Kungliga Baletten GöteborgsOperan med den klassiska baletten *Svansjön*, en av de mest framförda baletterna genom tiderna. Till Pjotr Tjajkovskijs musik, spelad av GöteborgsOperans Orkester, framförde ensemblen *Svansjön* i Rudolf Nurejevs koreografi, skapad 1984 på Parisoperan där han samtidigt var balettchef.

SVANSJÖN (GÄSTSPEL)

Musik Pjotr Tjajkovskij

Koreografi Rudolf Nurejev

Dirigent Andreas Eriksson Hjort

Iscensättning Charles Jude, Clairemarie Osta

Scenografi Ezio Frigerio

Kostym Franca Squarciapino

Ljusdesign Vinicio Cheli

21-23 MAJ 2024

Regional verksamhet

Den mycket populära barnoperan *Sandvargen* turnerade i regionen under februari och mars. Operan är ett beställningsverk från GöteborgsOperan och bygger på Åsa Linds prisade och välkända böcker. Urpremiären ägde rum i september 2022. Operan rekommenderas för barn mellan 6 och 10 år, för små filosofer med stora tankar. Huvudpersonen, Zackarina, bor i ett hus vid havet med sina föräldrar. På stranden träffar hon en ny vän, den klu-riga Sandvargen. Tillsammans leker de sig in i livets stora frågor, där också publiken spelar roll. *Sandvargen* spelades på fem orter vid 18 tillfällen i regionen för cirka 3 100 personer, varav omkring 2 800 barn.

Pierrot i luset av Bach hade premiär i Skövde 25 april. Det var en kombination av sopranen Kerstin Avemos tolkning av Schönbergs *Pierrot lunaire*, som hade premiär hösten 2021, och ett dansant skuggspel till Bachs första cellosvit, där Annika Lindqvist svarade för idé, regi och koreografi. *Pierrot lunaire* består av musik av Arnold Schönberg och 21 dikter av Albert Giraud. Verket brukar ofta benämnas som en milstolpe i musikhistorien. Föreställningen spelades i Skövde, Vara och Skene samt på GöteborgsOperans Lilla scen.

Konserter i regionen

När några av GöteborgsOperans sångare tillsammans med pianisten Anders Ottosson åker på regional turné brukar publiken strömma till. I maj turnerade mezzosopranen Katarina Giotas och musikalartisterna Lars Hjertner, Feline Andersson, Robert Sillberg och Ingahlill Wagelin på en variationsrik konsert i *Operakväll med musikalpärlor* som blandade storslagna klassiker med sångarnas egna personliga favoriter, ur bland annat *Wicked*, *Carmen*, *Let's fall in love* och *West side story*. Turnén började i Hunnebostrand och fortsatte till Alingsås, Götene och Herrljunga innan den avslutades i Grolanda.

Scensommarkonsert är en annan populär produktion som brukar turnera i regionen. Här mötte några av landets mest hyllade operasångare publiken på nära håll. Solister var soprannerna Kerstin Avemo och Julia Sporsén samt Tobias Westman, tenor, och Mats Persson, baryton.

Arior och andra stycken ur den kommande säsongens repertoar på GöteborgsOperan blandades med sångarnas personliga favoriter. *Carmen*, *Otello*, *Tosca*, *Madame Butterfly* och *Peter Grimes* fanns i titellistan och Beethoven, Wagner och Mozart bland kompositörerna. Även här satt Anders Ottosson vid pianot, och GöteborgsOperans dramaturg Göran Gademan guidade publiken genom konserten. Föreställningen gavs på åtta platser med start i Skövde 15 augusti.

Som en del av GöteborgsOperans 30-årsfirande åkte mezzosopranen Katarina Karnéus på turné i Västra Götaland. I föreställningen *Katarina Karnéus med vänner* hade hon med sig den sydafrikanske tenoren Luthando Qave, sopranen Julia Lindgren och den amerikanske pianisten Michael Sikich. Tillsammans bjöd de på stycken av Mozart, Puccini, Rossini, Sibelius och Brahms, utdrag ur *Madame Butterfly*, *Barberaren i Sevilla* och *La bohème* och sånger av Sibelius, Nystroem och Brahms. Turnén startade 16 oktober i Grästorp och spelades på ytterligare fem platser, inklusive World of Volvo i Göteborg.

SANDVARGEN

Kompositör och kapellmästare Johanna Fridolfsson

Libretto Malin Aghed efter

Stora boken om Sandvargen av Åsa Lind

Regi Emelie Sigelius

Scenografi Thomas Johansson

Kostymdesign Anna Lilja

Dramaturgi Anna Berg

Ljusdesign Kent Hellberg

NYPREMIÄR 2 FEBRUARI 2024

PIERROT I LJUSET AV BACH

CELLOSVIT AV BACH

Musik Johann Sebastian Bach

Idé, regi och koreografi Annika Lindqvist

Scenografi Thomas Johansson

Ljusdesign Niklas Elfvengren

PIERROT LUNAIRE

Musik Arnold Schönberg

Text Albert Giraud

Musikaliskt ansvarig Karin Holm

Idé, koncept och regi Kerstin Avemo

Regi och koreografi Annika Lindqvist

Scenografi Thomas Johansson

Ljusdesign Niklas Elfvengren

PREMIÄR 25 APRIL

Konserter i regionen

OPERAKVÄLL MED MUSIKALPÄRLOR

PREMIÄR 5 MAJ I HUNNEBOSTRAND,

DÄREFTER PÅ TURNÉ I REGIONEN

SCENSOMMARKONSERT

PREMIÄR 15 AUGUSTI I SKÖVDE,

DÄREFTER PÅ TURNÉ I REGIONEN

KATARINA KARNÉUS MED VÄNNER

PREMIÄR 16 OKTOBER I GRÄSTORP,

DÄREFTER PÅ TURNÉ I REGIONEN

GöteborgsOperan Skapa

Hos Skapa samlas GöteborgsOperans arbete för att få fler – framför allt barn och unga, men även nya målgrupper – att upptäcka, engagera och fördjupa sig i operans föreställningar och scenkonst. Genom workshops, föreställningar och aktiviteter erbjuder Skapa mängder av möjligheter att delta, skapa och uppleva tillsammans. Utifrån repertoaren skapas deltagarprojekt, upplevelser och format i linje med operans uppdrag.

Skapa är uppdelat i Skapa dans och Skapa opera/drama. Båda driver specifika projekt i och utanför operahuset samt samarbetar med civilsamhället, skolor, fria grupper och andra institutioner. Skapa opera/drama driver även löpande verksamhet, till exempel barn- och ungdomskörer. Skapaverksamheten som är knuten till danskompaniet utgår i huvudsak från de verk som danskompaniet arbetar med.

Barn och unga

Skapadagar och Lov på operan

Under skolloven på vår- och höstterminen har GöteborgsOperan under många år arrangerat Skapadagar som är tillfällen för den som är nyfiken på sång, musik, dans och teater. Under februari-lovet 2024 var temat identitet, kärlek, könsroller och universums oändlighet. En *relaxed performance* var inspirerad av operan *Don Giovanni* som också fick ligga till grund för en workshop för ungdomar. Det fanns även möjlighet för ungdomar att prova på samtida dans med fokus på verket *Hammer*, inklusive att de fick se föreställningen. Tre föreställningar av *Sandvargen* gavs och Sandvargens kreativa verkstad inbjöd till en stund i Sandvargens värld. Påsklovet Skapadagar hade temat "Häxor och väsen" och bjöd på öppet hus med en mängd

programpunkter, bland annat möjligheten att vara provpublik till den nya barnoperan *Häxan Hillary går på Operan*.

Lagom till höstlovet bytte aktiviteterna namn till Lov på operan. Under höstlovet kunde barn och deras vuxna få vara provpublik på *Häxan Hillary går på Operan*. Ungdomar kunde se på dans – *12 Songs & Sharon Eyal* – och prova själva, träffa dansarna i danskompaniet och GöteborgsOperans unga ambassadörer.

Musik- och dansföreställningar

Genom att skapa och spela nya och befintliga verk och format, på operan eller på turné, vill GöteborgsOperan bidra till att alla barn, oavsett förutsättningar, får möjlighet att upptäcka scenkonst.

Sandvargen är en barnopera beställd av GöteborgsOperan, baserad på Åsa Linds prisade böcker, som hade urpremiär i Skövde i september 2022. Musiken har även givits ut på cd och digitalt av skivbolaget Naxos, "Sandvargen – Live från Göteborgsoperan". *Sandvargen* fick nypremiär i februari 2024 och turnerade till sex platser i regionen (inklusive GöteborgsOperan) där det gavs totalt 41 föreställningar för omkring 5 000 barn. I samband med en av föreställningarna anordnades en

workshop i GöteborgsOperans foajé med olika Sandvargenaktiviteter där 40 barn deltog.

Barnoperan *Häxan Hillary går på Operan* är GöteborgsOperans nya satsning för barn i åldern 5–10 år. Operan, skriven av Peter Lund, har bearbetats för att anknyta till GöteborgsOperans 30-årsjubileum. Under vårens Skapadagar och Lov på operan har barn och föräldrar fått vara provpublik för att tycka till om uppsättningen. Barnoperan har premiär i januari 2025.

Tvåornas kör är ett samarbete mellan Kulturskolan Göteborg och GöteborgsOperan. I maj stod hundratals 9-åringar från skolor på Hisingen på operans Stora scen och sjöng tillsammans med GöteborgsOperans Orkester.

I ett annat samarbete, med kulturskolorna i Partille och Härryda kommun, har 40 elever under ett år samverkat med GöteborgsOperan. Det resulterade under våren i två konserter på Lilla scenen.

Under året har arbetet med ett nytt dansverk, *Little concert* i koreografi av Mari Carrasco, för unga i högsta-dieåldern börjat förberedas. Skapandeprocessen och repetitioner startade i december, och premiär är planerad till maj 2025, med turné under hösten samma år.

Barn- och ungdomskörer

GöteborgsOperan vill, förutom gemenskap och sångarglädje, ge barn och ungdomar scenisk erfarenhet och möjlighet att sjunga i professionella sammanhang. I barnkören sjunger barn mellan 9 och 12 år. Ungdomskören delas in i en yngre (12–16 år) och en äldre (16–25 år) grupp.

Under året har sångare från Barnkören medverkat i *Tosca* och *Otello* på Stora scenen. Tillsammans med Ungdomskören äldre deltog Barnkören i *Sing along för familjen* under Göteborgs Kulturkalas. Två av barnkörens medlemmar är bland de fyra barn som delar på rollen som Charlie i musikalen *Charlie och chokladfabriken* som hade premiär i september.

Båda ungdomskörerna medverkade vid Kulturkalaset efter sommaren samt "Nyfiken på scenkonst för barn och unga" under jubileumsveckan. På våren deltog Ungdomskören yngre vid 100-årsjubileet av Slottsskogens valborgsfirande. Under hösten medverkade de i operan *Carmen* och sjöng i foajén inför några av föreställningarna av *Fabrikens hemlighet*.

Ungdomskören äldre medverkade i den stora körkonsertern *The sound of Sweden* samt gav en klassisk vårkonsert, kallad *Lovers love*, på Lilla scenen. Hösten ägnade de framför allt åt den – för kören – stora produktionen *Fabrikens hemlighet*.

Engagera fler unga

Arbetet med att öka delaktigheten bland unga som av olika anledningar inte har haft möjlighet att möta eller engagera sig i kulturlivet fortsätter.

GöteborgsOperans Unga ambassadörer är GöteborgsOperans gemensamma intresse- och referensgrupp för unga 15–25 år. Fokus är breddat deltagande, ömsesidig dialog och ett forum för unga som vill tala om, uppleva och skapa scenkonst. Gruppen är involverad i flera aktiviteter, bland annat GöteborgsOperans Instagramkonto för unga. Under 2024 har de bland annat medarrangerat *Prova på samtida dans* för andra intresserade ungdomar och medverkat vid GöteborgsOperans 30-årsjubileum.

Dans för små och lite större

Under bebis tiden kan föräldrar uppleva att egna önskemål får vänta, inklusive att ta del av kulturupplevelser och få tid för egen träning. *Dansa med bebis* leds av en tidigare dansare vid GöteborgsOperans Danskompani och

ger föräldrar möjlighet till både kultur och rörelse tillsammans med sitt barn. Under 2024 gavs *Dansa med bebis* vid 13 fullbokade tillfällen på GöteborgsOperan.

Vid sex tillfällen har programpunkten *Bakom kulisserna med danskompaniet* genomförts. Det är en guddad tur i operahuset och en halvtimmas dans- och rörelsestud i dansstudio. Deltagande barn (5–12 år) och deras medföljande vuxna har även fått möta dansare i kompaniet inför deras föreställning samma dag.

Inom GöteborgsOperans programpunkter vid Kulturkalaset i augusti erbjöds två workshops med familjedans (för barn 5–12 år och deras vuxna) samt en workshop i improvisation för alla över 15 år.

Under året har GöteborgsOperans Danskompani och Skapa dans hållit workshops med utgångspunkt i dansverket *Wild poetry*, och därmed dansat tillsammans med elever från Bergsjöskolan på Bergsjöns kulturhus samt elever vid Kulturskolan i Hjällbo och Angered.

För skolor

Operan i skolan

Skolklasser kan följa en produktion under tre möten med GöteborgsOperans teaterpedagog. Första träffen äger rum på skolan då eleverna får information om operan, pratar om handlingen och det tema som föreställningen tar upp. Nästa tillfälle är en dryg timmes guidad vandring på operan, med besök på repetition och eventuellt en workshop. Vid tredje träffen ser eleverna den aktuella föreställningen. Under året deltog 185 elever och 18 pedagoger, fördelade på ett lågstadium, fyra högstadium, en gymnasieskola, två folkhögskolor, två kulturskolor och en daglig verksamhet.

Ytterligare 416 skolelever och pedagoger har sett repetitioner, genrep, föreställningar eller gått guidade vandringar under ledning av teaterpedagogen.

Skolföreställningar

Under 2024 har GöteborgsOperan gett 20 skolföreställningar, både i operahuset och på turné, där totalt nästan 6 300 elever fått ta del av en föreställning. Till alla

GöteborgsOperans skolföreställningar medföljer ett skolmaterial med förslag på hur lärarna kan arbeta vidare med eleverna utifrån föreställningens tematik och uttryck.

Tala scenkonst – tala liv

Teaterpedagogen håller studiecirklar för lärare enligt en samtalsmetod utarbetad inom Sensus studieförbund, här kallad "Tala scenkonst – tala liv". Totalt sex lärare har deltagit i en kortare studiecirkel om barockoperan *Platée*.

Tillgänglighet och delaktighet

30-kören

Med anledning av GöteborgsOperans 30-årsjubileum skapades en speciell "30-kör" med personer födda 1964 eller 1994. För att vara med krävdes inte större sångvana än att kunna hålla en stämma tillsammans med andra. Kören, under ledning av körledare Helena Fornegård, framträdde tillsammans med GöteborgsOperans ungdomskörer under en av jubileumsveckans temakvällar, "Nyfiken på scenkonst för barn och unga", samt sjöng även i foajén i pausen vid de två galaföreställningarna samma vecka.

Relaxed performance

Relaxed performance är en föreställningsform särskilt anpassad för den som vill ha lite friare former än vad andra föreställningar erbjuder. Här råder en avslappnad inställning till rörelser och ljud i publiken. Alla, oavsett funktionsvariation och ålder, är välkomna att ta del av upplevelsen på sitt eget sätt. Under 2024 har *relaxed performance* genomförts vid fyra tillfällen. Två var inspirerade av operan *Don Giovanni* och två var en helt ny föreställning om kroppen – *Ska vi läka lite?* – som hade urpremiär 1 december.

Partnersamarbete

GöteborgsOperans partner Saab är engagerad i "Ett handslag för Bergsjön" för att bidra till att göra scenkonsten och det goda som följer med den, tillgänglig för fler. Som en del i det samarbetet höll Skapa en workshop i Kulturhuset Navet kring Astrid Lindgrens sånger och texter för 40 barn från Bergsjön.

Kulturhjeltebiljetter är ett annat partnersamarbete som möjliggör för nyfikna att ta del av GöteborgsOperans föreställningar utan kostnad. Kulturbiljetterna är avsedda för en ny publik som av olika anledningar inte hade kommit till GöteborgsOperan annars. Under 2024 har 800 kulturhjeltebiljetter fördelats.

Nätverket Universell Scenkonst

Skapa var drivande i bildandet av det regionala Nätverket Universell Scenkonst (NUS) som verkar för en breddning av scenkonsten vad gäller vilka som får ta plats på scenen och vilka som ges möjlighet att vara publik. Nätverket fokuserar på lärande, konstnärlig utveckling och opinion. Förutom GöteborgsOperan ingår Regionteater Väst, Big Wind, danskompaniet Spinn, dansutbildningen Språng samt Förvaltningen för kulturutveckling (Västra Götalandsregionen). Skapa var under året föredragshållare med fokus på *relaxed performance* vid scenkonstbiennalen BIBU i Helsingborg och seminariet "Arrangera tillgängliga föreställningar och utställningar" på Scenkonstmuseet i Stockholm. Nätverket var en av tre pristagare när det nyinstiftade BaStapriset 2024 delades ut av föreningen Barnkultur i Sverige. Motiveringen löd: "Pris-

tagarna har tillsammans synliggjort, möjliggjort och lyft fram barns rätt till kultur genom att utveckla scenkonst för barn och unga med funktionsvariationer och därmed skapat fler och nyskapande möten med scenkonsten."

Rädda Barnen

Sedan 2021 har GöteborgsOperan ett långsiktigt samarbete med Rädda Barnen region Väst. Samarbetet ska leda till att fler får tillgång till kultur och möjlighet att vara delaktiga i GöteborgsOperans verksamhet. Under året har GöteborgsOperan tillhandahållit workshops för Rädda Barnens grupper, och kulturhjeltebiljetter har erbjudits barn, föräldrar och volontärer till flera föreställningar särskilt lämpade för en ung publik.

Breddat folkbildande samarbete

Skapa arbetar fortsatt med folkhögskolor och andra kulturinstitutioner i regionen under projektnamnet FOKIS, Folkbildning och kultur i samverkan. För folkhögskolor kan detta bland annat innebära besök i operahuset, att ta del av dag- eller kvällsföreställningar samt fördjupande workshops.

Verksamheten i sammandrag

Åren 2020 och 2021 samt början av 2022 präglades av att verksamheten i stort sett låg nere på grund av covidpandemin, vilket innebär att de åren inte är jämförbara med senare år.

TOTALT ANTAL BESÖKARE

	2024	2023	2022	2021	2020
Besökare scener och spelplatser	259 525	240 481	188 312	67 196	54 877
Besökare övriga aktiviteter	<u>42 382</u>	<u>36 875</u>	<u>36 586</u>	<u>9 598</u>	<u>11 320</u>
	301 907	277 356	224 898	76 794	66 197

SCENER OCH SPELPLATSER

	Antal föreställningar			Antal besökare			Beläggning per föreställning		
	2024	2023	2022	2024	2023	2022	2024	2023	2022
Stora scenen	202	195	181	214 891	184 253	141 647	1 064	945	783
Lilla scenen	33	53	55	4 158	5 125	6 701	126	97	122
Skövdescenen	9	11	27	1 793	2 390	3 520	199	217	130
Konserter och övrigt	23	19	22	10 956	9 692	8 311	476	510	378
Turnéer i regionen	37	87	83	5 096	24 381	7 621	138	280	92
Internationella turnéer	<u>25</u>	<u>13</u>	<u>15</u>	<u>22 631</u>	<u>14 640</u>	<u>20 512</u>	<u>905</u>	<u>1 126</u>	<u>1 367</u>
	329	378	383	259 525	240 481	188 312	789	636	492

ANTAL BESÖKARE, ÖVRIGA AKTIVITETER

	2024	2023	2022	2021	2020
Introduktioner och samtal	6 713	5 294	5 917	841	2 440
Guidningar	6 194	5 783	4 525	7	1 154
Skapaverksamhet	4 424	2 714	4 414	4 659	1 907
Barn- och ungdomskörer (repetitioner)	4 392	3 904	3 718	2 318	3 619
Övrigt (Öppet hus, Kulturkalaset, jobbmässa, VGR-evenemang, publika event utanför operahuset m.m.)	<u>20 659</u>	<u>19 180</u>	<u>18 012</u>	<u>1 773</u>	<u>2 200</u>
	42 382	36 875	36 586	9 598	11 320

OPERA – STORA SCENEN

Carmen	14	14 062	1 004	79 %
Den flygande holländaren	9	9 681	1 076	84 %
Don Giovanni	8	7 041	880	69 %
Otello	7	6 785	969	76 %
Platée	7	5 052	722	57 %
Tosca	10	9 974	997	78 %
Viva la mamma	<u>4</u>	<u>3 261</u>	<u>815</u>	<u>64 %</u>
	59	55 856	947	74 %

DANS – STORA SCENEN

12 songs & Sharon Eyal	9	8 562	951	91 %
Atlas song	2	2 293	1 147	85 %
Svansjön (gästspel)	3	3 813	1 271	100 %
Hammer	9	9 494	1 055	91 %
Vaults of heaven	<u>8</u>	<u>5 795</u>	<u>724</u>	<u>70 %</u>
	31	29 957	966	87 %

MUSIKAL – STORA SCENEN

Charlie och chokladfabriken	35	42 478	1 214	95 %
Wicked	49	59 464	1 214	95 %
Fabrikens hemlighet	<u>8</u>	<u>8 903</u>	<u>1 113</u>	<u>87 %</u>
	92	110 845	1 205	94 %

KONSERTER OCH ÖVRIGT – STORA SCENEN

Festkväll 2024	1	674	674	90 %
GöteborgsOperan 30 år	2	2 302	1 151	98 %
In memoriam	1	610	610	48 %
Grandi voci	4	1 814	454	48 %
Musikalmaraton	3	3 805	1 268	100 %
Operafest – La forza di Verdi	1	1 071	1 071	96 %
Sagornas konsert	1	915	915	72 %
Tvåornas kör (gästspel)	2	2 099	1 050	94 %
Smetana 200 år	1	590	590	63 %
The sound of Sweden (gästspel)	3	3 318	1 106	87 %
Trettondagskonsert med bal	<u>1</u>	<u>1 035</u>	<u>1 035</u>	<u>99 %</u>
	20	18 233	912	81 %

LILLA SCENEN

Göteborgs Kulturkalas	1	100	100	100 %
Pierrot i ljuset av Bach	3	397	132	95 %
Relaxed performance	4	235	59	73 %
Lovers love	2	274	137	98 %
Sandvargen	<u>23</u>	<u>3 152</u>	<u>137</u>	<u>98 %</u>
	33	4 158	126	96 %

SKÖVDESCENEN

Katarina Karnéus med vänner	1	157	157	47 %
Pierrot i ljuset av Bach	1	184	184	54 %
Sandvargen	6	1 317	220	64 %
Scensommarkonsert	<u>1</u>	<u>135</u>	<u>135</u>	<u>40 %</u>
	9	1 793	199	59 %

KONSERTER OCH ÖVRIGA AKTIVITETER

Kammarkonserter	8	2 151	269
Göteborgs Kulturkalas Kalaskonsert	1	1 239	1 239
Genrep	<u>14</u>	<u>7 566</u>	<u>540</u>
	23	10 956	476

TURNÉER I REGIONEN

Beethovens oratorium	1	648	648	76 %
Katarina Karnéus med vänner	6	452	75	42 %
Pierrot i ljust av Bach	2	234	117	59 %
Ringens (Filmvisning Bio Roy)	4	327	82	42 %
Operakväll med musikalpärlor	5	548	110	100 %
Sandvargen	12	1 849	154	91 %
Scensommarkonsert	<u>7</u>	<u>1 038</u>	<u>148</u>	<u>62 %</u>
	37	5 096	138	69 %

INTERNATIONELLA DANSTURNÉER

Wild poetry & Skid (Den Haag, Nederländerna)	3	3 629	1 210	97 %
Hammer (Ludwigshafen, Tyskland och Köpenhamn, Danmark)	4	4 719	1 180	83 %
Wild poetry & SAABA (Lyon, Frankrike)	5	5 315	1 063	93 %
We loved each other so much & Solo echo (Montpellier och Cannes, Frankrike samt Madrid, Spanien)	5	3 882	776	86 %
Skid & SAABA (Novi Sad, Serbien)	2	1 640	820	88 %
Skid & SAABA (Sydney, Australien)	<u>6</u>	<u>3 446</u>	<u>574</u>	<u>73 %</u>
	25	22 631	905	86 %

DIGITALA VISNINGAR PÅ OPERA.SE

	Antal produktioner	Totalt antal unika visningar
Digitala introduktioner	17	7 546
Digitala samtal, musik och poddar	35	2 809
	52	10 355

LYSSNARE SVERIGES RADIO P2

	Antal linjära lyssnare ¹	Antal starter eller nedladdningar on demand ²
Grandi voci, konsert (repris)	15 000	300
Platée	50 000	1 100
Otello	20 000	700
	85 000	2 100

1 Cirka antal personer mellan 12 och 79 år som lyssnat minst 1 minut av sändningen.
2 Cirka antal starter eller nedladdningar summerat över en femveckorsperiod efter första sändning. Starter och nedladdningar är inte detsamma som räckvidd eller antal personer som lyssnat – den siffran kan inte beräknas över ett större antal veckor men en fingervisning kan vara att den siffran är cirka 85 % av antalet starter/nedladdningar i detta fall.

TITTARE SVERIGES TELEVISION

	Antal kontakter (räckvidd), SVT Play ³
Hammer (publicerad 2023)	8 100

3 Räckvidd = cirka antal personer som sett något av programmet (minst 15 sek sammanhängande).

Möten med publiken

Publikens möte med GöteborgsOperan ska präglas av helhetssyn och ett gott bemötande, vare sig det sker på webbplatsen eller i sociala medier, i operahuset eller på någon scen för gästspel. Alla besökare ska känna sig sedda och välkomna och erbjudas flera vägar in till upplevelser av scenkonst i olika former.

GöteborgsOperan 30 år

Hösten 2024 var det 30 år sedan GöteborgsOperan invigdes. Detta uppmärksammades vid många tillfällen under året. Flera föreställningar och konserter hade kopplingar till jubileet, till exempel storsatsningen på operan *Otello*, dansföreställningen *Atlas song* och konserten *Katarina Karnéus med vänner* som gick på turné i regionen.

Firandet kulminerade i jubileumsveckan 30 september till 6 oktober med temakvällar på Lilla scenen under vinjetten "Nyfiken på ...". Dessa innehöll sång, bland annat av den unika 30-årskören, musik, dans och samtal. Den 5 och 6 oktober gavs två galaföreställningar på Stora scenen med inslag av alla GöteborgsOperans konstarter – opera, musikal, dans och orkestermusik.

Konserten *In memoriam* inledde jubileumsveckan. Den gavs till minne av M/S Estonias förlisning i Östersjön som skedde bara dagarna innan GöteborgsOperans skeppsförmedle hus invigdes 1994.

I samband med jubileumsveckan presenterades även en exklusiv jubileumskollektion i glas och textil. Föremålen är inspirerade av GöteborgsOperan och speciellt framtagna i samarbete med Åsa Jungnelius och Kosta Boda, samt Emma von Brömssen och Frösö Handtryck, och finns till försäljning i bland annat Operashopen.

Under hösten kunde besökarna se en utställning i foajén om GöteborgsOperan, som blickade både bakåt och framåt. Här visades bland annat bilder från 30 års produktioner, från operan *Aniara* 1994 till dansverket

Forever, maybe 2024. Besökarna kunde även ta ett steg in i framtiden och uppleva det digitala operahuset, *Operaverse*. GöteborgsOperans arbete med ljud och ljus, kostym samt teknik presenterades också.

Vägar till operan

Säsongsprogram och opera.se

GöteborgsOperans repertoar presenteras i ett tryckt säsongsprogram. Det finns att hämta utan kostnad i foajéerna i Göteborg och Skövde. All information om säsongen och respektive uppsättning finns också på opera.se, där det även finns en lättläst version av handlingen i operor och musikaler. Via opera.se kan besökarna även köpa biljetter.

Både antal besök och antal sidvisningar på opera.se ökade under 2024 jämfört med föregående år.

opera.se	2024	2023	% förändr.
Besök på opera.se (sessioner)	1 215 564	1 036 640	17 %
Antal sidvisningar	3 259 157	2 822 937	14 %
Interaktioner per besök i genomsnitt	4,8	5	-4 %
Besökslängd i genomsnitt	03.27	03.37	-5 %

GöteborgsOperan i sociala medier

GöteborgsOperan är synlig på Facebook, Instagram, LinkedIn, Youtube och X. Antalet följare har fortsatt att öka under 2024 till följd av strategisk annonsering och organiskt innehåll.

Den största tillväxten var på Instagramkontot [@goteborgsoperansdanskompagni](https://www.instagram.com/goteborgsoperansdanskompagni), som ökade med 12 429 följare och fick en samlad räckvidd på 2 146 164 under året. GöteborgsOperans Instagramkonto ökade med 3 927

och nådde en räckvidd på 2 060 972. GöteborgsOperans unga har ett eget Instagramkonto, @ungagoteborgsope-
ran, och kontot ökade med 624 följare och nådde ut till
100 938 personer.

GöteborgsOperans två Facebooksidor nådde en to-
tal räckvidd på 831 200. På LinkedIn har extra insatser
gjorts för att öka närvaron i näringslivet och 760 nya
följare har tillkommit.

Annonseringen i Metas kanaler hade en total räckvidd
på 1,6 miljoner, vilket är en ökning med 36 procent mot
föregående år. Antalet länkklick landade på 194 620 och
kostnaden per klick minskade med 18,5 procent.

Kvartalsvis mäts genomslag hos målgruppen och ut-
vecklingen i operans sociala kanaler. I de sociala kanaler-
na syns en fortsatt hög ökningstakt av antalet följare och
engagemanget för GöteborgsOperans innehåll ligger
fortsatt högt.

Erbjudanden till studenter

Studerande med studentlegitimation kan anmäla sig till
studentlistan där de får erbjudande om att köpa max två
biljetter för 175 kr per styck. Vid slutet av året hade stu-
dentlistan 2 328 medlemmar (1 770), vilket är en ökning
med nästan 32 procent jämfört med 2023.

Samarbetet med Mecenat fortlöper också, och inneha-
vare av Mecenatkort betalar 75 procent av biljettpri-
set.

Digitalt nyhetsbrev

Information om föreställningar, erbjudanden och aktiviteter
skickas ut via GöteborgsOperans digitala nyhetsbrev. Vid
årets slut hade nyhetsbrevet cirka 70 000 prenumeranter,
vilket kan jämföras med 61 000 föregående år. Förfrågan
om att prenumerera på nyhetsbrevet kommer när man be-
söker webbplatsen opera.se, vid GDPR-förfrågningar (han-
tering av personuppgifter), i köplödet vid biljettköp, vid
inskrivning på Studentlistan och när man deltar i tävlingar.
Det finns också möjlighet att anmäla sig till nyhetsbrevet via
de digitala inför besöket- och tack för besöket-utskick som
går till alla som köpt biljett till en föreställning.

Framtida publik

För att attrahera ny publik och behålla den befintliga star-
tades 2021 det strategiska projektet "Framtida publik"
som syftar till att locka fler nya besökare, bättre kunna
ta hand om och behålla de befintliga besökarna samt ut-

veckla publikens upplevelse i framtida repertoar. Arbetet
inkluderar ett helhetstänk före, under och efter besök på
GöteborgsOperan. (Se Kunden i fokus.)

Arbetet för att nå ny publik fortsatte under 2024. Fokus
har legat på att utveckla kommunikationen och arbetet i
digitala kanaler och verktyg. För att nå fler och tillgäng-
liggöra GöteborgsOperans konstformer utvecklas bland
annat "det virtuella operahuset". (Se Digital innovation.)

På plats

Publikens första kontakt vid besök – foajépersonalen

Värdarna är de första som besökarna möter när de kom-
mer in på GöteborgsOperan för att se en föreställning.
I foajéns biljettkassa, Operashopen, café, barer, restau-
rang och garderober finns också personal som möter be-
sökarna tidigt. All foajépersonal utbildas kontinuerligt i
både bemötande och tillgänglighet.

Värdarna har obligatorisk utbildning i HLR (hjärt-lung-
räddning) och tränar kontinuerligt. Övningar för utrymning
av salong och foajé vid brand eller annan fara sker vid flera
tillfällen varje år. Foajépersonalen tränas i simulerade situa-
tioner för att kunna agera vid verklig händelse. Vidare utbil-
das GöteborgsOperans värdar kontinuerligt i bemötande
för att på bästa sätt kunna möta en bred publik.

Guidade turer

GöteborgsOperans guidningar är mycket populära. 2024 gick cirka 5 800 besökare på guidad tur, varav drygt hälften var barn. Det ges både öppna turer och för ett stort antal bokade grupper. Förutom de ordinarie guidningarna anordnar GöteborgsOperan olika temaguidningar som under 2024 var Kostymernas värld, Teaterteknik och Operans verkstäder. Dessutom gavs *Bakom kulisserna med danskompaniet* och fria turer under *Öppet hus*. Under sommaren erbjöds sommarkuidningar, två gånger per dag fem dagar i veckan.

Högstadi- och gymnasieelever kommer oftast på guidad tur i samband med att de ska se en föreställning. Avdelningen Skapa visar också huset för besökande grupper.

Konserter med fri entré

Kammarkonserterna är i det mindre formatet och presenteras oftast på lördagar vid lunchtid. Musiker och sångare från GöteborgsOperan, ibland med gäster, konserterar med varierande program och genrer. Kammarkonserterna, som har fri entré (bokad biljett krävs dock), är mycket välbesökta. 2024 framfördes åtta kammarkonserter i GöteborgsOperans foajé.

I restaurangen har lunchgästerna kunnat lyssna till pianomusik på fredagar. Sommartid är restaurangens Sommarveranda öppen, och några dagar i veckan ingår det musikunderhållning.

Under Göteborgs Kulturkalas bjöds på konserter, repetitioner, guidade turer, dans och operan *Carmen*. Allt

med fri entré för besökarna, men till vissa programpunkter behövde biljett bokas.

GöteborgsOperan har nära till köpcentrumet Nordstan. Vid familjedagen i oktober kunde barn och deras vuxna möta Sandvargen ur den populära barnoperan och i december bjöd GöteborgsOperans Orkester på julmusik.

Scensommarkonsert turnerade i regionen i slutet av sommaren på uppdrag av olika arrangörer. På vissa orter, till exempel Skövde, bjöd arrangören på konserten.

Introduktioner till föreställningar

En timma före opera- och dansföreställningar ges introduktioner på Lilla scenen. De kostar inget extra, biljetten gäller som inträde. Introduktionerna brukar vara välbesökta och är en uppskattad möjlighet för publiken att lära känna föreställningen och få en djupare inblick i handling och bakgrund. Ett genomsnittligt år brukar mellan 10 och 15 procent av gästerna ta sig tid att gå på introduktionen.

Introduktionerna filmas även och läggs upp digitalt på respektive föreställningssida på opera.se, vilket ökar både tillgänglighet och service.

Kontakt med danspubliken

Danskompaniet bjuder in danspubliken till bland annat fysiska introduktioner och öppna repetitioner.

De fysiska introduktionerna ges utvalda dagar och med begränsat antal platser. Introduktionen leds av dansare och bygger på publikdeltagande. Under 2024 har det hållits två tillfällen med fysisk introduktion inför dansverket *ima* av Sharon Eyal.

Vid två tillfällen har publiken kunnat ta del av eftermiddagsmat med medverkande direkt efter föreställningen, en gång efter *Hammer* (februari) och en gång efter *12 Songs & Sharon Eyal* (december).

Någon vecka före vissa världspremiärer på Stora scenen bjuder danskompaniet in till en öppen repetition. Besökarna får se dansarna i nästan färdiga verk tillsammans med koreograferna och höra dem berätta om processen och tankarna bakom sina nya verk. Under 2024 hölls en öppen repetition inför *Vaults of heaven*, som hade premiär i april.

Samtal vid premiärer

Inför premiärer av opera- och musikalproduktioner på Stora scenen arrangeras öppna samtal med Göteborgs-

Operans dramaturg som moderator. Teamen för den aktuella produktionen, solister samt gäster med anknytning till föreställningens teman bjuds in, och här diskuteras både uppsättningens frågeställningar och relevanta samtidsfrågor. Samtalen varvas med musikaliska inslag av några medverkande solister samt ackompanjatör vid flygeln. Dessa samtal hålls på Lilla scenen och är mycket uppskattade, dels för de ibland oväntade och intressanta ämnen som berörs, dels för att de ger djupare kunskap om uppsättningen och verket som sådant. Då teamen är från olika länder hålls samtalen ofta på engelska. Samtalen spelas in och läggs upp på opera.se. Under 2024 genomfördes samtal inför samtliga operapremiärer på Stora scenen utom vid nypremiärer (repriser).

Föreställningsprogram

Till varje föreställning finns ett unikt program. I programmen kan man förutom handling, historisk text och biografier ta del av de konstnärliga teamens tankar, låta dirigenten guida genom musiken och ta del av fördjupningar av uppsättningens tema.

Föreställningsprogrammen finns att köpa i Operashopen, caféet och garderoberna. Besökarna kan också förbeställa programmet vid köp av biljetter online. Våren 2024 testades teknik för digitala föreställningsprogram. Från och med säsongstarten i augusti finns alla föreställningsprogram även i en tillgänglighetsanpassad digital version.

Tillgänglighet och hjälpmedel

GöteborgsOperan ska möta sin publik med hög kvalitet på service, kunskap och bemötande och verka för en bred tillgänglighet. Verksamheten ska anpassas så att föreställningarna är tillgängliga för alla. Personer med funktionsvariationer ska få hjälp med att på ett flexibelt och individanpassat sätt få förutsättningar för en bra upplevelse.

Besökare kan förbereda sitt besök via tillgänglighetsdatabasen, TDB, som finns länkad från opera.se.

Orienteringstavlor är uppsatta i foajén, och man är välkommen att före sitt besök kontakta bokningen för att få mer information eller tala om vilka behov av tillgänglighet man har.

För rullstolsburna finns särskilda platser på parkett. Den som har nedsatt hörsel kan låna hörslinga. För personer med synnedsättning syntolkas vissa föreställningar. Under 2024 genomfördes syntolkning vid fem olika föreställningar för totalt 143 personer.

Textmaskin med svensk och engelsk text används vid alla operor och musikaler, oavsett vilket språk som föreställningen framförs på. Handlingen finns i lättläst version på webbplatsen i anslutning till premiärdatumet. På varje produktionssida finns direktlänk med information om tillgänglighet i operahuset.

Webbplatsen opera.se är strukturerad så att den som önskar kan få sidorna upplästa av vedertagna mjukvaror för talsyntes, och den finns även i engelsk version. En till-

gänglighetsrapport om opera.se tas fram minst en gång om året, där samtliga mallar på webbplatsen testas för eventuella tillgänglighetsbrister. Rapporten för 2024 publicerades på sidan "Tillgänglighetsredogörelse" i november.

På webbplatsen finns formulär där besökare har möjlighet att lämna synpunkter om både digital och fysisk tillgänglighet, vilket är en viktig del i vår utveckling av tillgängligheten.

Fantasi och kunskap i Operashopen

Operashopen är fylld av lekfull fantasi och fördjupande kunskap. Sortimentet knyter an till musik- och teaterkonsten och här hittar man presenter för alla åldrar som nothäften, fakta- och barnböcker, masker, spel och utklädningskläder. Här finns också ett noga utvalt sortiment av dvd och cd med opera, dans och konserter, till exempel GöteborgsOperans egen uppsättning av barnoperan *Sandvargen*.

I Operashopen säljs också egna varor producerade exklusivt för operan och för danskompaniet. Vid tillverkning av egna produkter läggs stor vikt vid hållbarhet med satsningar på återvunnet material, Fairtrade och miljövänliga produkter. "Merch", produkter kopplade till föreställningar, designas av marknadsenheten men GöteborgsOperan arbetar också med andra konstnärer och artister. Inför GöteborgsOperan 30 år togs en särskild jubileumskollektion i glas och textil fram, som finns att köpa i Operashopen.

Restaurang, café och bar

GöteborgsOperans restaurang serverar mat och dryck i samband med föreställningar samt lunch. Dessutom ordnas skraddarsydda företagsarrangemang, uthyrningar och event. Därutöver serveras personalmat för de anställda.

Restaurangen arbetar till stor del med ekologiska råvaror och erbjuder såväl fasta menyer som à la carte-rätter. Det finns till exempel en "Gröna Menyn", med vegetariska rätter genom hela trerättersmenyn. I caféerna finns ett växlande utbud av smörgåsar och bakverk.

Ett viktigt förhållningssätt är att hålla en mycket hög nivå på bemötande och service. Restaurangens personal har stor kännedom om till exempel matallergier och annan matintolerans och kunskaperna uppdateras ständigt. Restaurangen är miljömärkt med Svanen och är en del av Fairtrade Region.

En långvarig bekantskap

Abonnemang

GöteborgsOperans abonnemangsformer kallas Premiär och Ditt val. Båda ger flera slags rabatter och erbjudanden. Försäljningen av abonnemang för säsongen 2024/2025 har ökat med sex procent jämfört med föregående säsong.

Ombud sprider information

GöteborgsOperan har drygt 110 ombud som bland annat bokat biljetter till intresserade i sina nätverk. Under 2024 sålde de omkring 8 500 biljetter till ett värde av 4,3 miljoner.

Ombuden är av stor betydelse då de hjälper till att sprida information om det som händer i operahuset till människor som kanske inte hade kommit i kontakt med GöteborgsOperan annars. Ombuden har vissa förmåner, som rabatterade biljetter efter ett visst antal bokade och möjlighet att efter särskild inbjudan se generalrepetitioner. För ombuden arrangeras samtal inför nya uppsättningar, där de får djupare kunskap om de olika verken och uppsättningarna.

Ombuden bjuds in till en årlig träff. Då berättar till exempel medarbetare om sin yrkesroll och sitt yrkeskunnande. 2024 var det biträdande chef för Opera/drama som delade med sig av sina erfarenheter. De ombud som sålt flest biljetter under säsong 2023/2024 uppmärksammades också, och det bjöds även på musikunderhållning.

Tre vänföreningar

GöteborgsOperan har tre fristående, aktiva vänföreningar: GöteborgsOperans Vänner med cirka 360 medlemmar, Danskompaniets Vänner med drygt 180 medlemmar samt TeaterVännerna i Skaraborg med cirka 300 medlemmar.

Medlemmarna i GöteborgsOperans Vänner erbjuds bland annat föreläsningar och fördjupade introduktioner inför premiärer, opera- och musikalresor samt träffar med till exempel någon solist och andra medarbetare. Medlemmarna erbjuds även rabatterade biljetter vid några tillfällen per år.

Danskompaniets Vänner får genom sitt medlemskap bland annat träffa dansare, koreografer och scenografer, besöka repetitioner samt möjlighet att åka på resor för att se andra dansföreställningar.

TeaterVännerna i Skaraborg ordnar evenemang med olika artister ungefär en gång i månaden. Föreningen anordnar även träffar för medlemmar och nya publikgrupper, både i egen regi och i samarbete med GöteborgsOperan, för att sprida intresset för sång, musik, dans och teater. Medlemmarna erbjuds aktiviteter med underhållning, teaterresor, föreläsningar och möjlighet till inblickar i arbetet kring GöteborgsOperans föreställningar i Skövde.

Representanter från GöteborgsOperan sitter i respektive vänförenings styrelse.

Digital innovation

GöteborgsOperan ska vara en nyskapande mötesplats som väcker engagemang och upptäckarlust. Med ny teknik ska operan nå ut till fler och på så sätt öka tillgängligheten, vidga deltagandet och sänka trösklarna. GöteborgsOperan jobbar nu för att kunna lansera ett virtuellt operahus, Operaverse, våren 2025. Målet är att locka unga vuxna (18–35 år) att upptäcka operan och dess olika genrer. Operaverse kommer att vara tillgängligt med olika upplevelser för mobil, VR-glasögon och dator. Ett annat exempel från innovationsresan är "Chatta med Sandvargen", som lanserades i början av 2024. Det är en AI-driven chatbot där barn med sina vuxna kan ställa frågor och hamna i insiktsfulla och lekfulla samtal, som om de mötte Sandvargen själv vid scenkanten.

Kunden i fokus

Inom strategiområdet "Framtida publik" ingår Kunden i fokus (som startades redan 2017). Det innefattar ökad kunskap om kulturkonsumtion, mer kunskap om besökarna, nya arbetssätt och utveckling av publikens upplevelse. Ambitionen är att erbjuda en sammanhållen och inspirerande upplevelse före, under och efter besöket i huset, allt utifrån besökarens perspektiv. För att göra detta krävs en helhetssyn på hela resan, från besökarens första kontakt till dagarna efter avslutat besök.

Erfarenheterna från ett pilotprojekt hösten 2022, om ett kundorienterat och datadrivet arbetssätt, ledde till ett uppdaterat arbetssätt med tvärfunktionella team. Arbetssättet visade sig leda till ökad kreativitet, breddad kunskap, mandat över uppgiften, kortare ledtid från idé till handling samt ökad försäljning. Två team med representanter från försäljning och kommunikation bildades, och dessa tvärfunktionella team, inklusive representanter från analys och restaurang, arbetar sedan 2023 utifrån ett gemensamt årshjul och kan smidigt agera i enlighet med visionen och målen i Kunden i fokus. Teamens arbete har under 2024 utvecklats ytterligare och utgår bland annat från en så kallad lojalitetstrappa, där olika kommunikationsinsatser görs beroende på inom vilket segment kunden finns.

Operatech

GöteborgsOperan projekterades i slutet av 1980-talet och stod klar 1994. När teatermaskineriet levererades var det världens då modernaste. 2009 uppgraderades styrsystemet till det modernaste som fanns att tillgå då.

Efter 30 år är det dags att uppgradera hela teatermaskineriet – ett projekt som fått namnet Operatech. Bosch Rexroth, som levererade nuvarande system, har slutat utveckla teatersystem, och trasiga komponenter kan innebära långa driftavbrott och orsaka inställda föreställningar.

Beslut har därför tagits att sommaren 2026 uppgradera hela teatermaskineriet, inklusive styrsystem, och samtidigt göra ett antal förbättringar i scenområdet. Detta för att GöteborgsOperan ska kunna fortsätta leverera fantastiska föreställningar med toppmodern teknik. För att kunna genomföra uppgraderingen avslutas säsongen 2025/2026 på Stora scenen redan i slutet av mars. Höstens första premiär på Stora scenen planeras äga rum i september 2026.

Operatech är en investering som överstiger 100 miljoner kronor. Det finns i världen en handfull internationella leverantörer som tillhandahåller teatersystem. Under 2024 har en upphandling genomförts enligt principen ”konkurrenspräglad dialog”. Detta innebär att projektet har presenterats och leverantörer har haft möjlighet att kvalificera sig för att delta. Därefter har dialoger med kvalificerade leverantörer genomförts i flera omgångar. Processen avslutades med ett normalt anbudsförfarande där respektive leverantör fick lämna in anbud. Vid årsskiftet hade dessa anbud kommit in för utvärdering.

GöteborgsOperan och omvärlden

Om GöteborgsOperan i medierna

Under 2024 genererade ordet ”Göteborgsoperan” nästan 1 400 träffar i mediearkivet Retriever. Här återfinns allt från förhandsartiklar, recensioner, notiser, intervjuer, porträtt och långa reportage till granskningar i svensk tryckt press. Oftast med fokus på personer på eller intill scenen inför premiärer: sångare, dansare, koreografer, regissörer och upphovspersoner. Utöver detta finns in-

slag i etermedier, direktsändningar i Sveriges Radio P2 och internationella recensioner och artiklar.

Några nedslag och tendenser för medieåret:

Den kortaste summeringen av årets medieperson är en palindrom: Ola Salo. Få undgick att han under säsongen 2024/2025 spelar Willy Wonka i musikalerna *Charlie och chokladfabriken*. Han genomförde en ”medieveckla” på våren där utvalda medier erbjöds intervjuer i Göteborg och Stockholm, vilket genererade publiceringar/inslag i TT, DN, TV4, GP, Vi och SR P4 Extra, varav flera långa omslagsporträtt. Inför premiären i september gav pressvisningen rejäl uppmärksamhet. Förfrågningar från bland andra SVT och andra stora plattformar och medier fortsatte komma långt efter premiären.

Att GöteborgsOperan under tre år ska förbättra sitt resultat med 50 miljoner fick stor uppmärksamhet. Vd Christina Björklund betonade att publik och personal ska drabbas så lite som möjligt. Längre fram på våren gick operan ut med att man la ett varsel på upp till 25 personer, vilket nådde ut nationellt.

När vd Christina Björklund i april utsågs till ny ordförande i SVT:s styrelse fick det riksgenomslag – och när SVT på hösten presenterade sin nya vd syntes Björklund i medierna igen.

Inom dansen fick premiären av dansverket *Forever, maybe*, av superheta koreografen Emma Portner, stort förhandsintresse i riksmidierna. Samarbetet mellan de två 30-årsjubilarerna Göteborgs dans- och teaterfestival och GöteborgsOperan i *Atlas song*, med danskompaniet och musikern och kompositören Anna von Hausswolff, hyllades av recensenterna. Sharon Eysals världspremiär *ima* fick lysande recensioner och hela fem plus av Aftonbladet, och de internationella turnéerna till bland annat Australien, Frankrike och Spanien fick många och fina recensioner.

På operasidan uppmärksammades *Den flygande holländaren* (där sopranen Åsa Jäger fick sitt internationella genombrott) på våren tillsammans med barockoperan *Platée*. Höstens stora operasatsning *Otello* syntes även internationellt.

GöteborgsOperans 30-årsfirande lyftes både i Göteborgsmedier och i regionala medier. Och när Ola Salo, som Willy Wonka, samlade in julklappar med Stadsmissionen syntes och hördes det i alla Göteborgsmedier och i SVT:s nationella nyhetssändningar.

Medieåret avslutades med att GöteborgsOperan fick

plats på flera listor över bästa scenkonstupplevelser. Katrín Hall, konstnärlig chef dans, rankades som nummer 54 på GP:s årliga "maktlista" över dem som har störst påverkan på göteborgarnas liv. I motiveringen står: "Dansk kompaniet kallas ständigt för ett av världens främsta. Under ledning av Katrín Hall uppträder de för utsålda hus i såväl Sydney som Madrid – samt självklart på hemmaplan i Göteborg."

Priser och utmärkelser

Kristoffer Töyrä, basbaryton i GöteborgsOperans Kör där han varit anställd sedan 2019, tilldelades Mogrenpriset i musik 2024. Han fick priset för "remarkabla röstresurser, uttrycksvilja och musikalisk stilkänsla".

"För sin sceniska och musikaliska nyfikenhet, sin varma och smidiga barytonstämma och sina genomtänkta rollgestaltningar", tilldelades Hannes Öberg stipendium för 2024 från Sten A Olssons Stiftelse för Forskning och Kultur. Hannes Öberg ingår sedan 2021 i GöteborgsOperans solistensemble.

Barytonen Luthando Qave tilldelades Svenska Dagbladets Operapris 2024. Han tilldelades priset för sin Figaro i Kungliga Operans uppsättning av *Barberaren i Sevilla* tidigare under året – en roll han gjorde på GöteborgsOperan 2018 – samt för sin insats i John Adams *The death of Klinghoffer* på Norrlandsoperan 2023.

Sopranen Åsa Jäger mottog Tidskriften OPERA:s pris 2024 för sin rollprestation som Senta i *Den flygande holländaren* på GöteborgsOperan våren 2024.

Matilda Sterby, sopran, tilldelades första pris i Wilhelm

Stenhammar International Music Competition samt blev årets Birgit Nilsson-stipendiat. Hon är dessutom utsedd av Operawire till en av tio "rising stars" i världen 2024.

Tenoren Tobias Westman mottog Jussi Björlingsällskaps pris 2024. På GöteborgsOperan har han gjort rollen Roderigo i *Otello* samt framträtt i flera konserter, bland annat i Beethovens oratorium *Kristus på Olivberget*.

Vad tycker besökarna?

GöteborgsOperan gör kontinuerligt olika slags publikundersökningar. Besökare kontaktas via telefon och webb av extern part. Här mäts bland annat kundnöjdhet, köpupplevelsen utvärderas och upplevelsen av besöket jämförs mellan olika föreställningar. I kundundersökningarna får köpupplevelsen höga betyg och upplevelsen bland dem som köpt online har förbättrats ytterligare under 2024. Nöjdhet med besöket ligger högt med en övervägande andel som ger toppbetyg.

Efter varje föreställning görs även publikuppföljning via en webbenkät. Publikuppföljningen ger input om vad som förhöjer kundupplevelsen.

Kvartalsvis görs uppföljning av GöteborgsOperans synlighet i massmedier. Dessutom görs kampanjmätningar av större reklamkampanjer av extern part för att mäta mottagandet i målgruppen.

GöteborgsOperan deltar även i SOM-institutets årliga undersökning, Väst-SOM, vilket gör det möjligt att jämföra sig med andra västsvenska aktörer.

GöteborgsOperan som samhällsaktör

Samarbeten lokalt, regionalt och nationellt

GöteborgsOperan ska samarbeta med företag, institutioner, organisationer och arrangörer genom att bygga nätverk och skapa utvecklings- och samarbetsmöjligheter.

Samverkan för ökad delaktighet

Sedan 2021 har GöteborgsOperan ett långsiktigt samarbete med Rädda Barnen region Väst. Samarbetet ska leda till att fler får tillgång till kultur och möjlighet att vara delaktiga i GöteborgsOperans verksamhet. Under året har GöteborgsOperan tillhandahållit workshops för Rädda Barnens grupper, och kulturhjältebiljetter har erbjudits barn, föräldrar och volontärer till flera föreställningar särskilt lämpade för en ung publik.

Skapa var drivande i bildandet av det regionala Nätverket Universell Scenkonst (NUS) som verkar för en breddning av scenkonsten vad gäller vilka som får ta plats på scenen och vilka som ges möjlighet att vara publik. Nätverket fokuserar på lärande, konstnärlig utveckling och opinion. Förutom GöteborgsOperan ingår Regionteater Väst, Big Wind, danskompaniet Spinn, dansutbildningen Språng samt Förvaltningen för kulturutveckling (Västra Götalandsregionen). Skapa var under året föredragshållare med fokus på *relaxed performance* vid scenkonstbiennalen BIBU i Helsingborg och seminariet "Arrangera tillgängliga föreställningar och utställningar" på Scenkonstmuseet i Stockholm.

GöteborgsOperan arbetar fortsatt med folkhögskolor och andra kulturinstitutioner i regionen under projektnamnet FOKIS, Folkbildning och kultur i samverkan. Ett långsiktigt samarbete sker även med Kulturskolan. *Tvåornas kör* är ett av flera samarbeten med kulturskolan Göteborg.

Samarbeten med utbildningar

GöteborgsOperan samarbetar med samtliga tre musikalutbildningar i Göteborg: Högskolan för scen och musik (HSM), Balettakademien och Performing Arts School. Med operautbildningen på HSM har GöteborgsOperan ett långsiktigt mentorskapsprojekt för masterstudenterna under deras tvååriga utbildning. Syftet är att ge studenterna inblick i operans verksamhet och i solisternas arbete samt annan relevant kunskap i relation till deras utbildning. GöteborgsOperan tar även emot kandidatstudenter för praktik. Som en del av samarbetet har studenter från operautbildningen på HSM under året gett två kammarkonserter på GöteborgsOperan.

Under våren 2024 har kostymavdelningen haft två praktikanter (LIA, lärande i arbete). En från Tillskärarakademin Göteborg, som studerar CLO mönsterkonstruktion, och en från Nordiska skräddarskolan i Uddevalla, som studerar till herrskräddare.

Partnersamarbeten

GöteborgsOperans partnersamarbeten har som mål att vara hållbara och långsiktiga. Genom samarbetet stärker partnern sitt eget varumärke men är också en viktig del i att bygga regionens och stadens attraktionskraft.

Partnerskapen har olika inriktning och nivå. Bland de större partnerskapen finns Göteborgs Hamn som huvudpartner. Volvo Group, Saab, Swedbank och AB Gullringsbo Egendomar är engagemangspartner med särskilt fokus på social hållbarhet, barn och unga samt miljö och hållbarhet. Därutöver är ett antal företag premiumpartner eller partner som i olika grad medverkar till att möjliggöra och sprida scenkonst. Under året har World of Volvo tillkommit som samarbetspartner. Nystartade Klubb Forte ger också möjligheter till möten, nätverk och en exklusiv närhet till scenkonsten.

Under året har Volvo Group med sitt engagemang i "Handslag för Biskopsgården" och Saab i "Ett handslag för Bergsjön" fortsatt med aktiviteter. Göteborgs Hamn stod värd för jobbmässan "Skarpt läge", riktad till unga vuxna, som i mars genomfördes för tredje året i rad. Närmare 1 300 unga kom och 329 jobb tillsattes under de två timmar som ungdomarna minglade och intervjuades.

Swedbank och ytterligare ett antal samarbetspartner skänker fortsatt en pott med biljetter, så kallade Kulturhjätebiljetter, som används för att bjuda in grupper som

vanligtvis inte kommer till GöteborgsOperan. Under Öppet hus på påsklovet bjöds barn och unga in genom samarbetsgrupper som Stadsmissionen, Rädda Barnen och "Ett handslag för Bergsjön". De fick en egen timme under eventet med möjlighet att stanna kvar hela dagen. Under 2024 har 800 kulturhjätebiljetter fördelats.

Både SKF och Volvokoncernen har under året haft helabonnerade föreställningar för sina anställda. Säsongen 2023/2024 avslutades traditionsenligt med en uppskattad festkväll med en unik föreställning och efterföljande mingel med ännu mer underhållning.

Styrelseuppdrag hos externa aktörer

Ett flertal chefer/medarbetare på GöteborgsOperan var under året ledamöter i olika styrelser och/eller ledningsgrupper i Kultursverige, till exempel Svensk Scenkonst, Göteborgs Universitet, Performing Arts School, Share-Music & Performing Arts, Blåsmusik i Väst/Göteborg Wind Orchestra och Kulturakademien. GöteborgsOperans vd är sedan våren 2024 ordförande i Sveriges Televisions styrelse.

Internationella samarbeten

Operasamarbeten

GöteborgsOperan samarbetar kontinuerligt med andra operahus runt produktioner. *Don Giovanni*, som spelades över årsskiftet 2023/2024 samproducerades med operahusen i Aten och Köpenhamn. Den klassiska uppsättningen av *Carmen*, som inledde höstsäsongen, skapades av sir David McVicar för Glyndebourne 2002.

Danskompaniet på turné

GöteborgsOperans Danskompani gör eftertraktade turnéer både nationellt och internationellt. Under våren

gästade danskompaniet Sydney (Australien), Novi Sad (Serbien), Lyon (Frankrike), Haag (Nederländerna), Ludwigshafen (Tyskland) och Köpenhamn (Danmark). Höstens turnéer gick till Montpellier och Cannes (Frankrike) samt Madrid (Spanien).

Opera Europa

Opera Europa är ett internationellt nätverk för operahus och operafestivaler, som i december hade 240 medlemmar från 46 länder. Henning Ruhe, konstnärlig chef för opera/drama, sitter i styrelsen för Opera Europa. Organisationen har ett antal specialistforum för olika yrkeskategorier. Under året var GöteborgsOperan representerad i styrgruppen för Marketing & Communication.

Medarbetare

Vi står för alla medarbetares lika rättigheter och möjligheter. Tillsammans skapar vi förutsättningar för en arbetsplats där medarbetarna mår bra, vill utvecklas och känner sig trygga. Vi respekterar varandra och vårt arbetssätt präglas av öppenhet, samarbete och dialog.

Organisation

Åtgärdsplanen

I november 2023 blev GöteborgsOperan ålagd att förbättra resultatet med 50 miljoner kronor. Den åtgärdsplan som styrelsen beslutade om i februari 2024 innebär att totalt 30 miljoner kronor ska sparas på personalsidan åren 2024–2027. Det motsvarar 40 årsverken av de omkring 500 som utförs på operan. Första fasen av åtgärdsplanen ägnades åt förberedelsearbete och sedan följde genomförandefasen. Den inleddes i maj med att GöteborgsOperan lade ett varsel till arbetsförmedlingen gällande 25 tjänster, och i augusti gick vi ut med ett frivillighetserbjudande.

Förhandlingarna med de fackliga organisationerna om neddragningar av årsverken har bland annat resulterat i att 20 av 49 ansökningar om frivillig avgång har beviljats. Inga uppsägningar på grund av arbetsbrist har behövts, men förändringar kommer att ske på samtliga avdelningar. Varslet till arbetsförmedlingen drogs tillbaka under hösten. Vid årsskiftet hade neddragningarna hittills klarats genom naturliga avgångar, frivillighetserbjudande, ej förnyade visstidskontrakt samt effektiviseringar av arbetsprocesser. Arbetet med åtgärdsplanen fortsätter under 2025 och 2026.

Ledarskap

Ledarskapet bygger på en fungerande dialog mellan chef och medarbetare om uppdrag och mål. Detta skapar tillit, förståelse och engagemang för det som ska göras.

Cheferna i verksamheten bör vara engagerade, lyhörda, ansvarstagande och ta tillvara medarbetares initiativkraft och förmågor.

Under året har chefer fått utbildning i framför allt förändringsledning, samverkan och förhandling samt svåra samtal. Med anledning av åtgärdsplanen har särskilda chefsträffar hållits ungefär en gång per månad.

Kompetensförsörjning

Den kompetensförsörjningsstrategi 2023–2027 som styrelsen fattade beslut om i november 2023 har under året implementerats i organisationen. Det innebär att respektive enhetschef har ansvaret för att driva frågorna inom sin verksamhet. Syftet med strategin är att öka beredskap och förmåga att hantera omvärldens förändrade krav och förväntningar samt att skapa förutsättningar för en lärande organisation.

Lokala arbetstidsavtal

Ett flerårigt arbete med att sluta verksamhetsstödjande lokala arbetstidsavtal, som säkerställer att medarbetarnas hållbarhet är i fokus, resulterade 2024 i signerade avtal med Fackförbundet Scen & Film. Avtalen syftar även till att optimera scentiden för att kunna spela så många föreställningar som möjligt.

Nyckeltal medarbetare 2024

Under 2024 arbetade totalt 1 047 personer (1 085) på GöteborgsOperan, fördelade på 482 tillsvidareanställda (490) och 565 visstidsanställda (595).

Fördelning kön	kvinnor	män
Samtliga medarbetare (tillsvidare- och visstidsanställda per 31/12, ej timavlönade)	51 %	49 %
Ledningsgrupp (10 personer)	70 %	30 %
Samtliga chefer inkl. provanställningar och förordnanden (29 personer)	62 %	38 %
Medelålder		
Personer i chefsbefattningar	56	55
Samtliga medarbetare (inkl. timanställda)	43	46

Arbetsmiljö

En god arbetsmiljö skapar goda förutsättningar för medarbetare att verka och utvecklas. Chefer har ett uttalat ansvar att leda arbetet med arbetsmiljö och hälsa på arbetsplatsen.

GöteborgsOperans systematiska arbetsmiljöarbete har löpt på under året enligt fastlagda rutiner med bland annat medarbetarsamtal, skyddsronder, riskronder och riskanalyser. En rad utbildningar har genomförts inom arbetsmiljöområdet, till exempel inom kemikaliehantering och organisatorisk och social arbetsmiljö.

GöteborgsOperans medarbetare har ett digitalt system för tillbud, IA (Informationssystem för Arbetsmiljö), med åtkomst via Molnet/intranätet. Där anmäls arbetsskador, tillbud, olyckor med mera för vidare uppföljning i organisationen. Under 2024 uppgick antalet anmälningar till 207 (221).

Medarbetarundersökning

Under hösten genomfördes en medarbetarundersökning som är gemensam för Västra Götalandsregionen. Den mäter organisatorisk och social arbetsmiljö och är ett instrument för att följa upp arbetsmiljön. Svarsfrekvensen uppgick till 78 procent, vilket är relativt högt. Vid senaste medarbetarenkäten (2019) var svarsfrekvensen 82 procent.

Sammanfattningsvis visar resultatet att Göteborgs-Operans medarbetare vid svarstillfället upplever generellt sett hög trivsel, gemenskap, klarhet i arbetsuppgifter och mål samt en öppen dialog mellan chefer och medarbetare. Det finns en positiv tendens gällande kränkande särbehandling, diskriminering och våld/hot om våld, då förekomsten sjunkit sedan förra mätningen. Vid svarstillfället fanns dock utmaningar i frågor kring återhämtning och att få tiden att räcka till. Därför är det viktigt att fortsätta med och ytterligare utveckla arbetsmiljöarbetet på alla nivåer. Vi kommer också att fortsätta det pågående arbetet med att effektivisera processer och investera i stödsystem.

Hälsa

Operan uppmuntrar till en aktiv livsstil som främjar hälsa och välbefinnande, både i arbetslivet och på fritiden. Medarbetarna kan bland annat träna kostnadsfritt på operans egna gym och gruppträning, har tillgång till behandlingar/massage, rabatterade träningskort hos avtalade träningsanläggningar samt ett årligt friskvårdsbidrag.

Den hållbara dansaren – projekt för förebyggande hälsa

Danskompaniets projekt "Den hållbara dansaren" har fortsatt under året. Det bygger på ett holistiskt perspektiv på hälsa där fokus flyttas från rehab till "prehab", det vill säga förebyggande träning.

Ett viktigt mål på lång sikt är att minska skadorna, men projektet handlar inte bara om fysiska krav utan även om att få verktyg och kunskap att hantera stress och press. Kompaniet jobbar med en fysisk coach som också har fokus på återhämtning och långsiktig styrketräning. Ytterligare kontakter med nya aktörer med expertkunskap inom området har etablerats och projektet tar nya steg utifrån hörnstenarna fysikalitet, "mindset", kost och återhämtning.

Huvudmålet är att skapa förutsättningar för ett hållbart dansliv både under och efter danskarriären. Metoden har rönt intresse från andra verksamheter inom bland annat Västra Götalandsregionen.

Sjukfrånvaro

Sjuktalen har minskat till 4,01 procent 2024 jämfört med 4,87 procent föregående år. Efter pandemin följer sjuk-

talen på GöteborgsOperan samhället i stort. Fler tenderar att stanna hemma vid sjukdom.

Sjukfrånvaro i procent av total ordinarie arbetstid

	2024	2023	2022	2021	2020
Kvinnor	2,20	2,45	2,63	1,72	2,12
Män	1,81	2,42	1,81	0,91	1,58
Summa	4,01	4,87	4,44	2,63	3,70

Jämställdhet och mångfald

Utgångspunkten för GöteborgsOperans arbete med jämställdhet och mångfald är alla människors lika värde, och arbetet ska präglas av respekt för individens integritet. Jämställdhets- och mångfaldsarbetet drivs genom ett samverkansforum där frågan hanteras systematiskt.

GöteborgsOperan arbetar kontinuerligt med aktuella BAS-värderingar (befattningsvärdering) av nya befattningar och befattningar som förändras för jämförelser av osakliga skillnader i lön.

Målsättningen med GöteborgsOperans mångfaldsarbete är att ta vara på medarbetarnas olikheter och därmed skapa en attraktiv och dynamisk arbetsplats där kompetensen hos individer och samarbetspartner ingår som en naturlig del i både internt och externt arbete.

Nolltolerans mot diskriminering och trakasserier

GöteborgsOperan har i många år arbetat aktivt för att förhindra trakasserier och kränkningar. Inga medarbetare, samarbetspartner eller besökare får utsättas för trakasserier eller annan kränkande särbehandling. Samtliga anställda har ett ansvar för att se till att diskriminering och trakasserier inte förekommer i något led av GöteborgsOperans verksamhet. Arbetet tar sin grund i diskrimineringslagen samt i policyn mot kränkande särbehandling som beskrivs på intranätet samt vid introduktion av nyanställda. Rutinerna för hur sexuella trakasserier ska fångas upp har uppdaterats under året.

Samverkan

Samverkan bygger på ett ömsesidigt ansvarstagande, där ledorden är delaktighet, öppenhet och dialog. Under året har partsgemensamma utbildningar genomförts för att stärka och uppdatera kunskapen om samverkansarbetet.

Internkommunikation

GöteborgsOperans digitala arbetsplats Molnet ska tillhandahålla information, möjliggöra kunskapsdelning och vara ett funktionellt verktyg för effektivt samarbete.

Molnet är grunden för den skriftliga internkommunikationen. Startsidan innehåller företagsnyheter (på svenska samt oftast även på engelska) samt länkar till olika informations- och stödfunktioner som IT-support, ekonomi, kommunikation och HR/medarbetarportal. Här finns också sidor för personalinformation, ledningsjour, planering, faktabank, pressrum, policyer, riktlinjer och rutiner, samlad information om respektive produktion samt dagens meny i personalmatsalen med mera. Chefer har även en chefsportal med samlad information. Varje månad skriver vd ett nyhetsbrev till alla medarbetare som publiceras i Molnet.

Alla medarbetare med mer än sex månaders anställningstid har en e-postadress. Större nyheter och viktig information som går ut med e-post översätts i görligaste mån till engelska. Projektledarna skickar månadsvis ut information om pågående produktioner till samtliga med e-postadress.

Ekologisk hållbarhet

GöteborgsOperans miljöarbete tar sig uttryck på många olika sätt, från effektivare energianvändning och ökad materialåtervinning till ekologiska livsmedel i restaurangen. Årets miljöarbete har bland annat haft fokus på att identifiera verktyg för att beräkna klimatutsläpp. Om, och i så fall när, GöteborgsOperan kommer att träffas av CSRD, EU:s skärpta krav på hållbarhetsrapportering, har också varit en central fråga.

Innan sommaren omcertifierades GöteborgsOperan enligt ISO 14001. En energiutredning har genomförts som visar hur långsiktiga mål kan nås. Mätning av matsvinn har genomförts, och flera initiativ för ökat återbruk och resurseffektivitet har gjorts i verksamheten. Kemiska produkter har haft ett tydligt fokus under året med både utbildning, utfasning och riskbedömning.

Långsiktiga miljömål

Utgångspunkterna för GöteborgsOperans miljöarbete är Västra Götalandsregionens Miljömål 2030, de betydande miljöaspekter som identifierats i miljöledningssystemet ISO 14 001 samt Svanens kriterier. Utifrån dessa formuleras målsättningar som sträcker sig fram till 2030. Målsättningarna har brutits ner i delmål och aktiviteter som kan kopplas till GöteborgsOperans olika delar av verksamheten. Här sammanfattas några av delmålen.

Resurseffektivitet och giftfritt

Kostymavdelningen har skapat en prioriteringsordning för inköp av textila material och plagg. Första steget är alltid att leta i egna förråd och därefter kan inköp från second hand eller deadstock (överblivet tyg/restlager) alternativt miljöcertifierade material bli aktuellt. Att köpa andra material eller plagg är alltid det sista alternativet.

Det digitala mönsterverktyget CLO, för att skapa mönster till kostymer i 3D, började användas under året. Alla ar-

tister finns inlagda som "dockor" i programmet och mönster kan enkelt ändras för att slutligen printas ut. De första kostymerna skapade i CLO gjordes till *Charlie och chokladfabriken*. Arbetssättet sparar både material och tid.

Det pågår ett långsiktigt arbete i verkstäderna med att hitta miljöbättre alternativ till kanalplast, som används för att bygga dekor. En något bättre typ av plast, återvunnen polypropen, ser lovande ut. Den går även att få i svart färg, vilket minskar färgåtgång och sparar arbetstid.

Energiförbrukningen i operahuset i Göteborg ska 2030 vara hälften av förbrukningen 1996, vilket motsvarar en förbrukning på 115 kWh/m² och år. 2024 uppgick förbrukningen till 155 kWh/m². Det successiva arbetet med att byta till LED-belysning har fortsatt, liksom att utveckla visualiseringen så att mer detaljarbete kan göras digitalt, vilket sparar både resor och scentid.

Under året uppgick den totala mängden avfall till 212,1 ton. Det är en ökning jämfört med föregående år och förklaras främst av ökad mängd materialåtervinning och en rejäl utrensning av farligt avfall. Totalt gick 56 procent av allt avfall till någon slags återvinning (exkl. energiåtervinning).

Låg klimatpåverkan

Under 2024 har GöteborgsOperan identifierat några olika verktyg för att jämföra materials miljö- och klimatpåverkan. Beslut om vilket verktyg som ska användas kommer att tas under 2025. Det finns behov av att få fram verksamhetens totala klimatavtryck men också att bryta ner det till varje produktion.

Ett långsiktigt mål är att klimatpåverkan från en genomsnittlig måltid bör vara högst 0,5 kg CO₂e (koldioxid-ekvivalenter). Genomsnittet för en måltid på GöteborgsOperan ligger på cirka 1 kg CO₂e, men det finns behov av att beräkna klimatpåverkan från totala livsmedelsinköp för att få en mer korrekt bild.

Restaurangen ska halvera sitt produktions- och tallriks-svinn från 94 gram/portion 2018 till 47 gram/portion 2030. Resultatet av mätningen för 2024 visar 63 gram/portion. Resultatet av tidigare åtgärder verkar kvarstå. Ett sätt att försöka minska matsvinn uppströms är att köpa från kort datum-sortiment, vilket görs när det är möjligt.

Den totala klimatpåverkan från egna vägtransporter (inklusive tjänsteresor i privat bil) uppgick 2024 till 28,7 ton CO₂e, vilket är en ökning från 2023. Förklaringen är framför allt återgången till diesel från HVO 100 till lastbilar och bussar som gjordes av ekonomiska skäl under 2024.

Klimatpåverkan från personflygresor varierar år för år, bland annat beroende på vilka turnéer som genomförs. Under 2024 gjorde GöteborgsOperans Danskompani turnéer till Sydney i Australien samt till åtta europeiska destinationer. Flygresornas totala klimatpåverkan uppgick till 172 ton CO₂, och turnéerna utgjorde drygt tre fjärdedelar av flygresornas hela klimatavtryck.

Klimatpåverkan från inhyrd vägtransport till turné uppgick 2024 till 10,2 ton CO₂e, vilket är mer än förra året och förklaras framför allt av fler turnétransporter och fler körda kilometer. Även vid dessa transporter har diesel tankats under 2024.

GöteborgsOperans medarbetare har möjlighet att köpa årskort i kollektivtrafiken genom delbetalning via netto-lönen. Under 2024 har 84 medarbetare registrerat sig för ett årskort. GöteborgsOperan uppmuntrar även medarbetare att cykla till och från jobbet. En fråga om resvanor fanns med i den medarbetarenkät som gjordes under året. Av de 69 procent som svarade på frågan uppgav 90 procent att de tar sig till och från jobbet till fots, med cykel eller med kollektivtrafik. Det gör att

GöteborgsOperan når målet om minst 50 procent hållbar arbetspendling.

Kundundersökningar visar att GöteborgsOperan klarar målet om hållbara besöksresor – att mer än 50 procent av gästerna kommer till föreställningarna med kollektivtrafik, till fots eller på cykel. Under säsongen 2023/2024 låg siffran på 65 procent.

Ekosystem och främjad biologisk mångfald

Målet för 2030 är att nå 60 procent ekologiska livsmedel i den totala livsmedelsbudgeten, med delmålet 55 procent till 2025. Under 2024 blev resultatet drygt 51 procent, vilket är i princip samma nivå som de senaste åren. Så långt ekonomin tillåter köps en mindre del svenskt ekologiskt naturbeteskött. Naturbetesköttet bidrar till målet om ökad biologisk mångfald samt ökar andelen inköp av regionalt producerade råvaror då allt naturbeteskött produceras i Västra Götaland.

Olika hållbarhetskrav ställs vid upphandling av trävaror och så långt det är möjligt köps ekologisk bomull. Restaurangen följer Svanens kriterier för vilka fisk- och skalldjursarter som får köpas in, och arbetet med att fasa ut livsmedel har resulterat i att det idag finns ytterst få produkter som innehåller palmolja.

Hållbarhetskommunikation

Utöver målområdena ovan är hållbarhetskommunikation viktigt för GöteborgsOperan.

Under 2024 omstrukturerades hållbarhetsinformationen på webbplatsen opera.se så att den nu finns samlad, vilket underlättar för läsaren. Arbetet med att informera om det interna digitala rapporteringssystemet för miljömässiga förbättringsförslag och avvikelser har fortsatt, vilket har resulterat i att några förbättringsförslag har inkommit från medarbetare.

Mer om GöteborgsOperans arbete med miljö och hållbarhet finns att läsa i Hållbarhetsrapport 2024.

Årsredovisning 2024

Styrelsen och verkställande direktören för GöteborgsOperan AB får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2024.

Förvaltningsberättelse

Ägarförhållanden

GöteborgsOperan, med säte i Göteborg, är ett helägt aktiebolag inom Västra Götalandsregionen. Enligt ägardirektivet ska "operan bedriva opera-, musikal- och dansverksamhet med hög internationell konstnärlig kvalitet för en bred publik samt konsertverksamhet". Under 2024 har ett 20-tal uppsättningar av operor, musikaler och dansverk framförts i operahuset i Göteborg, på turné i regionen samt på dansturnéer utomlands. Dessutom har drygt 25 konserter framförts i Göteborg och regionen (inklusive kammarkonserter med mera).

Ägardirektivets säger också att "Operan ska upprätthålla och utveckla sin nationella och internationella position som ett av norra Europas intressantaste operahus." GöteborgsOperans Danskompani gästade under året Sydney i Australien samt åtta europeiska städer. Samarbeten med andra operahus pågår kontinuerligt. I början av 2024 spelades *Don Giovanni*, som samproducerades med operahuset i Aten och Köpenhamn.

"Genom turnéer, gästspel och digital media ska GöteborgsOperan nå invånarna i Västra Götaland oavsett ålder, kön och/eller social bakgrund." Fem produktioner har under året spelats på sammanlagt ett 20-tal platser i regionen. En av dessa var den populära barnoperan *Sandvargen* som hade nypremiär i februari och spelades på fem platser i regionen för omkring 3 100 personer varav cirka 2 800 barn.

GöteborgsOperan ska även "ge internationell lyskraft till Västra Götaland och bidra till att utveckla Västra Götalands kreativa potential och kompetens inom scen-

konst". Detta sker bland annat genom samarbeten med scenkonstutbildningar som Balettakademien, Performing arts school och Högskolan för scen och musik (HSM).

Dessutom ska GöteborgsOperan enligt ägardirektivet "bedriva sin verksamhet i enlighet med uppdrag från kulturnämnden". Se Mål från uppdragsgivaren (Kulturnämnden) nedan.

Mål från uppdragsgivaren

GöteborgsOperan har i dialog med kulturnämnden satt följande utveckling och mål i fokus under perioden 2021-2024.

MÅL 1: GöteborgsOperan ska upprätthålla och utveckla sin position som en internationellt framstående mötesplats för scenkonst av högsta kvalitet.

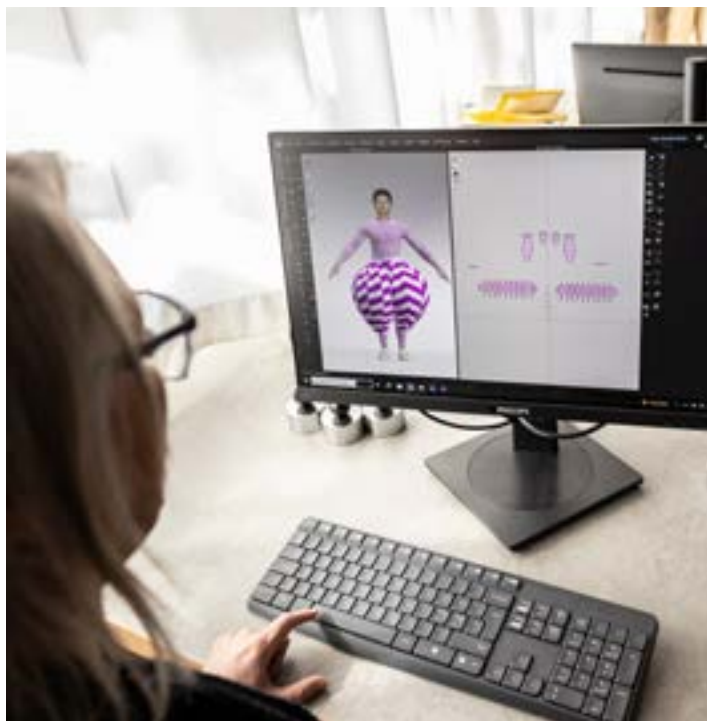
Under året har både internationella team och solister arbetat på GöteborgsOperan. Danskompaniet har turnerat i Australien och Europa och mött en stor ochhängiven publik.

MÅL 2: GöteborgsOperan ska medverka till att utveckla nya berättelser och kompetenser inom scenkonsten.

Genom uppsättningar av verk skrivna direkt för GöteborgsOperan skapas nya berättelser både för barn och vuxna. Under 2024 har Skapa arbetat med barnoperan *Häxan Hillary går på Operan*, och bjudit in barn och deras vuxna till att vara provpublik. Arbetet med ett nytt dansverk för barn och unga har inletts.

MÅL 3: GöteborgsOperan ska vidga möjligheterna för alla invånare att uppleva en mångfald av scenkonst på scenerna i Göteborg, på turné och i digitala kanaler.

GöteborgsOperan har under året haft ett brett utbud av operor, musikaler, konserter och dansverk. Det har varit både klassiker och modernare verk, som vänder sig till breda målgrupper. Majoriteten av uppsättningarna görs

i operahuset i Göteborg. Konserter och opera (även för barn) har spelats på många platser i regionen. Alla fyra operorna i *Nibelungens ring*, som producerades 2018–2021, visades på biografen Roy i Göteborg i september.

MÅL 4: GöteborgsOperan ska bidra till regional utveckling och till social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet.

Regional utveckling och social hållbarhet främjas bland annat genom att erbjuda upplevelser av scenkonst till en mångskiftande publik. På miljöområdet har fokus legat på aktiviteter som bidrar till sänkt klimatpåverkan, främjad biologisk mångfald samt minskad energiförbrukning och användning av kemiska produkter. Genom effektiv ekonomistyrning, med styrverktyg för väl underbyggda underlag för beslut, bidrar GöteborgsOperan till ekonomisk hållbarhet i regionen. Under året har en åtgärdsplan tagits fram som möjliggör fortsatt utveckling utifrån nya ekonomiska förutsättningar och för att nå en ekonomi i balans.

Under 2024 har kulturnämnden fattat beslut om nya mål för 2025–2028 som utgår från mål och prioriteringar i Västra Götalandsregionens kulturstrategi och kulturplan 2024–2027. Dessa mål är Vidgat deltagande, Konstnärligt skapande, Samverkan och synergi samt Internationalisering.

Mål från regionfullmäktige

I Västra Götalandsregionens budget för 2024 anges mål och fokusområden som GöteborgsOperan omfattas av.

Verksamhet

MÅL: Västra Götalandsregionen ska verka för en minskad miljö- och klimatpåverkan i Västra Götaland

För att minska miljö- och klimatpåverkan från GöteborgsOperans verksamhet prioriterades inför 2024 några aktiviteter kopplade till Miljömål 2030 och Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om.

Energi. Renovering av fläktar för att göra dem mer energieffektiva var prioriterat inför 2024, men har skjutits på till 2025 och 2026. Det pågår även arbete för att minska energianvändningen från scenbelysning genom att byta ut energikrävande teknik samt att utveckla visualiseringen med att scanna salongen och få in kostymer i programmet, så att mer detaljerat arbete kan göras digitalt. Total energiförbrukning uppgick under året till 155 kWh/m² och dess klimatpåverkan till omkring 25 ton CO₂e, (koldioxidekvivalenter) beroende på variation i utsläppsvärden och fjärrvärmeförbrukning.

Livsmedel. Miljömålet halverat matsvinn, från 94 gram/portion till 47 gram/portion, har prioriterats och uppgick till 63 gram/portion. Även arbetet med att försöka öka andelen ekologiska livsmedel till målvärdet 60 procent till 2030 har fortsatt. Andelen ekologiska livsmedel uppgick till 51 procent.

Resor och transporter. Egna vägtransporter har haft visst fokus under 2024 och flak till lastbilar har köpts in under året för att möjliggöra fler egna transporter av dekor och därmed bättre kontroll och val av drivmedel. Egna vägtransporters klimatpåverkan uppgick till 28,7 ton CO₂e. Kundundersökningen för säsongen 2023/2024 visar att 65 procent av publiken kommer till operahuset med kollektivtrafik, cykel eller gång, vilket innebär att målet om 50 procent hållbara besöksresor nås med marginal.

Valda material och inköp. Arbetet med hållbarhetsrangordning vid användande och inköp av textilier har fortsatt. Grunden är att alltid utgå från egna förråd, därefter deadstock (överblivet tyg/restlager) eller second hand och till sist nya inköp, då med fokus på så miljöbra val som möjligt. I verkstäder har det långsiktiga arbetet med att hitta miljöbättre alternativ till kanalplast fortsatt. Kemiska

produkter har varit i fokus under året och en ny rutin för kemiska produkter har tagits fram, som kopplar till både miljö, arbetsmiljö, säkerhet och inköp. I upphandlingar ingår alltid hållbarhetskrav. Fokus har legat på trävaror, lägenhetsboende, livsmedel, kemtekniskt städ och kök samt Operatech. Några av upphandlingarna fortsätter in i 2025.

Avfall. En uppdatering av intern avfallssorteringsguide är genomförd och samtliga kärl har klistrats om med märkning enligt gemensamt nordiskt skyltsystem för avfallssortering. GöteborgsOperan har också förberett sig för det nya lagkravet om textilinsamling. Den totala mängden avfall uppgick 2024 till 212,1 ton, varav 56 procent gick till materialåtervinning och 40 procent till förbränning (energiåtervinning till fjärrvärme).

Fokusområde: Öka takten i "Klimat 2030 Västra Götaland ställer om". Insatserna redovisas i målbeskrivningen ovan – minskat matsvinn, minskad energianvändning i fläktsystem och scenbelysning, bättre kontroll på drivmedelsanvändning genom egna transporter, bättre miljöval vid inköp av textilier, trävaror med mera. Utöver detta har vissa engångsprodukter av plast bytts ut mot produkter av förnybar råvara.

MÅL: Kultur för ökad inkludering, bildning och konstnärlig frihet

GöteborgsOperan arbetar på olika sätt för att öka tillgängligheten och öppna upp för nya grupper att ta del av verksamheten. Under våren genomfördes Skapadagar och under höstlovet Lov på operan med fokus på att få fler, framför allt barn och unga, att upptäcka och fördjupa sig i scenkonst. Under året har fyra *relaxed performance*, som vänder sig särskilt till personer med funktionsvariationer, genomförts. Genom Operan i skolan har sammanlagt över 200 elever och pedagoger fördjupat sig i operans föreställningar. GöteborgsOperans Danskompani har bjudit in till rörelse- och dansworkshop, *Dansa med bebis* och *Bakom kulisserna med danskompaniet* vid sammanlagt mer än 20 tillfällen.

Fokusområde: Stärk Västra Götalandsregionens arbete med demokrati och yttrandefrihet. GöteborgsOperan stärker regionens arbete genom scenkonsten. Konsten uttrycker frågor som är relevanta för samhället – som demokrati, yttrandefrihet, jämlikhet och jämställdhet, sam-

lar människor i gemenskap, uppmuntrar det goda samtalet och stärker därigenom den demokratiska processen. Genom konstens kraft hjälper vi människor att upptäcka och lära känna både sig själva och sin omvärld, och förstå att vi kan påverka vår tillvaro och världen. På så sätt bidrar vi till ett starkt, demokratiskt samhälle.

Fokusområde: Kulturen ska både nå och angå fler i hela Västra Götaland. GöteborgsOperan har under året haft föreställningar – barnopera, vuxenopera, dans och konserter – på ett 20-tal platser i regionen (utöver operahuset i Göteborg). Antalet föreställningar uppgick till nästan 40, varav merparten var barnoperan *Sandvargen*. Under 2024 har ett nytt avtal tecknats med Skövde kommun, vilket innebär att GöteborgsOperan från 1 juli 2025 inte längre repeterar i Skövde och att Skövde inte längre är enda premiärort i regionen, vilket ger ett bredare regionalt perspektiv för GöteborgsOperans närvaro i Västra Götalandsregionen.

Fokusområde: Stärka kulturens infrastruktur. Det långsiktiga samarbetet med utvalda aktörer och organisationer som FOKIS (Folkbildning och kultur i samverkan) och Rädda Barnen Region Väst har fortsatt under året. Samverkan med de högre utbildningarna i regionen inom scenkonstområdet, såväl konstnärliga som tekniska och hantverksmässiga utbildningar, exempelvis Högskolan för scen och musik, Balettakademien och Tillskärarakademin, har också fortsatt.

MÅL: Ökad måluppfyllelse för Västra Götalandsregionens hållbarhetsmål

Förutom de aktiviteter som redogjorts för ovan har ytterligare aktiviteter genomförts som bidrar till måluppfyllelse av hållbarhetsmålen, såväl inom miljömässig som social hållbarhet.

Miljöledningssystem och hållbarhetsrapportering. GöteborgsOperan omcertifierades enligt ISO 14001 i juni och nytt certifikat är giltigt till och med 2027. I dagsläget träffas GöteborgsOperan inte av CSRD, EU-direktivet med striktare regler kring hållbarhetsrapportering, men gör det sannolikt på sikt. Beslut har därför fattats om att den interna arbetsgrupp som bildats påbörjar arbetet i början av 2025.

Resurseffektivt och giftfritt. Årets fokus har legat på arbete med kemiska produkter. En ny gemensam kemikaliarutin som kopplar både till miljö, arbetsmiljö, säkerhet

och inköp togs fram under våren och arbetet intensifierades under hösten vid den årliga kemikalieinventeringen. Kostymavdelningens samarbete med restaurangens upphandlade cirkulationstvätt fortsätter, där uttjanta lakan tas omhand för att bland annat bli toiler (provplagg). Test pågår för att också använda lakanen till foder. Ett beslut har tagits om att vid skrotning av en föreställning alltid först fråga Stadsteatern och Folkteatern om det finns något de vill ta över.

Låg klimatpåverkan. Frågan om att bestämma metod för att mäta verksamhetens hela klimatpåverkan och göra ett klimatkalkyl är alltjämt levande och i budget för 2025 finns allokerad post för klimatberäkningsverktyg. Idag är klimatpåverkan från energi, egna transporter samt till viss del livsmedel känd, men inte från inköp av övriga varor och tjänster, där en stor del av GöteborgsOperans klimatavtryck sannolikt ligger. Vid framtida rapportering enligt CSRD så är verksamhetens klimatavtryck en obligatorisk del.

Ekosystem och biologisk mångfald. GöteborgsOperans kostymavdelning har fortsatt dialog med Botaniska trädgården i ett samarbetsprojekt kring växtfärgning. En utställning av de växtfärgade kostymerna från *Platée* vid Botaniskas huvudentré är planerad till juni-september 2025. Löpande inköp görs, så långt utbud och ekonomi tillåter, av ekologiska livsmedel, ekologisk bomull samt naturbeteskött från Västra Götaland.

God hälsa och välbefinnande. Kultur och eget skapande är en av förutsättningarna för god hälsa och välbefinnande. Under Kulturkalaset efter sommaren fanns det möjlighet till såväl sing along för familjen som familjedans. GöteborgsOperans Danskompani har vid flera tillfällen haft rörelse- och improvisationsworkshop. Det unika projektet "Den hållbara dansaren" har fortskridit. Projektet syftar bland annat till att minska skadorna, genom att fokus flyttas från rehab till "prehab", förebyggande träning.

Jämlikhet och lika rättigheter. En plan för likabehandling har implementerats i organisationen. Vid rekrytering/annonsering framgår att GöteborgsOperan eftersträvar en jämn könsfördelning. GöteborgsOperan ska göra medvetna val av vilka uttryck som presenteras på våra scener.

Tillit, trygghet och delaktighet. Delaktighet är en av Skapas hörnpelare och under året har Skapadagar och Lov på operan med aktiviteter för alla åldrar genomförts. Samarbetet med GöteborgsOperans partner fortsätter att utvecklas. Bland annat har Swedbank och ytterligare

ett antal samarbetspartner även under 2024 skänkt en pott med biljetter, så kallade Kulturhjätebiljetter, som använts i samarbete med Rädda Barnen för att bjuda in grupper som vanligtvis inte kommer till GöteborgsOperan. Under 2024 har 800 kulturhjätebiljetter fördelats bland barn och unga.

Fokusområde: Minska Västra Götalandsregionens miljö- och klimatpåverkan enligt miljömål 2030. Det är främst under områdena energi, inköpta produkter och material, livsmedel, kemiska produkter och det avfall som uppstår av dessa samt resor och transporter som målsättningar finns och årlig uppföljning sker. Indikatorer för uppföljning presenteras under "Mål: Västra Götalandsregionen ska verka för en minskad miljö- och klimatpåverkan i Västra Götaland" ovan.

Fokusområde: Öka integreringen av mål för social hållbarhet 2030 i Västra Götalandsregionens huvuduppdrag. Västra Götalandsregionens Mål för social hållbarhet 2030 ska genomsyra all verksamhet. En plan för lika-behandling har implementerats i organisationen under året. Även samarbetet med GöteborgsOperans partner utvecklas allt mer inom området social hållbarhet. Under 2025 ska GöteborgsOperan besluta om detaljerade mål för social hållbarhet.

Medarbetare

MÅL: Västra Götalandsregionen ska vara en ledande och attraktiv arbetsgivare med konkurrenskraftiga löner och ett hälsofrämjande ledarskap som grund

GöteborgsOperan har ett starkt arbetsgivarvarumärke vilket delvis blir tydligt vid rekrytering då antalet sökande ofta är högt. Löneutvecklingen för några befattningar påverkas i större utsträckning av marknadssituationen, exempelvis ekonomer, IT, el och konstruktion.

Kompetensutveckling för chefer sker löpande och har i år bland annat handlat om olika arbetsmiljöfrågor, lönesättning samt förändringsledning. Varje chef arbetar aktivt med att se över kompetensutvecklingen både i nutid men framför allt för att säkerställa verksamhetens behov framåt. Detta arbete pågår löpande och strukturerat för att få en helhetsbild. Planer ska ses över årligen och revideras utifrån nya förutsättningar.

Fokusområde: Fortsatt arbete med konkurrenskraftiga löner. Årets lönerevision landade på riksavtalets 3,1 procent. Årliga lönesamtal genomförs utifrån medarbetarsamtalen, och årlig lönerevision baserad på bolagets och de respektive avdelningarnas lönekriterier.

Fokusområde: Arbetet med att nå normtal för antal medarbetare per chef ska följas för att förutsättningar för första linjens chef ska förbättras. GöteborgsOperan har idag cirka 40 chefer totalt på följande nivåer:

- VD och enhetschefer
- Avdelningschefer och projektledare
- Gruppchefer

I samtliga utom två fall uppfyller GöteborgsOperan normtalet, som är max 35 medarbetare per chef. I båda fallen finns dock ett delat ledarskap mellan två personer, med uppdelningen administrativa uppgifter respektive konstnärliga uppgifter.

MÅL: Medarbetares arbetsmiljö ska förbättras genom satsning på återhämtning och avlastning och inflytande över sin arbetsmiljö

Under hösten genomfördes en medarbetarundersökning som är gemensam för Västra Götalandsregionen. Sammanfattningsvis visar resultatet att GöteborgsOperans medarbetare vid svarstillfället upplevde generellt sett hög trivsel, gemenskap, klarhet i arbetsuppgifter och mål samt en öppen dialog mellan chefer och medarbetare. Vid svarstillfället fanns dock utmaningar i frågor kring upplevelsen av återhämtning och att få tiden att räcka till. Därför fortsätter arbetet med att ytterligare utveckla arbetsmiljöarbetet på alla nivåer. Vi kommer också fortsätta det pågående arbetet med att effektivisera processer och investera i stödsystem.

Ett flerårigt arbete med att sluta verksamhetsstödjande lokala arbetstidsavtal, som säkerställer möjlighet till återhämtning under arbetspass, resulterade 2024 i signerade avtal med Fackförbundet Scen & Film. Avtalen syftar även till att optimera scentiden för att kunna spela så många föreställningar som möjligt.

Fokusområde: Ta bort onödiga administrativa uppgifter för medarbetare. GöteborgsOperans **digitaliseringsstrategi** har fokus på insatser för att effektivisera och därmed frigöra tid och resurser på sikt. Bland annat pågår förstudie och analys för att byta tidredovisningssystem samt införskaffa nytt schemaläggningssystem. I arbetet med **åtgärdsplanen** har också genomlysning påbörjats av vad som kan effektiviseras gällande administrativa uppgifter, vilket är särskilt viktigt eftersom antalet administratörer kommer att ha minskat när åtgärdsplanen är genomförd.

Sammanfattande bedömning

Styrelsen för GöteborgsOperan AB och verkställande direktören bedömer att verksamheten är i linje med regionens ändamål med sitt ägande av bolaget. Vår bedömning är att bolagets verksamhet har bedrivits och utvecklats utifrån vad som angivits i bolagsordning och ägardirektiv, regionfullmäktiges budget samt av uppdragsgivaren fastställda uppdrag.

Vision, verksamhetsidé och strategi

GöteborgsOperans vision är att vara ett av norra Europas ledande operahus. Det innebär bland annat att hålla en

hög konstnärlig kvalitet, vara en idébärande, lärande och professionell organisation samt ha en ekonomi i balans.

Verksamheten ska fortsätta leverera kvalitet och hålla en hög klass inom opera, dans, musikal och konserter. Det förutsätter en hållbar finansiering, långsiktig planering och affärsmässighet. Medarbetarnas specialistkunskaper, erfarenhet och engagemang ska tas tillvara. Produktioner och publika evenemang ska beröra och överträffa publikens förväntningar. Genom egna uppsättningar och samproduktioner ska GöteborgsOperan bidra till att stärka Västra Götaland som kulturregion.

I strategisk framtidsplan, kopplad till uppdraget 2021-2024, formuleras tre strategiska områden:

- Vi är tillgängliga och välkomnande.
- Vi är framstående.
- Vi arbetar hållbart.

GöteborgsOperan arbetar med fem prioriterade, strategiska projekt för att säkerställa verksamhetens fortsatta utveckling:

GO framtid. Vi utvecklar våra fastigheter och tillgodoser framtida lokalbehov för att möta utveckling av våra konstarter och publikens förväntningar.

Regionen och regionala turnéer. För att kunna göra mer för fler, utvecklar vi våra regionala produktioner och utvecklar samtidigt våra samarbeten med spelplatser och samarbetspartners i Västra Götaland.

Talang och kompetensförsörjning. Vi säkerställer att vi har tillgång till rätt kompetenser i framtiden, mot bakgrund av den stora successionen som sker inom de närmaste åren.

Framtida publik. Utifrån en omvärld i förändring ska vi förstå, attrahera och behålla en framtida publik, i enlighet med dess nya beteendemönster och förväntningar på helhetsupplevelsen.

Synliggöra vårt värde. Vi ska säkerställa att medborgare, politiker och partners i Västra Götaland känner till GöteborgsOperan och dess värde för samhället.

Arbetet med de strategiska projekten har delvis fått stå tillbaka under 2024 på grund av det intensiva arbetet med åtgärdsplanen för att nå en ekonomi i balans 2027. Projekten är en del av nuvarande strategiska framtidsplan (för 2022-2025) som kopplar till uppdraget 2021-2024. En ny strategi, som bygger på det nya uppdraget för 2025-2028, ska arbetas fram under våren 2025.

Väsentliga händelser under 2024

- Beslut om åtgärdsplan för ekonomi i balans.
- GöteborgsOperan fyllde 30 år.
- Upphandling av Operatech – nytt teatermaskineri och system – har genomförts.
- Nytt uppdrag från kulturnämnden och beslut om ramhöjning.
- Nytt avtal med Skövde kommun.
- Sverigepremiär för musikalen *Charlie och chokladfabriken*.
- Tre världspremiärer och flera turnéer för danskompaniet.
- *Otello* – premiär för storslagen opera med 70 opera-sångare.

Året har till stora delar präglats av den ekonomiska åtgärdsplan som styrelsen fattade beslut om i början av februari. Målet är att förbättra det ekonomiska resultatet med sammanlagt 50 miljoner kronor under perioden 2024-2027. Personalkostnaderna ska minskas med 30 miljoner kronor och kostnaderna för drift och underhåll med fem miljoner kronor. Intäkterna ska öka med 15 miljoner kronor. Så här långt har personalneddragningarna klarats genom naturliga avgångar, frivillighetserbjudande, ej förnyade visstidskontrakt samt effektiviseringar av arbetsprocesser.

Hösten 1994 invigdes den nybyggda GöteborgsOperan. Detta 30-årsjubileum uppmärksammades på olika sätt under året. Flera föreställningar och konserter var en del av jubileet. Firandet kulminerade i jubileumsveckan 30 september – 6 oktober med temakvällar på Lilla scenen under vinjetten "Nyfiken på ..." och två galaföreställningar på Stora scenen med inslag av alla GöteborgsOperans konstarter – opera, musikal, dans och orkestermusik. En särskild jubileumskollektion med glas och textil togs också fram.

Arbetet med att förbereda för Operatech – att byta ut operans teatersystem och maskineri – har pågått under året. En upphandling har gjorts enligt principen "konkurrenspräglad dialog". Det innebär att projektet har presenterats och leverantörer haft möjlighet att kvalificera sig för att delta. Därefter har dialoger med kvalificerade leverantörer genomförts i flera omgångar, för att avslutas med ett normalt anbudsförfarande där respektive leverantör fått lämna in anbud. Vid årsskiftet hade dessa anbud kommit in för utvärdering.

Västra Götalandsregionens kulturnämnd beslutade i oktober om nytt uppdrag för åren 2025-2028 till GöteborgsOperan. Uppdraget är kopplat till kulturstrategins utvecklingsområden Vidgat deltagande, Konstnärligt skapande, Samverkan och synergi samt Internationalisering. Kulturnämnden beslutade även att öka GöteborgsOperans totala driftsbidrag genom en ramhöjning med 18 miljoner kronor.

GöteborgsOperan har skrivit nytt samverkansavtal med Skövde kommun som innebär att operan inte längre repeterar där och att Skövde inte längre är enda premiärort i regionen, vilket ger ett bredare regionalt perspektiv för GöteborgsOperans närvaro i Västra Götalandsregionen. Avtalet träder i kraft 1 juli 2025.

Årets publika verksamhet inleddes traditionsenligt med *Trettondagskonsert med bal*. Mozarts *Don Giovanni* spelades en bit in på det nya året och därefter var det dags för årets första operapremiär, *Den flygande holländaren* av Richard Wagner, i mitten av februari. En månad senare fick barockoperan *Platée* premiär, vilken direkt sändes i Sveriges Radio P2. Ytterligare två operor spelades under våren och det var nypremiärer för båda – klassikern *Tosca* av Giacomo Puccini samt *Viva la mamma* av Gaetano Donizetti.

Operahösten inleddes med George Bizets *Carmen*, en av världens absolut mest populära operor, även den en nypremiär. I november var det premiär på säsongens storsatsning, *Otello* av Giuseppe Verdi. Det är ett storlaget drama med över 70 operasångare och barnkör på scenen, en satsning som kräver mycket av såväl orkester som ensemble.

GöteborgsOperans Danskompani hade i början av året nypremiär på succén *Hammer* av Alexander Ekman. Årets första världspremiär ägde rum i april med dansdubbeln *Vaults of heaven*, som innehöll verk av koreograferna

Yoann Bourgeois och Emma Portner. Danshösten inleddes med en världspremiär under Göteborgs dans- och teaterfestival, *Atlas song*, en fusion av dans och livemusik i ett möte mellan göteborgska musikartisten Anna von Hausswolff och världskoreograferna Imre och Marne van Opstal. Årets tredje världspremiär var *ima* av Sharon Eyal, som kombinerades med succén *12 songs* av koreografen Kenneth Kvarnström och artisten Ane Brun. Danskompaniet var även på turné till Sydney i Australien samt fem städer i Europa under våren och tre under hösten.

Ytterligare en dansupplevelse under året var ett gästspel av Kungliga Baletten som i maj framförde en klassisk uppsättning av *Svansjön*, i Rudolf Nurejavs koreografi, inför tre utsålda salonger.

Ett stort antal konserter har genomförts, bland annat Beethovens oratorium *Kristus på Olivberget* som GöteborgsOperans solister kör och orkester framförde i Frihamnskyrkan, *Musikalmaraton* med utdrag ur samtliga musikaler som spelats på GöteborgsOperan, samt *Sagornas konsert*, med musikaliska berättelser av fler kompositörer. Konsertserien *Grandi voci* fortsatte under året med fyra konserter.

Musikalen *Wicked* spelades långt in i april och tre extraföreställningar sattes in. Efter sommaren var det Sverigepremiär på *Charlie och chokladfabriken*. Charlie spelas av fyra barn, två flickor och två pojkar, som byts om i titelrollen under spelåret.

GöteborgsOperan Skapa svarade under året för en mängd aktiviteter för barn, unga och familjer, framför allt på februari-, påsk- och höstloven, men också i samarbete med skolor, kulturskolor och andra organisationer. *Fabrikens hemlighet* var ett nytt juläventyr för hela familjen som spelades veckan före jul.

Ett 20-tal orter i Västra Götaland fick besök av GöteborgsOperan under 2024. Flest föreställningar bjöd barnoperan *Sandvargen* på. Därutöver spelades *Pierrot i ljuset av Bach*, en kombination av Schönbergs *Pierrot lunaire*, och ett dansant skuggspel till Bachs första cellosvit, samt *Operakväll med musikalpärlor*, *Scensommar-konsert* och *Katarina Karnéus med vänner*.

Ekonomi

Beläggningen har glädjande nog varit mycket god under året och intäkterna har därmed ökat jämfört med tidigare år. Personalkostnaderna har ökat som en följd av årlig lönerevision samt de avtal om frivillighetserbjudande som slutits och som belastar årets resultat med 13 mnkr. Övriga kostnader har minskat, vilket tillsammans med de ökade intäkterna gör att GöteborgsOperans resultat för 2024 uppgår till -11 mnkr vilket är mycket bättre än budgeterat. Resultatet hade varit positivt med 2 mnkr om det inte hade belastats med avtalen om frivillighetserbjudande.

Dock kvarstår de åtgärder som ingår i den beslutade planen för att nå en ekonomi i balans 2027. Under de år som arbetet med åtgärderna pågår riskerar GöteborgsOperan att gå med förlust. Därför beslutade regionfullmäktige i februari att utfärda en kapitaltäckningsgaranti på 50 miljoner kronor till styrelsen för GöteborgsOperan AB att gälla till och med 31 mars 2027.

Kulturnämnden beslutade under hösten om att höja GöteborgsOperans budgetram med 18 mnkr 2025. Den ramhöjning, samt de åtgärder som genomförts i linje med åtgärdsplanen (personalminskningar samt ökade intäkter), innebär att bolaget för 2025 kan redovisa en budget i balans.

GöteborgsOperans nettoomsättning består till övervägande delen av biljett- och turnéintäkter och uppgick till 106 mnkr (86). Restaurangintäkterna uppgick till 35 mnkr (32). Utfallet av sponsorintäkterna 2024 blev 8 mnkr (7).

Egenfinansieringen uppgick till 28 procent (25), varav 18 procent (16) var biljettintäkter.

Investeringar

Periodens investeringar uppgick till 23 mnkr (20). Investeringsramen för 2024 var beslutad till 44 mnkr, men minskades på grund av åtgärdsplanen. Investeringar har bland annat gjorts med instrument 1 mnkr, teknik 7,2 mnkr, logistik och fastighet 7,7 mnkr samt Operatech med 5,6 mnkr.

Eget kapital

GöteborgsOperans egna kapital uppgick vid utgången av 2024 till 13 mnkr (25) samt obeskattade reserver till 4 mnkr (0). Soliditeten uppgick därmed till 9 procent (15).

Resultat

Resultatet efter finansiella poster uppgick för 2024 till -8 mnkr (-25).

Framtida utveckling

GöteborgsOperans framtida utveckling hänger tätt samman med förmågan att erbjuda scenkonst av hög konstnärlig kvalitet samtidigt som de ekonomiska ramarna är fortsatt snäva.

Arbetet med personalneddragningarna enligt åtgärdsplanen fortsätter och målet är att minskningen av antalet årsverken ska vara helt genomförd sista december 2026. Syftet är att nå en ekonomi i balans enligt regionfullmäktiges mål. Det lägre antalet årsverken får fullt ekonomiskt genomslag 2027.

I åtgärdsplanen ingår även att öka intäkterna. Detta ska ske genom att öka biljettförsäljningen med hjälp av insatser för att locka fler besökare, utveckla näringslivs- och partnersamarbeten, satsningar på att öka företagens närvaro på föreställningar, uthyrningar och event, samt företagsbearbetning och crowdfunding.

Trots åtgärderna och ramhöjningen finns det risk för att den negativa ekonomiska utvecklingen fortsätter efter 2027. Om inte ytterligare medel tillförs eller större strukturella förändringar görs, kan GöteborgsOperan återigen gå med förlust 2028.

När GöteborgsOperans invigdes 1994 var teatermaskineri och styrsystem det modernaste som fanns då. Idag är det föråldrat, slitet och svårt att reparera. Därför pågår Operatech – ett arbete som innebär att sommaren 2026 uppgraderas hela teatermaskineriet. Samtidigt görs ett antal förbättringar i scenområdet. Säsongen 2025/2026

på Stora scenen måste därför avslutas redan i slutet av mars och första premiären äger rum i oktober. Justerande arbeten kommer att pågå även sommaren 2027. Stängningen påverkar självklart ekonomin då antalet föreställningar blir färre än normalt. Investeringen överstiger 100 miljoner kronor och är GöteborgsOperans största investeringsprojekt sedan huset byggdes.

För att fortsatt uppnå en hög konstnärlig kvalitet och vara ett operahus i framkant, men med reducerat antal årsverken, görs genomgångar av ett antal processer. Vissa processer i de administrativa delarna är påbörjade (IT-roadmap samt genomgång av administrativa stödprocesser) och andra processer kommer att ses över, exempelvis processen med dansutredningar inför internationella dansturnéer.

GöteborgsOperan har länge planerat för en tillbyggnad av operahuset för att både ge möjlighet till konstnärlig utveckling och anpassa det till framtida behov av utrymmen och krav på tillgänglighet. Styrelsen begärde hösten 2022 ramhöjning för framtida ökade hyreskostnader för tillbyggnaden. Regionstyrelsen önskade en tydligare beskrivning av ärendet, vilket den fick i februari 2023. Planerna pausades i väntan på infrastrukturprojektet Västlänken och Göteborgs Stads detaljplan för området, men kommer att återstartas under 2025.

De viktigaste frågorna kopplade till GöteborgsOperans medarbetare de kommande åren är att attrahera och utveckla rätt kompetens, ansvarsfullt integrera digital teknik samt skapa en hållbar arbetsmiljö.

Bedömda risker

För att kunna uppfylla de mål som ligger i GöteborgsOperans uppdrag krävs hållbar finansiering, långsiktig planering och väl fungerande infrastruktur i operahuset.

En ekonomi i balans kräver långsiktighet i finansieringen och hög egenfinansiering. För att behålla den höga egenfinansiering som GöteborgsOperan har, görs noggranna analyser inför planeringen av varje säsongs repertoar. Publikens och besökarnas köpmönster förändras och analyser av beteenden och val görs kontinuerligt för att se vilka insatser som behövs för att behålla tidigare publik och attrahera ny.

Osäkerhet kring hur framtida kostnader utvecklas och ökade nivåer i kommande avtalsrörelser påverkar GöteborgsOperans verksamhet. Dessa faktorer, tillsammans med ett osäkert läge i omvärlden, ingår i analyser och omvärldsbevakning vid planering av verksamheten som i sig kräver flera års framförhållning, eftersom artister och konstnärliga team kontrakteras långt före premiärdatum. Den är även personalintensiv vilket medför ooundvika kostnadsökningar. Produktionerna kräver en komplex logistik, en välfungerande organisation och spetskompetens av medarbetarna i huset.

Ökade fastighetskostnader på grund av en åldrande fastighet, där behov av nödvändiga åtgärder kan uppstå i samband med ordinarie underhållsarbete, kan innebära risk för betydande kostnadsökningar för GöteborgsOperan.

GöteborgsOperans tillgångar är till största delen investerade i verksamheten som bedrivs i operahuset. Skador på anläggningen, förorsakade av till exempel brand eller vatten, kan få stora negativa konsekvenser, dels i form av direkta skador, dels avbrott som försvårar eller omöjliggör att leva upp till åtagandena mot publiken. För att minska denna risk pågår ett kontinuerligt arbete med skadeförebyggande åtgärder och säkerhetsrutiner.

FLERÅRSJÄMFÖRELSE – BOLAGETS EKONOMISKA UTVECKLING I SAMMANDRAG

Åren 2020 och 2021 präglades av att verksamheten i stort sett låg nere på grund av covidpandemin, vilket innebär att de åren inte är jämförbara med åren före och efter.

	2024	2023	2022	2021	2020
Nettoomsättning tkr	110 430	89 415	67 967	28 373	21 862
Offentliga bidrag tkr	421 107	413 346	411 561	424 460	437 584
Egenfinansiering %	28	25	22	11	10
Pensions- och omställningskostnader tkr	43 218	37 899	35 971	33 381	31 741
Rörelseresultat tkr	-7 765	-24 569	-13 212	7 506	11
Resultat efter finansiella poster tkr	-7 640	-24 538	-13 296	7 500	0
Balansomslutning tkr	170 436	165 666	155 323	177 714	145 185
Soliditet %	9	15	23	26	28

Nyckeltalsdefinitioner framgår av not 1.

Hållbarhetsrapport

GöteborgsOperan AB uppfyller kravet på att upprätta hållbarhetsrapport enligt årsredovisningslagen. Separat rapport har upprättats vilken har publicerats på hemsidan www.opera.se.

Förslag till behandling av ansamlad förlust

Styrelsen föreslår att den ansamlade förlusten (kronor):

ansamlad förlust	-985 115
årets förlust	-11 440 086
	-12 425 201
behandlas så att i ny räkning överföres	-12 425 201

Företagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys med noter.

Resultaträkning

Belopp i tkr

	Not	2024-01-01 -2024-12-31	2023-01-01 -2023-12-31
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	3, 4	110 430	89 415
Offentliga stöd	5	421 107	413 346
Övriga rörelseintäkter	6	49 999	51 177
		581 535	553 938
Rörelsens kostnader			
Råvaror och förnödenheter		-9 442	-9 499
Övriga externa kostnader	7, 8	-131 800	-141 105
Personalkostnader	9, 10	-430 051	-410 260
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-18 008	-17 510
Övriga rörelsekostnader		0	-134
		-589 301	-578 507
Rörelseresultat		-7 765	-24 569
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		150	110
Räntekostnader och liknande resultatposter	11	-25	-80
		125	31
Resultat efter finansiella poster		-7 640	-24 538
Bokslutsdispositioner	12	-3 800	5 000
Resultat före skatt		-11 440	-19 538
Skatt på årets resultat	13	0	-5
ÅRETS RESULTAT		-11 440	-19 544

Balansräkning

		Belopp i tkr	
	Not	2024-12-31	2023-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Nedlagda kostnader på annans fastighet	14	38 654	30 721
Maskiner, inventarier och andra anläggningar	15	94 937	103 300
Pågående nyanläggningar och förskott	16	5 673	0
		<u>139 264</u>	<u>134 021</u>
Summa anläggningstillgångar		139 264	134 021
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager m m</i>			
Färdiga varor och handelsvaror		1 972	1 707
		<u>1 972</u>	<u>1 707</u>
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		2 987	3 269
Aktuella skattefordringar		4 693	0
Övriga kortfristiga fordringar		6 731	7 330
Förutbetalda scenproduktionskostnader		10 058	13 952
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17	4 626	5 342
		<u>29 094</u>	<u>29 893</u>
<i>Kassa och bank</i>		<u>107</u>	<u>45</u>
Summa omsättningstillgångar		31 172	31 645
SUMMA TILLGÅNGAR		170 436	165 666

BALANSRÄKNING FORTS.

Belopp i tkr

	Not	2024-12-31	2023-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	18		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital		13 000	13 000
Reservfond		12 485	12 485
		25 485	25 485
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst eller förlust		-985	18 558
Årets resultat		-11 440	-19 544
		-12 425	-985
Summa eget kapital		13 060	24 500
Obeskattade reserver	19	3 800	0
Långfristiga skulder	10		
Övriga skulder		6 566	0
Summa långfristiga skulder		6 566	0
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		25 026	28 733
Skulder till koncernföretag	20	11 505	24 697
Aktuella skatteskulder		0	171
Övriga skulder		11 500	6 533
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	10, 21	<u>98 979</u>	<u>81 031</u>
Summa kortfristiga skulder		147 010	141 166
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		170 436	165 666

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

Belopp i tkr

	Aktiekapital	Reservfond	Fritt eget kapital	Summa eget kapital
Ingående eget kapital 2024-01-01	13 000	12 485	-985	24 500
Årets resultat			-11 440	-11 440
Utgående eget kapital 2024-12-31	13 000	12 485	-12 425	13 060

Kassaflödesanalys

		Belopp i tkr	
	Not	2024-01-01 -2024-12-31	2023-01-01 -2023-12-31
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		-7 640	-24 538
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	22	17 965	17 614
Erhållen/betald skatt		<u>0</u>	<u>200</u>
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		10 325	-6 725
Kassaflöde från förändring av rörelsekapitalet			
Förändring av varulager och pågående arbete		-265	-363
Förändring av kundfordringar		282	-1 144
Förändring av kortfristiga fordringar		4 872	-7 373
Förändring av leverantörsskulder		-3 707	3 157
Förändring av kortfristiga skulder		<u>24 957</u>	<u>4 659</u>
Kassaflöde från den löpande verksamheten		36 464	-7 789
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-23 310	-20 160
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		<u>101</u>	<u>30</u>
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-23 209	-20 130
Finansieringsverksamheten			
Erhållna aktieägartillskott		<u>0</u>	<u>13 000</u>
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		0	13 000
Årets kassaflöde		13 255	-14 919
Likvida medel vid årets början		-24 652	-9 733
Likvida medel vid årets slut	23	-11 398	-24 652

Noter

Tkr

NOT 1

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Utländska valutor

Monetära tillgångs- och skuldposter i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs. Transaktioner i utländsk valuta omräknas enligt transaktionsdagens avistakurs.

Vinster och förluster på fordringar och skulder av rörelsekaraktär netto redovisas bland övriga rörelseintäkter alternativt övriga rörelsekostnader.

Intäkter

Intäkter har upptagits till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas utifrån genomförd föreställning, utförd tjänst eller levererad vara. Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras och att intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Erhållna bidrag intäktsförs i den period då de kostnader uppkommer som bidraget är avsett att kompensera. Erhållna bidrag som hänför sig till förväntade kostnader redovisas som förutbetalda intäkter.

Offentliga bidrag

Inkomster från offentliga bidrag som inte är förenade med krav på framtida prestation redovisas som intäkt när villkoren för att få bidraget uppfyllts och de ekonomiska fördelar som är förknippade med transaktionen sannolikt kommer att tillfalla företaget samt inkomsten kan beräknas tillförlitligt. Offentliga bidrag har värderats till det verkliga värdet av den tillgång som företaget fått.

Inkomster från offentliga bidrag som är förenade med krav på framtida prestation redovisas som intäkt när prestationen utförs och de ekonomiska fördelar som är

förknippade med transaktionen sannolikt kommer att tillfalla företaget och inkomsterna kan beräknas tillförlitligt. Offentliga bidrag har värderats till det verkliga värdet av den tillgång som företaget fått. Bidrag som mottagits före dess att villkoren för att redovisa det som intäkts uppfyllts, redovisas som skuld.

Inkomstskatter

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Aktuell skatt, liksom förändring i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital. Skatteeffekter av poster som redovisas direkt mot eget kapital, redovisas mot eget kapital.

På grund av sambandet mellan redovisning och beskattning särredovisas inte den uppskjutna skatteskulden som är hänförlig till obeskattade reserver.

Varulager

Varulagret värderas, med tillämpning av först-in först-ut-principen, till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Därvid har inkursrisk beaktats.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, uträknas eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet om de beräknas ge företaget framtida ekonomiska fördelar, till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten.

Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en anläggningstillgång redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde.

Linjär avskrivningsmetod används för de materiella tillgångarna.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Nedlagda kostnader på annans fastighet	15, 20 alt. 30 år
Datorer	3-5 år
Musikinstrument	0-15 år
Maskiner, inventarier och andra anläggningar	3-20 år

Nedskrivning av icke-finansiella tillgångar

När det finns en indikation på att en tillgångs värde minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. Har tillgången ett återvinningsvärde som är lägre än det redovisade värdet, skrivs den ner till återvinningsvärdet. Vid bedömning av nedskrivningsbehov grupperas tillgångarna på de lägsta nivåer där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter).

Förutbetalda scenproduktionskostnader

Scenproduktionskostnader som material, rättigheter, arvoden mm periodiseras över produktionens spelperiod. I posten förutbetalda scenproduktionskostnader redovisas periodiserade kostnader för föreställningar som genomförs kommande räkenskapsår. Förutbetalda scenproduktionskostnader har värderats till nedlagda direkta externa kostnader fram till premiärdatum. I de fall bedömning görs att det är sannolikt att föreställningar inte kan genomföras som planerat tas inte förutbetalda föreställningskostnader upp till något värde.

Leasingavtal

Samtliga leasingavtal där företaget är leasetagare redovisas som operationell leasing (hyresavtal), oavsett om avtalen är finansiella eller operationella. Leasingavgiften redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Ersättningar till anställda

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar i bolaget utgörs av lön, sociala avgifter, betald semester, betald sjukfrånvaro och bonus. Kortfristiga ersättningar redovisas som en kostnad och en skuld då det finns en legal eller informell förpliktelse att betala ut en ersättning.

Ersättningar efter avslutad anställning

Företaget har endast avgiftsbestämda pensionsplaner vilket innebär att företaget betalar fastställda avgifter till ett annat företag, normalt ett försäkringsföretag, och har inte längre någon förpliktelse till den anställde när avgifterna är betalda. Storleken på den anställdes ersättningar efter avslutad anställning är beroende av de avgifter företaget har betalat och den kapitalavkastning som avgifterna ger.

Finansiella instrument

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar. Fordringar som är räntefria eller som löper med ränta som avviker från marknadsräntan och har en löptid överstigande 12 månader redovisas till ett diskonterat nuvärde och tidsvärdeförändringen redovisas som ränteintäkt i resultaträkningen.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Kvittning av finansiell fordran och finansiell skuld

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast då legal kvittningsrätt föreligger samt då en reglering med ett nettobelopp avses ske eller då en samtida avyttring av tillgången och reglering av skulden avses ske.

Obeskattade reserver

Obeskattade reserver redovisas med bruttobelopp i balansräkningen, inklusive den uppskjutna skatteskuld som är hänförlig till reserverna.

Bokslutsdispositioner

Förändringar av obeskattade reserver redovisas som bokslutsdispositioner i resultaträkningen. Koncernbidrag redovisas som bokslutsdispositioner.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar.

Risker

Likviditets- och ränterisk

GöteborgsOperan AB ingår i ägaren Västra Götalandsregionens centralkontosystem. Finansieringen sker i enlighet med ägarens riktlinjer.

Valutarisker

Exponering för valutarisker förekommer för betalningar av arvoden till utländska artister och inköp av utrustning. Hittills har inte några säkringsinstrument använts. Utvecklingen av kursförändringarna för aktuella valutor bevakas kontinuerligt.

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet

Eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatt) i förhållande till balansomslutningen.

Egenfinansiering

Nettoomsättning och övriga rörelseintäkter i förhållande till totala intäkter.

NOT 2

UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Inga bedömningar eller uppskattningar har gjorts som har betydande effekt på de redovisade beloppen i den finansiella rapporten eller skulle innebära en betydande risk för en väsentlig justering av de redovisade värdena för tillgångar och skulder under nästa räkenskapsår.

NOT 3

NETTOOMSÄTTNINGENS FÖRDELNING PER VÄSENTLIGA INTÄKTSSLAG

	2024	2023
Nettoomsättningen fördelar sig enligt följande:		
Biljettintäkter Göteborg	100 585	81 245
Biljettintäkter, turnéer och samarbetsprojekt	5 494	4 849
Programförsäljning mm	4 351	3 322
	110 430	89 415

NOT 4

TRANSAKTIONER MELLAN KONCERNFÖRETAG

	2024	2023
Inköp och försäljning mellan koncernföretag		
Inköp	4 214	3 642
Försäljning	281	489
	4 495	4 131

NOT 5

OFFENTLIGA BIDRAG

	2024	2023
Regionbidrag	419 557	412 846
Övriga bidrag regionen	1 550	500
	421 107	413 346

NOT 6

ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER

	2024	2023
Sponsorintäkter	7 587	6 708
Servering	35 355	32 417
Övriga intäkter	5 508	11 624
Övriga bidrag och gåvor	1 549	429
	49 999	51 177

NOT 7 ARVODE TILL REVISORER

	2024	2023
KPMG		
Revisionsuppdrag	250	0
Övriga tjänster	170	0
	420	0
PwC		
Revisionsuppdrag	0	275
Övriga tjänster	0	34
	0	309

NOT 8 OPERATIONELLA LEASINGAVTAL

Framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:

	2024	2023
Inom ett år	11 149	10 634
Senare än ett men inom fem år	55 436	51 584
Senare än fem år	84 499	91 662
	151 084	153 880
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	11 278	10 626
	11 278	10 626

Den operationella leasingen består i allt väsentligt av hyrda lokaler. Uppgifterna i denna not inkluderar även finansiella leasingavtal, vilka redovisas som operationella. Förutom hyra av lokaler, avser avtalen leasing av bilar och viss IT-utrustning mm.

NOT 9 ANSTÄLLDA OCH PERSONALKOSTNADER

	2024	2023
Medelantalet anställda		
Kvinnor	283	245
Män	279	235
	562	480
Löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader		
Löner och ersättningar till styrelse och verkställande direktör	1 957	1 917
Löner och ersättningar till övriga anställda	278 483	268 265
	280 441	270 182
Pensionskostnader för styrelse och verkställande direktör	374	382
Pensionskostnader för övriga anställda	42 844	37 518
Sociala avgifter enligt lag och avtal	88 584	85 861
	131 802	123 760
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	412 242	393 942

Under året har beräkningen av medelantalet anställda ändrats och siffran är inte jämförbar med tidigare år. Beräkningen av medelantalet anställda är gjord med utgångspunkt från antal arbetade timmar inklusive semester och sjukfrånvaro delat med årsarbetsid.

GöteborgsOperan svarar för en privat pensionslösning för bolagets Verkställande direktör. Parterna har en ömsesidig uppsägningstid om sex månader. Under uppsägningstiden kvarstår Verkställande direktören i anställningen och erhåller lön. Vid uppsägning från arbetsgivarens sida är direktören, utöver lön under uppsägningstiden, berättigad till en ersättning motsvarande 12 månader under förutsättning att direktören vid uppsägningstillfället varit anställd på denna befattning i minst 12 månader.

	2024	2023
Könsfördelning bland ledande befattningshavare		
Andel kvinnor i styrelsen	67 %	67 %
Andel män i styrelsen	33 %	33 %
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	62 %	65 %
Andel män bland övriga ledande befattningshavare	38 %	35 %

NOT 10 ÅTGÄRDSPLANEN

I samband med bolagets åtgärdsplan för att få en ekonomi i balans erbjöds personalen avtal om frivillig avgång. 20 ansökningar beviljades och kostnaden för dessa uppgår till 13 341 tkr varav kort skuld uppgår till 6 775 tkr och lång skuld uppgår till 6 566 tkr.

NOT 11
BETALDA OCH ERHÅLLNA RÄNTOR

	2024	2023
Erhållen ränta	25	29
Erlagd ränta	-1	-2
Valutakursvinst	126	82
Valutakursförlust	-24	-78
	125	31

NOT 12
BOKSLUTSDISPOSITIONER

	2024	2023
Förändring av överavskrivningar	-3 800	5 000
	-3 800	5 000

NOT 13
SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

		2024		2023
Skatt på årets resultat				
Aktuell skatt		0		0
Skatt på föregående års resultat		<u>0</u>		<u>5</u>
Skatt på årets resultat		0		5
		<i>Belopp</i>		<i>Belopp</i>
Redovisat resultat före skatt		-11 440		-19 538
Skatt enligt gällande skattesats	20,60	-2 357	20,60	-4 025
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader		3 089		365
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter		-5		-6
Skatteeffekt av ej värderat underskottsavdrag		113		910
Skattepliktigt aktieägartillskott				2 678
Under året utnyttjande av tidigare års underskottsavdrag vars skattevärde ej redovisats som tillgång		-910		
Uppskjuten skatt på förbättringsutgifter ej beaktat		70		78
Justering av tidigare års skatt		-		<u>5</u>
Redovisad effektiv skatt	0,00	0	0,03	5

NOT 14
NEDLAGDA KOSTNADER PÅ ANNANS FASTIGHET

	2024-12-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärden	36 943	30 681
Inköp	1 388	1 297
Försäljningar/utrangeringar	0	-142
Omklassificeringar	12 636	5 107
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	50 967	36 943
Ingående avskrivningar	-6 222	-4 165
Försäljningar/utrangeringar	0	8
Omklassificeringar	-3 544	0
Årets avskrivningar	-2 547	-2 065
Utgående ackumulerade avskrivningar	<u>-12 313</u>	<u>-6 222</u>
Utgående redovisat värde	38 654	30 721

NOT 15
MASKINER, INVENTARIER OCH ANDRA ANLÄGGNINGAR

	2024-12-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärden	232 592	216 214
Inköp	16 249	18 863
Försäljningar/utrangeringar	-7 530	-2 485
Omklassificeringar	-12 636	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	228 675	232 592
Ingående avskrivningar	-129 292	-116 333
Försäljningar/utrangeringar	7 471	2 485
Omklassificeringar	3 544	0
Årets avskrivningar	-15 461	-15 444
Utgående ackumulerade avskrivningar	-133 738	-129 292
Utgående redovisat värde	94 937	103 300

NOT 16
PÅGÅENDE NYANLÄGGNINGAR OCH FÖRSKOTT
AVSEENDE MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	2024-12-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärden	0	5 107
Under året nedlagda utgifter	5 673	0
Aktiveringar	0	-5 107
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	5 673	0
Utgående redovisat värde	5 673	0

NOT 17
FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	2024-12-31	2023-12-31
Förutbetalda hyror	2 599	2 503
Övriga poster	2 027	2 839
	4 626	5 342

NOT 18
AKTIEKAPITAL

Aktiekapitalet består av 13 000 st aktier med kvotvärde 1 000 kr.

NOT 19
OBESKATTADE RESERVER

	2024-12-31	2023-12-31
Ackumulerad skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	3 800	0
	3 800	0

NOT 20
SKULDER HOS ÄGARE

	2024-12-31	2023-12-31
Saldo koncernkonto	-11 505	-24 697
	-11 505	-24 697

NOT 21
UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	2024-12-31	2023-12-31
Förköpta biljetter och abonnemang	40 947	30 639
Förutbetalda sponsorintäkter	306	331
Upplupna personalkostnader	49 613	42 553
Presentkort	4 053	4 275
Övriga poster	4 060	3 234
	98 979	81 031

NOT 22
JUSTERING FÖR POSTER SOM INTE INGÅR I KASSAFLÖDET

	2024-12-31	2023-12-31
Avskrivningar	18 008	17 510
Vinst vid försäljning av anläggningstillgångar	-42	-30
Resultat vid utrangeringar av anläggningstillgångar	0	134
	17 965	17 614

NOT 23
LIKVIDA MEDEL

	2024-12-31	2023-12-31
Likvida medel		
Kassamedel	107	45
Tillgodohavanden på koncernkonto	-11 505	-24 697
	-11 398	-24 652

Ovanstående poster har klassificerats som likvida medel med utgångspunkt att:

- De har obetydlig risk för värdefluktationer.
- De lätt kan omvandlas till kassamedel.
- De har en löptid om högst 3 månader från anskaffningspunkten

Beviljad kredit på koncernkonto uppgår till 150 000 tkr.

NOT 24
EVENTUALFÖRPLIKTELSE

	2024-12-31	2023-12-31
Garantiförbindelse Svensk Scenkonst	8 773	8 407
	8 773	8 407

NOT 25
UPPLYSNINGAR OM NÄRSTÅENDE

Transaktioner mellan företaget och dess närstående har skett på marknadsmässiga grunder.

NOT 26
EKONOMISKA ARRANGEMANG SOM INTE REDOVISAS I BALANSRÄKNINGEN

GöteborgsOperans verksamhet kräver lång framförhållning och i många produktioner måste artister och produktions-team kontrakteras flera år innan premiärdatum. Detta innebär att GöteborgsOperan binder upp sig för kostnader som utfaller först om flera år.

NOT 27
UPPGIFTER OM ÄGARFÖRHÅLLANDE

Bolaget är helägt bolag av Västra Götalands Läns Landsting, organisationsnummer 232100-0131 med säte i Göteborg. Västra Götalands Läns Landsting upprättar koncernredovisning.

Bolagets verksamhet har bedrivits enligt bestämmelserna om kommunala bolag i kommunallagen.

NOT 28
FÖRSLAG TILL DISPOSITION AV RESULTATET

	2024-12-31
Förslag till behandling av ansamlad förlust	
Styrelsen föreslår att den ansamlade förlusten (kronor):	
ansamlad förlust	-985 115
årets förlust	-11 440 086
	-12 425 201
behandlas så att i ny räkning överföres	-12 425 201

NOT 29 VÄSENTLIGA HÄNDELSE EFTER RÄKENSKAPSÅRETS SLUT

Inga väsentliga händelser har rapporterats efter räkenskapsårets slut.

Göteborg den dag som framgår av min elektroniska signatur

Maria Brauer
Ordförande

Johnny Magnusson

Olof Svensson

Emil Wingstrand

Helene Odenjung

Valéria Kant

Harriet Ljungdahl

AnnaSara Perslow

Anna Silvén

Christina Björklund
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av min elektroniska signatur KPMG AB

Oscar Grönesjö
Auktoriserad revisor, huvudansvarig revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i GöteborgsOperan AB, org. nr 556121-7828

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för GöteborgsOperan AB för år 2024.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av GöteborgsOperan ABs finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till GöteborgsOperan AB enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Övriga upplysningar

Revisionen av årsredovisningen för år 2023 har utförts av en annan revisor som lämnat en revisionsberättelse daterad den 2 februari 2024 med omodifierade uttalanden i Rapport om årsredovisningen.

Annan information än årsredovisningen

Bolaget rapporterar årligen till ägare i årsredovisning 2024 till VGR. Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen.

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att

fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet

som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna

i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktor eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet i årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om

årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för GöteborgsOperan AB för år 2024 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman behandlar förlusten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till GöteborgsOperan AB enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlopande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets

organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda

ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Borås den

KPMG AB

Oscar Grönesjö
Auktoriserad revisor

Till regionfullmäktige för kännedom

Granskningsrapport för 2024

Vi, lekmannarevisorer i GöteborgsOperan AB, har granskat bolagets verksamhet under 2024. Granskningen har utförts av sakkunniga.

Bolagets styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vårt ansvar är att granska bolagets verksamhet och interna kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt regionfullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts i enlighet med aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordningen och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som krävs för att ge rimlig grund för vår bedömning.

Vi bedömer att bolaget har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vidare är vår bedömning att den interna kontrollen har varit tillräcklig inom de områden som vi har granskat.

Vi har noterat att resultatet för verksamhetsåret uppgår till minus 11,4 miljoner kronor och att verksamheten inte har hållit sig inom de ekonomiska ramar som regionfullmäktige beslutat.

Vi konstaterar att bolaget har vidtagit aktiva åtgärder för att nå de ekonomiska målen och att kontinuerlig ekonomisk uppföljning och rapportering sker.

För mer information, se dokumentet "GöteborgsOperan AB – granskning av verksamhetsåret 2024" med diarienummer REV 2024-00078.

Västra Götalandsregionen
7 februari 2025

Marie Engström Rosengren,
lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

Elving Andersson,
lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

Hållbarhetsrapport 2024

GöteborgsOperan AB:s Hållbarhetsrapport 2024 utgör en separat handling till förvaltningsberättelsen och har upprättats i enlighet med årsredovisningslagens krav. Hållbarhetsrapporten antogs av styrelsen 7 februari 2025.

GöteborgsOperans uppdrag

Ägardirektiv

GöteborgsOperan är ett aktiebolag, helägt av Västra Götalandsregionen. I ägardirektivet framgår bland annat att bolaget ska upprätthålla och utveckla sin nationella och internationella position som ett av norra Europas intressantaste operahus.

Utifrån operahuset i Göteborg och scenen i Skövde, genom turnéer, gästspel och digitala medier, ska GöteborgsOperan nå invånarna i Västra Götaland, oavsett ålder, kön och/eller social bakgrund.

GöteborgsOperan ska även ge internationell lyskraft till Västra Götaland och bidra till att utveckla regionens kreativa potential och kompetens inom scenkonst.

Uppdrag från kulturnämnden

I dialog med kulturnämnden har GöteborgsOperan satt följande utveckling och mål i fokus under perioden 2021-2024:

MÅL 1: GöteborgsOperan ska upprätthålla och utveckla sin position som en internationellt framstående mötesplats för scenkonst av högsta kvalitet.

MÅL 2: GöteborgsOperan ska medverka till att utveckla nya berättelser och kompetenser inom scenkonsten.

MÅL 3: GöteborgsOperan ska vidga möjligheterna för alla invånare att uppleva en mångfald av scenkonst på scenerna i Göteborg, på turné och i digitala kanaler.

MÅL 4: GöteborgsOperan ska bidra till regional utveckling och till social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet.

Under 2024 har kulturnämnden fattat beslut om nya mål för 2025-2028 som utgår från mål och prioriteringar i Västra Götalandsregionens kulturstrategi och kulturplan 2024-2027.

Västra Götalandsregionens hållbarhetsmål

Västra Götalandsregionen har långsiktiga hållbarhetsmål för alla regionens verksamheter, kopplade till FN:s globala för hållbar utveckling i Agenda 2030. Målen bygger på också på visionen om det goda livet i Västra Götalandsregionen.

Social hållbarhet

MÅL 3: God hälsa och välbefinnande

MÅL 10: Jämlikhet och lika rättigheter

MÅL 16: Tillit, trygghet och delaktighet

Ekologisk hållbarhet

MÅL 12: Resurseffektivt och giftfritt

MÅL 13: Låg klimatpåverkan

MÅL 15: Ekosystem och främjad biologisk mångfald

Mål från Regionfullmäktige

I Västra Götalandsregionens budget för 2024 anges ett antal prioriterade mål och fokusområden inom hållbarhetsområdet som är relevanta för GöteborgsOperan. Hur dessa har utvecklats under året redovisas i Årsredovisning 2024, men finns också inbakade i delar av denna hållbarhetsrapport.

Organisation och ansvar

GöteborgsOperans styrelse är politiskt tillsatt och vd utses av styrelsen. Ledningsorganisationen består av ledningsgrupp och strategisk ledningsgrupp.

Det är styrelsen och den verkställande ledningen som utifrån ägardirektiv, regionfullmäktiges mål och uppdrag från kulturnämnden fastställer operans vision, verksamhetsidé och strategi. Vd har det övergripande ansvaret för att dessa bryts ner på mål, fokusområden och handlingsplaner. På uppdrag av vd ansvarar chefer och medarbetare, inom ramen för sitt ansvar och sina befogenheter, för genomförande och uppföljning av mål samt handlingsplaner.

GöteborgsOperan finansieras genom statliga och regionala bidrag, stöd av näringslivspartner samt med egna medel, i första hand biljettintäkter.

Hållbarhetsstyrning och uppföljning

GöteborgsOperan ska ge alla invånare i Västra Götalandsregionen tillgång till opera, dans, musikal och konserter. I det uppdraget och inom hela verksamheten strävar GöteborgsOperan efter hållbarhet ur ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt perspektiv. Arbetssätten bygger på att alla resurser används klokt och ansvarsfullt.

Varje mål i GöteborgsOperans uppdrag har ett antal indikatorer som följs upp och rapporteras varje verksamhetsår till Västra Götalandsregionens kulturnämnd enligt beslutad tidsplan.

Styrdokument som grund

GöteborgsOperan agerar och bygger sin verksamhet utifrån Västra Götalandsregionens policyer och riktlinjer. Med dessa som grund har GöteborgsOperan tagit fram och implementerat kompletterande och verksamhets-specifika policyer, riktlinjer, rutiner och handböcker där det har behövts, exempelvis miljöpolicy, personalhandbok och ekonomihandbok. Alla styrdokument och handböcker finns tillgängliga på GöteborgsOperans intranät.

Krav på leverantörer

GöteborgsOperan följer Västra Götalandsregionens riktlinjer i upphandlingar. I kontraktsvillkoren finns Uppförandekoden som en bilaga och den omfattar FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, ILO:s åtta kärnkonventioner, FN:s barnkonvention, nationell lagstiftning (arbetsmiljö, arbetsrätt och miljö) som gäller i tillverkningslandet samt FN:s konvention mot korruption.

I de flesta förfrågningsunderlag hänvisar GöteborgsOperan till dessa kontraktsvillkor och anbudsparterna måste i anbudsförslaget bekräfta att de uppfyller villkoren.

Vision, verksamhetsidé och strategi

GöteborgsOperans vision är att vara ett av norra Europas ledande operahus. Det innebär bland annat att hålla en hög konstnärlig kvalitet, vara en idébärande, lärande och professionell organisation samt ha en ekonomi i balans.

Verksamheten ska fortsätta leverera kvalitet och hålla en hög klass inom opera, dans, musikal och konserter. Det förutsätter en hållbar finansiering, långsiktig planering och affärsmässighet. Medarbetarnas specialistkunskaper, erfarenhet och engagemang ska tas tillvara. Produktioner och publika evenemang ska beröra och överträffa publikens förväntningar. Genom egna uppsättningar och samproduktioner ska GöteborgsOperan bidra till att stärka Västra Götaland som kulturregion.

I GöteborgsOperans strategiska framtidsplan för 2021-2024 formuleras tre strategiska områden:

- Vi är tillgängliga och välkomnande.
- Vi är framstående.
- Vi arbetar hållbart.

GöteborgsOperan har under året arbetat med fem strategiska projekt för att säkerställa verksamhetens fortsatta utveckling:

- GO framtid
- Regionen och regionala turnéer
- Talang och kompetensförsörjning
- Framtida publik
- Synliggöra vårt värde

Arbetet med de strategiska projekten har delvis fått stå tillbaka under 2024 på grund av det intensiva arbetet

med åtgärdsplanen för att nå en ekonomi i balans 2027. Projekten är en del av nuvarande strategiska framtidsplan (för 2022–2025) som kopplar till uppdraget 2021–2024. En ny strategi, som bygger på det nya uppdraget för 2025–2028, ska arbetas fram under våren 2025.

Riskmedvetenhet

Vartannat år gör strategiska ledningsgruppen för GöteborgsOperan en grundlig verksamhetsövergripande riskanalys med stöd av extern konsult. Övriga år görs en översiktlig riskanalys internt, uppdaterad utifrån aktuellt läge.

Senast en riskanalys med stöd av externa konsulter gjordes var i november 2023. Därefter togs internkontrollplan fram för 2024. Denna följdes upp med en intern riskanalys i december 2024 inför antagande av Internkontrollplanen för 2025. I denna tillkom tre nya risker. Kontroller enligt internkontrollplanen är en central del i verksamhetsstyrning och beslutsfattande, och följs upp årligen av styrelsen.

Det genomförs även verksamhetsspecifika riskanalyser, exempelvis kartläggningar av miljöaspekter och arbetsmiljörisker. Under 2023 gjordes en informationsklassning och analys av GöteborgsOperans viktigaste system

Vissa chefer i strategiska ledningsgruppen delar på ansvaret att veckovis ha ledningsjour. Dessutom är en chef eller projektledare jour vid varje föreställning.

Säkerhet

Säkerhetsarbetet vid GöteborgsOperan handlar till stor del om att skydda liv och hälsa för de människor som vistas i lokalerna, men även om skydd av egendom och information. Skriften Person- och egendomsskydd beskriver vad varje medarbetare behöver känna till för att kunna bidra till att skydda verksamheten, skapa en trygg arbetsplats och undvika ekonomiska förluster.

Då säkerhetsläget i Sverige är ansträngt arbetar vi aktivt med alla frågor som rör fysisk säkerhet för att säkerställa en trygg mötesplats för besökare och medarbetare. GöteborgsOperans systematiska säkerhetsarbete innebär att vi kontinuerligt bevakar vad som sker i omvärlden och genomför åtgärder vid behov. Säkerhetschefen arbetar förebyggande och har goda kontakter med både Polisen och andra myndigheter.

Vid minst ett, ibland flera, tillfällen per år genomförs oannonserade brandövningar. Samtliga nyanställda med-

arbetare får en brandskyddsgenomgång då även de som behöver en repetition kan delta.

GöteborgsOperan följer Västra Götalandsregionens riktlinjer för informationssäkerhet. Det finns ansvar fördelat till olika delar av organisationen vad gäller informationsklassning och hur man ska skydda informationstillgångarna. IS/IT har en rutin för hantering av incidenter och incidentrapportering inom informationsområdet.

GöteborgsOperans restauranger, caféer, barer och personalmatsal drivs i egen regi och målet är att det ska finnas ett utbud av mat och dryck som passar alla gäst-kategorier, att den är miljösamt och framför allt säker. Fokus i livsmedelssäkerhet handlar om lagstadgad egenkontroll där bland annat rengöring, temperaturkontroller, personlig hygien, förebyggande skadedjursbekämpning och utbildning av personal samt spårbarhet ingår. Kylar och frysar är kopplade till larm vilket säkerställer snabba åtgärder vid avvikelser och avtalad part finns för extern egenkontroll. Utbildning i livsmedelshantering och livsmedelssäkerhet genomförs årligen.

Miljöförvaltningen kontrollerar regelbundet och under 2024 hade GöteborgsOperans restaurang två kontrollbesök. En anmärkning har rapporterats som handlade om en brist i rengöring. Anmärkningen åtgärdades redan samma dag och var dagen efter godkänd.

Mänskliga rättigheter

GöteborgsOperan respekterar och stödjer mänskliga rättigheter. Grundtanken är att människan föds fri och att alla människor är lika värda. Insikten om människors lika värde och rättigheter samt respekten för varje individ är en förutsättning för en framgångsrik verksamhet och en bra arbetsmiljö.

Respekt för individen och alla människors lika värde är grundläggande i alla GöteborgsOperans relationer, både interna och externa. Ingen medarbetare eller besökare ska diskrimineras eller trakasseras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

GöteborgsOperan arbetar aktivt med att identifiera, förebygga och åtgärda risker, oönskade effekter och beteenden kopplade till respekten för mänskliga rättigheter i alla led.

GöteborgsOperan följer Västra Götalandsregionens riktlinjer i sina upphandlingar. I kontraktsvillkoren finns Uppförandekoden som en bilaga och den omfattar bland annat FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna och FN:s barnkonvention.

Intressentdialog

GöteborgsOperans verksamhet bygger på att intressenterna känner förtroende för operan och de värden verksamheten representerar. Intressenterna påverkar och påverkas i varierande grad av verksamheten. Genom kontinuerliga dialoger håller sig operan uppdaterad om olika intressenters krav och förväntningar. Intressentdialogerna sker på olika nivåer, i olika omfattning och genom skilda kanaler, till exempel publikundersökningar, nätverk och enkäter till medarbetare.

Ägare och styrelse

GöteborgsOperan ägs av Västra Götalandsregionen, som fastställer uppdrag, ägardirektiv, krav och förväntningar. Regionens Hållbarhetsmål 2030, vision, mål, policydokument, uppdragsbeskrivning och budget ligger till grund för GöteborgsOperans hållbarhetsarbete, som regelbundet stäms av med regionledningen och operans styrelse.

GöteborgsOperan är med i centrala upphandlingar inom Västra Götalandsregionen och har representanter i relevanta referensgrupper. Detta är viktigt för att möjliggöra dialog och erfarenhetsutbyte och för de hållbarhetskrav som GöteborgsOperan ställer i samband med upphandlingar.

Medarbetare

GöteborgsOperan är och vill vara en attraktiv arbetsgivare. För att nå framgång i hållbarhetsarbetet är det viktigt att medarbetarna ges möjlighet att komma med idéer och förbättringsförslag samt vara delaktiga i kommunikation, kunskapsinhämtning och informationsspridning. Medarbetarsamtal med samtliga medarbetare samt skyddsronder genomförs årligen. Då kan bland annat medarbetarnas tankar och förväntningar kopplade till hållbarhet, egen utveckling och psykosocial arbetsmiljö fångas upp.

Under 2024 genomfördes en medarbetarundersökning som speglar medarbetarnas uppfattning om orga-

nisatorisk och social arbetsmiljö på GöteborgsOperan. Den visade bland annat att GöteborgsOperans medarbetare vid svarstillfället upplevde generellt sett hög trivsel, gemenskap, klarhet i arbetsuppgifter och mål samt en öppen dialog mellan chefer och medarbetare. Utmaningarna vid svarstillfället finns främst i frågor kring upplevelsen av återhämtning och att få tiden att räcka till.

Publik

GöteborgsOperan inhämtar kunskap om publiken via olika typer av undersökningar. För en mer övergripande nivå används SOM-institutets årliga riksundersökning. Operan är även en del av Väst-SOM, vilket gör det möjligt att benchmarka sig med andra västsvenska aktörer.

Kontinuerligt görs kundundersökningar via telefon och webb av en extern part som mäter bland annat kundnöjdhet, utvärderar köpupplevelsen och jämför besöksupplevelsen mellan olika föreställningar. Publikuppföljning via webbenkät efter varje föreställning ger snabb input på vad som hade gjort besöket ännu bättre.

I kundundersökningarna får köpupplevelsen höga betyg och upplevelsen bland dem som köpt online har förbättrats än mer under 2024. Nöjdhet med besöket ligger högt med en övervägande andel som ger toppbetyg.

Dessutom görs uppföljningar av utveckling i sociala kanaler som visar en fortsatt hög ökningstakt av antalet följare och att engagemanget för GöteborgsOperans innehåll ligger fortsatt högt. Kampanjmätningar av större reklamkampanjer görs av extern part för att mäta mottagandet i målgruppen.

Intressentanalys i ISO 14001

I miljöledningssystemet listas intressenter som påverkas eller kan påverkas av GöteborgsOperans miljöarbete. Prioriterade intressenter inom miljöområdet var under 2024 medarbetare, leverantörer och andra scenkonstaktörer.

Medarbetares synpunkter och idéer kopplade till miljöarbetet är viktiga för att driva arbetet framåt. Ett sätt att fånga upp dessa är genom det interna digitala verktyget för avvikelser och förbättringsförslag, där samtliga medarbetare kan lämna synpunkter.

Dialog med leverantörer är väsentligt för att gemensamt driva på utvecklingen av miljöbättre material, produkter och tjänster. Det kan ske i upphandling eller genom muntlig eller skriftlig dialog i samband med andra inköp.

Efter första operan i Ringenprojektet kom mängder av frågor om GöteborgsOperans miljöarbete från andra scenkonstaktörer. Arbetet med att svara upp mot deras frågor och förväntningar blev intensivt, något som nu har ebbat ut. Men lärdomen är att kunskapsutbyte med andra scenkonstaktörer behövs för att gemensamt driva miljöarbete framåt.

Social hållbarhet

Ett socialt hållbart samhälle är ett jämställt och jämlikt samhälle, där människor lever ett gott liv med god hälsa, utan orättfärdiga skillnader. Ett samhälle med hög tolerans där människors lika värde står i centrum, vilket kräver att människor känner tillit och förtroende och är delaktiga i samhällsutvecklingen.

Under 2025 ska GöteborgsOperan besluta om detaljerade mål för social hållbarhet, som bidrar till regionens övergripande Mål för social hållbarhet 2030 – god hälsa och välbefinnande, jämlikhet och lika rättigheter samt tillit, trygghet och delaktighet. Nedan beskrivs aktiviteter som kan kopplas till målen.

Aktiviteter för social hållbarhet

GöteborgsOperan Skapa

Skapas verksamhet står för upplevelser, delaktighet och konstnärlig utveckling. Utifrån operans säsongsprogram skapas deltagarprojekt, upplevelser och format som ligger i linje med operans uppdrag och som ska beröra både nya och befintliga målgrupper.

Skapa är uppdelat i Skapa dans och Skapa opera/drama. Både Skapa opera/drama och Skapa dans driver specifika projekt i och utanför operahuset samt samarbetar med civilsamhället, skolor, fria grupper och andra institutioner. Skapa opera/drama driver även löpande verksamhet, till exempel barn- och ungdomskörer. Skapaverksamheten som är knuten till danskompaniet utgår i huvudsak från de verk som danskompaniet arbetar med.

Under skolornas februari-, påsk- och höstlov arrangerar Skapa aktiviteter för barn och ungdomar – tidigare kallade Skapadagar, från hösten 2024 går de under namnet Lov på Operan.

Operan i skolan

Skolklasser erbjuds att följa en produktion under tre möten med GöteborgsOperans teaterpedagog inklusive att se en föreställning. Under året har över 200 elever och pedagoger deltagit.

GöteborgsOperans teaterpedagog har dessutom haft studiecirkel för lärare utifrån metoden "Tala scenkonst – Tala liv", ett koncept utarbetat av Sensus studieförbund.

Skolföreställningar

Under 2024 har GöteborgsOperan gett 20 skolföreställningar, både i operahuset och på turné, där totalt nästan 6 300 elever fått ta del av en föreställning. Till alla skolföreställningar medföljer ett skolmaterial med förslag till lärarna hur de kan arbeta vidare med eleverna utifrån föreställningens tematik och uttryck.

Nyskrivet för unga

Genom att skapa nya verk och format, ha tillgång till befintliga och spela dessa på operan eller turnera med dem, vill GöteborgsOperan bidra till att barn och unga, oavsett förutsättningar, upptäcker scenkonst.

Sandvargen är en nyskriven barnopera (beställningsverk från GöteborgsOperan) baserad på Åsa Linds prisade böcker, som hade urpremiär i Skövde i september 2022. *Sandvargen* hade nypremiär våren 2024 och gavs i Göteborg och på fem platser i regionen.

Barnoperan *Häxan Hillary* går på Operan är GöteborgsOperans nya satsning för barn i åldern 5-10 år. Operan, skriven av Peter Lundh, har bearbetats av medarbetare vid Opera/drama för att anknyta till GöteborgsOperans 30-årsjubileum. Under året har barn och föräldrar fått vara provpublik för att tycka till om uppsättningen. Operan har premiär i januari 2025.

Under året har arbetet med ett nytt dansverk, *Little concert* i koreografi av Mari Carrasco, för unga i högsta- och mellanstadiåldern börjat förberedas. Skapandeprocessen och repetitioner startade i december och premiär är planerad till maj 2025 med turné under hösten samma år.

Barn- och ungdomskörer

GöteborgsOperan vill, förutom gemenskap och sångarglädje, ge barn och ungdomar scenisk erfarenhet och möjlighet att sjunga i professionella sammanhang. I barnkören sjunger barn mellan 9 och 12 år. Ungdoms-

kören delas in i en yngre (12–16 år) och en äldre (16–25 år) grupp.

Under året har sångare från Barnkören medverkat i *Tosca* och *Otello* på Stora scenen. Tillsammans med Ungdomskören äldre deltog Barnkören i Sing along för familjen under Göteborgs Kulturkalas. Två av barnkörens medlemmar är bland de fyra barn som delar på rollen som Charlie i musikalen *Charlie och chokladfabriken* som hade premiär i september.

Båda ungdomskörerna medverkade vid Kulturkalaset efter sommaren samt Nyfiken på scenkonst för barn och unga under jubileumsveckan. På våren deltog Ungdomskören yngre vid 100-årsjubileet av Slottsskogens Valborgsfirande. Under hösten medverkade de i operan *Carmen* och sjöng i foajén inför några av föreställningarna av *Fabrikens hemlighet*. Ungdomskören äldre medverkade i den stora körkonserten *The sound of Sweden* samt gav en klassisk vårkonsert, kallad *Lovers love*, på Lilla scenen. Hösten ägnade de framför allt åt den – för kören – stora produktionen *Fabrikens hemlighet*.

Engagera fler unga

Arbetet med att öka delaktigheten bland unga som av olika anledningar inte har haft möjlighet att möta eller engagera sig i kulturlivet fortsätter.

GöteborgsOperans Unga ambassadörer är GöteborgsOperans gemensamma intresse- och referensgrupp för unga 13–25 år. Fokus är breddat deltagande, ömsesidig dialog och ett forum för unga som vill tala om, uppleva och skapa scenkonst. Gruppen är involverad i flera aktiviteter, bland annat GöteborgsOperans instagramkonto för unga. Under 2024 har de bland annat medarrangerat *Prova på samtida dans* för andra intresserade ungdomar och medverkat vid GöteborgsOperans 30-årsjubileum.

En mer tillgänglig opera

GöteborgsOperans verksamhet ska vara anpassad så att föreställningarna är tillgängliga för personer med funktionsvariationer. Detta gäller både operahuset, upplevelsen och informationen.

Relaxed performance är en föreställningsform som vänder sig särskilt till personer med funktionsvariationer, men alla är välkomna, oavsett ålder och funktionsuppsättning. Under 2024 har *Relaxed performance* genomförts vid fyra tillfällen.

Syntolkning av föreställningar har genomförts vid fem olika föreställningar under 2024. Totalt har 143 personer tagit del av syntolkningarna.

Nätverket Universell Scenkonst verkar för en breddning av scenkonsten vad gäller vilka som får ta plats på scenen och vilka som ges möjlighet att vara publik. GöteborgsOperan är en av tre initiativtagare till det regionala nätverket, där även Regionteater Väst, Big Wind, danskompaniet Spinn, dansutbildningen Språng samt Förvaltningen för kulturutveckling (Västra Götalandsregionen) ingår.

Med digitala produktioner kan GöteborgsOperan öka tillgängligheten, vidga deltagandet och sänka trösklarna. GöteborgsOperan arbetar med att ta reda på hur digitala verktyg kan hjälpa till att nå ut till fler via skärmen. Arbetet ska ge förutsättningar för ett kompletterande digitalt operahus.

Samarbeten

GöteborgsOperan ska samarbeta med företag, institutioner, organisationer och arrangörer. Detta genom att bygga nätverk och skapa försäljningsmöjligheter på kort och lång sikt.

Sedan 2021 har GöteborgsOperan ett långsiktigt samarbete med Rädda Barnen region Väst. Samarbetet ska göra att fler får tillgång till kultur och möjlighet att vara delaktiga i GöteborgsOperans verksamhet. Under året har GöteborgsOperan tillhandahållit workshops för Rädda Barnens grupper, och kulturhjeltebiljetter har erbjudits barn, föräldrar och volontärer till flera föreställningar särskilt lämpade för ung publik. Under 2024 har 800 kulturhjeltebiljetter fördelats bland barn och unga.

GöteborgsOperan arbetar fortsatt med folkhögskolor och andra kulturinstitutioner i regionen under projektnamnet FOKIS, Folkbildning och kultur i samverkan. Ett långsiktigt samarbete sker även med Kulturskolan Göteborg, där *Ungdomsbiennalen*, som genomförs 2025 nästa gång, är en betydande del. *Tvåornas kör* är ett annat samarbete med kulturskolan, där elever från andra klass uppträdde på Stora scenen i två konserter, med totalt flera hundra medverkande barn.

GöteborgsOperan samarbetar med samtliga tre musikalutbildningar i Göteborg; Högskolan för scen och musik (HSM), Balettakademien och Performing Arts School. Detta innebär att GöteborgsOperan följer deras studenter under utbildningen och diskuterar utbildningens

innehåll samt resultat. För produktioner på musikalscenen har GöteborgsOperan ett kontinuerligt nätverkande med övriga producenter i Sverige, såväl privata som institutioner. Även internationellt nätverkande förekommer med andra producenter och scener.

Med Högskolan för Scen och Musik (HSM) har GöteborgsOperan ett långsiktigt mentorskapsprojekt för masterstudenterna under deras 2-åriga utbildning. Syftet är att ge studenterna inblick i operans verksamhet och i solisternas arbete samt få annan relevant kunskap i relation till sin utbildning.

I mars genomfördes för tredje året i rad jobbmässan Skarpt Läge, som vänder sig till unga vuxna, på GöteborgsOperan med Göteborgs Hamn som värd. När resultatet summerades hade 329 nya jobb tillsatts efter att närmare 1 300 unga vuxna under några timmar minglat och intervjuats av ett stort antal företag.

Medarbetarskap och ledarskap

Kunniga och engagerade medarbetare är en av de viktigaste förutsättningarna för att GöteborgsOperan ska kunna bedriva en bra verksamhet. Ledarskapet bygger på en fungerande dialog mellan chef och medarbetare om uppdrag och mål. Detta skapar tillit, förståelse och engagemang för det som ska göras. Cheferna i verksamheten bör vara engagerade, lyhörda, ansvarstagande och ta tillvara medarbetares initiativkraft och förmågor.

Under 2024 har stort fokus legat på den åtgärdsplan som styrelsen beslutade om i februari 2024 och som innebär att totalt 30 miljoner kronor ska sparas på personalsidan åren 2024–2027. Det motsvarar 40 årsverken av de omkring 500 som utförs på operan varje år. Förhandlingar med de fackliga organisationerna om neddragningar av årsverken resulterade bland annat i att 20 av 49 ansökningar om frivillig avgång har beviljats. Något behov av uppsägningar på grund av arbetsbrist finns inte i dagsläget, men förändringar kommer att ske på samtliga avdelningar på olika sätt även om alla inte drabbas av neddragningar. Så här långt har neddragningarna klarats genom naturliga avgångar, frivillighetserbjudande, ej förnyade visstidskontrakt samt effektiviseringar av arbetsprocesser. Arbetet med åtgärdsplanen fortsätter under 2025.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljön är en gemensam angelägenhet för alla anställda. En hälsofrämjande arbetsplats bygger på att varje medarbetare medverkar till förbättringar när det behövs och tar ansvar för sin egen hälsa och arbetsmiljö. Chefer har ett uttalat ansvar att leda arbetet med arbetsmiljö och hälsa på arbetsplatsen. De ska också vara förebilder och föregångare när det gäller ett hälsofrämjande arbetssätt.

Tillsammans skapar vi förutsättningar för en arbetsplats där medarbetarna mår bra, vill utvecklas och känner sig trygga. GöteborgsOperans målsättning för arbetsmiljöarbetet är att lagar och föreskrifter utgör ett minimikrav och att arbetsmiljöarbetet på alla nivåer ständigt utvecklas och är en naturlig del av vardagen.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Arbetsmiljöfrågor är en naturlig del i det vardagliga arbetet och finns med som en punkt på regelbundna möten, som arbetsplatsträffar med mera. GöteborgsOperans medarbetare har ett digitalt system för tillbud, IA (Informationssystem för Arbetsmiljö), med åtkomst via intranätet. Där anmäls arbetsskador, tillbud, olyckor med mera för vidare uppföljning i organisationen.

Arbetsmiljörelaterade riskronder genomförs en till två gånger per år i arbetslokalerna, beroende på lokalens risknivå. Riskanalyser genomförs fortlöpande på avdelningarna, där fysiska och psykosociala risker kartläggs och bedöms. Riskanalyser görs även i samband med inköp av ny utrustning, införande av nya arbetsmetoder eller ny arbetsorganisation. Vidare görs riskronder i samband med varje produktion och/eller ny spelplats, både i repetitionssal och på fasta scener eller turnéscener.

Arbetsmiljöarbetet följs upp löpande i våra projekt och på helhetsnivå på årsbasis, då innevarande års handlingsplan, ny statistik, genomförda ronder och åtgärder diskuterar.

Medarbetarenkäter är också ett sätt att följa upp arbetsmiljön. Hösten 2024 deltog GöteborgsOperan i Västra Götalandsregionens gemensamma medarbetarundersökning.

Hälsofrämjande arbete

GöteborgsOperan uppmuntrar till en aktiv livsstil som främjar hälsa och välbefinnande, både i arbetslivet och på fritiden. Medarbetarna kan träna kostnadsfritt på operans egna gym och gruppträning, har möjlighet att få tillgång till behandlingar/massage på arbetsplatsen, till rabatterade träningskort hos avtalade träningsanläggningar samt ett årligt friskvårdsbidrag. När en anställd tränar i GöteborgsOperans egna lokaler under en timma bjuder arbetsgivaren på hälften av träningsstunden en gång per vecka.

Genom företagshälsovården Hälsan & Arbetslivet har GöteborgsOperan tillgång till läkare, sjuksköterska, sjukgymnast, beteendevetare, psykolog och skyddsingenjör.

Alla anställda, oavsett anställningsform, har förmånen fri öppen hälso- och sjukvård. Förmånen omfattar patientavgiften upp till högkostnadsskyddet.

Sjuktagen var lägre 2024, totalt 4,01 procent, jämfört med 4,87 procent under föregående år.

Jämställdhet och mångfald

Utgångspunkten för GöteborgsOperans arbete med jämställdhet och mångfald är alla människors lika värde, där arbetet ska präglas av respekt för individens integri-

tet. Jämställdhets- och mångfaldsarbetet drivs genom ett samverkansforum där frågan hanteras systematiskt. Varje chef ansvarar för att följa upp sin verksamhet och varje medarbetare ansvarar för att följa givna riktlinjer.

Arbetet för jämställdhet inom GöteborgsOperan innebär att bryta traditionella könsrollsmönster, att ge kvinnor och män lika möjligheter och rättigheter i arbetslivet. Målsättningen är jämställdhet mellan kvinnor och män beträffande arbetsförhållanden, möjligheter att förena föräldraskap och arbete, benägenhet att söka arbete och utveckling, könsfördelning inom olika yrkeskategorier, rekryteringsprocessen, lönesättning och marknadsföring.

Med mångfald menar GöteborgsOperan allas lika möjligheter och rättigheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Målsättningen med mångfaldsarbetet är att ta tillvara dessa olikheter och därmed skapa en attraktiv och dynamisk arbetsplats där kompetensen hos individer och samarbetspartners ingår som en naturlig del i både internt och externt arbete.

Likabehandlingsplan 2022-2027 har implementerats i organisationen.

Nyckeltal medarbetare

	2024	2023	2022	2021	2020
Antal anmälda olyckor, tillbud, ohälsor och riskobservationer	207	221	182	161	175
Sjukfrånvaro i procent av den totala förväntade arbetstiden	4,01 %	4,87 %	4,44 %	2,63 %	3,70 %
Sjukfrånvaro i procent, kvinnor/män	2,2 % / 1,81 %	2,45 % / 2,42 %	2,63 % / 1,81 %	1,72 % / 0,91 %	2,12 % / 1,58 %
Antal tillsvidareanställda, inklusive provtjänstgöring	482	490	463	418	452
Totalt antal chefer, inklusive ledningsgrupp (exkl 2 vakanser)	31	34	34	34	33
Andel kvinnor/män av antal chefer	62 % / 38 %	65 % / 35 %	53 % / 47 %	56 % / 44 %	61 % / 39 %
Antal kvinnor/män i ledningsgrupp	7 / 3	7 / 3	7 / 2	8 / 1	8 / 1
Medelålder kvinnor/män i chefsbefattningar	56 / 55	54 / 55	52 / 50	52 / 51	51 / 50

Nolltolerans mot diskriminering och trakasserier

GöteborgsOperan har i många år arbetat aktivt för att förhindra trakasserier och kränkningar. Inga medarbetare, samarbetspartners eller besökare får utsättas för trakasserier eller annan kränkande särbehandling. Samtliga anställda har ett ansvar för att se till att diskriminering och trakasserier inte förekommer i något led av GöteborgsOperans verksamhet. Arbetet tar sin grund i diskrimineringslagen samt i policyn mot kränkande särbehandling som beskrivs på intranätet samt vid introduktion av nyanställda. Organisationen har klara rutiner för att fånga upp sexuella trakasserier.

Samverkan

Samverkan ska vara en naturlig del av den fortlöpande utvecklingen och i första hand koncentreras och genomföras så nära verksamheten som möjligt.

Ekologisk hållbarhet

Utgångspunkten för GöteborgsOperans miljöarbete är Miljömål 2030, de betydande miljöaspekter som identifierats i miljöledningssystemet ISO 14 001 samt Svanens kriterier. Utifrån detta formuleras målsättningar som sträcker sig fram till 2030. Dessa har brutits ner i delmål och aktiviteter som kan kopplas till GöteborgsOperans olika delar av verksamheten. Det tar sig många olika uttryck, från effektivare energianvändning och materialåtervinning till vad som serveras i restaurangen.

Systematiskt miljöarbete

GöteborgsOperan är miljöcertifierad enligt ISO 14001. Under 2024 omcertifierades verksamheten och nytt certifikat är giltigt till och med 2027. Restaurangen, inklusive caféer, barer och personalmatsal, är certifierad enligt Svanen, Nordens officiella miljömärkning. Miljöledningssystemen fungerar som ramverktyg för att systematiskt minska verksamhetens miljö- och klimatpåverkan, att säkerställa lagefterlevnad och olika intressenters förändringar samt för att fånga upp avvikelser och förbättringsförslag.

GöteborgsOperans miljömål

Under 2024 har övergripande fokus legat på att identifiera potentiella verktyg för att beräkna klimatutsläpp,

både på verksamhetsnivå och för produktioner, eftersom dagens redovisning inte täcker verksamhetens alla aktiviteter. Ett annat fokus har varit att ta reda på om och i så fall när GöteborgsOperan kommer att träffas av CSRD, EU-direktivet med skärpta krav på hållbarhetsrapportering, och vad det kommer att innebära för organisationen samt att byta erfarenheter med andra scenkonstaktörer. Därtill har aktiviteter, kopplade till några av delmålen, tagits fram på olika avdelningar. Aktiviteterna är ett steg i riktning mot ökad uppfyllelse av miljömålen.

Ett urval av GöteborgsOperans delmål presenteras här.

Resurseffektivitet och giftfritt

- Öka andelen återvunnen textilfiber, second hand-köp och biobaserat material.
- Minska andelen fossilbaserad plast och öka andelen biobaserad plast eller byta till material av förnybar råvara.
- Öka återvunnen metall och minska användningen av metall i verksamheten.
- Säker och effektiv hantering av batterier.
- Aktivt och metodiskt välja ut vilka kemiska produkter som ska användas samt minska det totala antalet produkter.
- Halvera energianvändningen i operahuset jämfört med 1996 och öka egenproduktionen av solceller.

Att det inte finns någon standardiserad modell att arbeta utifrån, eftersom alla uppsättningar är så olika, är en utmaning i kärnverksamheten. Däremot arbetar alla avdelningar kontinuerligt med att standardisera för att kunna återanvända så mycket material som möjligt. Att göra miljöbättre materialval är därför ett ständigt pågående arbete med blandat resultat. Ibland används mer miljövänliga eller innovativa material, ibland sådant man önskar ersätta men ändå måste använda. Skälen kan vara att det inte finns miljöbättre val att tillgå, att kostnaden är för hög eller att tiden är för knapp för att hinna analysera vad som skulle bli ett bättre val. Det konstnärliga uttrycket spelar också roll för valet av material och produkter. GöteborgsOperan strävar dock hela tiden efter att bli bättre och göra mer miljöklara val och det finns flera goda exempel från verksamheten.

Kostymavdelningen har skapat en prioriteringsordning

för inköp av textila material respektive textila plagg. Första steget är alltid att leta i egna förråd och därefter kan inköp från second hand eller deadstock (överblivet tyg/restlager) alternativt miljöcertifierade material bli aktuellt. Att köpa andra material eller plagg är alltid det sista alternativet. Arbetet har också fortsatt med bland annat grönmarkering av miljöbättre val i textilförråden och att fotografera och dokumentera i inventariesystemet Trail så att det blir enklare att välja och återanvända saker från magasinet.

Ambitionen att välja miljöcertifierade textilier så långt det är möjligt kan bidra till att bygga upp en textiltillverkning som är hänsynsfull mot miljön, med inspiration från Textile standard och Sustainable Fibre Toolkit. Bland annat fortsätter arbetet med att försöka ersätta danstrikå med återvunnen polyamid samt ersätta konventionell viskos med miljöbättre cellulosamaterial.

Under 2024 började GöteborgsOperan (som första teaterhus i världen, såvitt vi vet) använda det digitala mönsterverktyget CLO för att skapa mönster till kostymer i 3D. Traditionellt skapas mönstren för hand av en tillskärare och klippas ut i papper. I CLO finns alla artister inlagda som "dockor" i programmet och mönster kan enkelt ändras i programmet för att slutligen printas ut. De första kostymerna skapade i CLO gjordes till *Charlie och chokladfabriken*. Detta innovativa arbetssätt är resurseffektivt på flera sätt: kostymdesignern behöver inte besöka operan lika många gånger, materialåtgången blir mindre eftersom färre fysiska provplagg behöver sys upp och mönster kan ändras smidigt i datorn i stället för att göras om från grunden.

Ett exempel på återbruk är kostymavdelningens samarbete med restaurangens Svanenmärkta leverantör för cirkulationstvätt för att använda deras kasserade lakan till att sy toiler (provplagg) och numera även foder.

Under året initierades ett samarbete med Botaniska trädgården i Göteborg i ett projekt om växtfärgning. Tanken är att GöteborgsOperan ska kunna skörda växter från Botaniska trädgården som sedan kan användas vid färgning och patinering av kostymer. Projektet kommer att fortsätta under 2025. Kostymavdelningen har under året även haft erfarenhetsutbyte med några svenska teatrar och operahus i bland annat frågor som kopplar till inköp och miljö.

Det pågår ett långsiktigt arbete i verkstäderna med att hitta miljöbättre alternativ till kanalplast, som används för att bygga dekor. Man har provat lättviktsskivor av trä,

sandwichskivor i papp och en annan något bättre typ av plast, återvunnen polypropen, som ser lovande ut. Den sistnämnda går även att få i svart färg vilket gör att man minskar färgåtgång och sparar arbetstid.

Ett beslut har tagits om att vid skrotning av en föreställning alltid först fråga Stadsteatern och Folkteatern om det finns något de vill ta över, då de är hyresgäster i GöteborgsOperans magasin.

En central laddplats för olika typer av batterier finns i huset och FM-enheten tillhandahåller hjälp vid behov av batterier för användare i huset. Detta medför en säkrare hantering ur brandskyddssynpunkt, minimerar inköp av batterier och effektiviserar återvinningen.

Vid inköp av kemiska produkter ska bästa alternativ, för både hälsa och miljö, väljas så långt det går. Det är ett kontinuerligt arbete som hela tiden kräver uppdaterad kunskap och bra rutiner. Under året har en ny rutin för kemiska produkter tagits fram, som kopplar till både miljö, arbetsmiljö, säkerhet och inköp. Det har varit ett medvetet fokus på kemiska produkter under året och det har genomförts utbildningar och lager har rensats.

Merparten av rengöringsprodukterna som används är miljömärkta eller godkända enligt Svanens kriterier och kostymavdelningen arbetar vidare med att utöka andelen GOTS-certifierade färger till färgning och tryck.

Hållbarhetskrav ställs vid varje upphandling. Under året har fokus varit på upphandlingar av trävaror, lägenhetsboende, livsmedel, kemtekniskt material för städ och kök samt Operatech. Några av upphandlingarna fortsätter in i 2025. På vissa områden finns också behov av tydligare samordning och kravställning kopplat till inköp.

Energiförbrukningen i den egna förvaltade lokalen, operahuset i Göteborg, ska 2030 vara hälften av förbrukningen 1996. Det skulle innebära en förbrukning på 115 kWh/m² och år. 2024 uppgick förbrukningen till 155 kWh/m², vilket är samma värde som föregående år. Målvärdet bedöms kunna nås genom att bland annat byta till tryckstyrda, direktdrivna fläktmotorer och öka produktionen av solel från 100 till 300 MWh/år. Utbyggnad av solel och byte av fläktar är stora investeringar. Renovering av fläktar till mer energieffektiva varianter var prioriterat inför 2024, men planen är nu att byta fläktar i fem ventilationsaggregat 2025 och i ytterligare två aggregat 2026. Detta ger en besparing på cirka 20 kWh/m². Däremot har det successiva arbetet med att byta till LED-belysning fortsatt

liksom att utveckla visualiseringen så att mer detaljarbete kan göras digitalt, vilket sparar både resor och scentid.

Operahuset köper bara energi från förnybara energikällor genom Bra Miljöval vatten för såväl fjärrvärme som el, och har egen produktion av el från solceller på taket. Solcellerna täcker drygt 600 m² av taket och alstrade 94 788 kWh (96 235) under 2024, vilket är något lägre än förra året och förklaras av variation i väder.

Klimatpåverkan från operahusets och magasinets energiförbrukning har kalkylerats de senaste fyra åren. Under tiden har utsläppsfaktorn för vattenkraft ändrats och det sker naturligt fluktuationer i fjärrvärmvärdena. Därtill upptäcktes ett fel i avläsningen av fjärrvärme i magasinet. Slutsatsen är att klimatavtrycket från operahuset utgör omkring 25 ton CO₂e per år och att det behövs fler beräkningar av de korrekta värdena från magasinet.

Mängden totalt avfall ska minska och avfallssorteringen öka. Under året uppgick den totala mängden avfall till 212,1 ton. Det är en ökning jämfört med föregående år och förklaras främst av ökad mängd materialåtervinning och en rejäl utrensning av farligt avfall. Totalt gick 56 procent av allt avfall till någon slags återvinning (exkl. energiåtervinning). För att försöka minska avfallsmängden samt öka återanvändningen används olika kanaler för att skänka,

delat eller skicka till återbruk allt från möbler och kläder till scenteknik och IT-utrustning. Det som skänks räknas dock inte med i avfallsstatistiken så det finns behov av att ta fram en mer förfinad uppföljningsmetod för avfall som också kan visa på de positiva effekterna av ansträngningar för återbruk och cirkulärt tänkande.

Under året har den interna avfallssorteringsguiden uppdaterats enligt gemensamt nordiskt skyltsystem och alla avfallskärl har fått detta symbolspråk.

Låg klimatpåverkan

- Minska klimatpåverkan från inköpta/hyrda textilier, plastprodukter/material och metallprodukter/material.
- Minska klimatpåverkan per portion i måltidsserveringarna.
- Minska matsvinnet.
- Minska klimatpåverkan från egna person- och gods transporter.
- Stötta medarbetarnas och besökarnas fossilfria resor.

Verktyg och metoder för att jämföra materials miljö- och klimatpåverkan undersöks och målsättningen är att de på sikt ska implementeras för att kunna användas i det

dagliga arbetet. Det är ett stort jobb då det innefattar många olika material, arbetet läggs därför upp långsiktigt och metodiskt. Under 2024 har GöteborgsOperan identifierat några olika verktyg och beslut om vilket verktyg som ska användas kommer att tas under 2025. Det finns behov av att få fram verksamhetens totala klimatavtryck men också att bryta ned det till varje produktion.

Vid en större kostymutförsäljning i juni skänktes överblivet till second hand-butik, så att det kunde fortsätta liv. Ytterst lite fick kasseras.

Redan 2022 köptes nya ljuddämpande bord in till foajén. På grund av leveransproblem har effekten av inköpet kunnat beräknas först 2024. Nyinköpet bidrog givetvis till en ökad miljö- och klimatpåverkan, men möjliggjorde samtidigt att dukar kunde tas bort på merparten av serveringarna. Detta resulterade i en minskning av dukar från 9,8 ton 2019 till 4 ton 2024 och en reduktion av klimatavtryck från 5 till 2,1 ton CO₂e samt en ekonomisk och arbetstidsmässig besparing. De gamla borden skänktes vidare till Västra Götalandsregionens återbruksverksamhet Åter i bruk, för fortsatt liv.

Ett långsiktigt mål är att klimatpåverkan från en genomsnittlig måltid bör vara högst 0,5 kg CO₂e (koldioxid-ekvivalenter). Genomsnittet för en måltid på GöteborgsOperan ligger på cirka 1 kg CO₂e, med stor variation mellan rätterna, men det finns behov av att beräkna klimatpåverkan från totala livsmedelsinköp, inte enbart per måltid, för att få en mer korrekt bild. Arbetet med att justera menyer med klimatsänkande inslag har fortsatt men det finns en osäkerhet i hur stora förändringar som kan göras samtidigt som gästerna ska erbjudas attraktiva och konkurrenskraftiga menyer. Enligt en kundundersökning genomförd under året efterfrågas framför allt fisk och sallad. Det har gjorts försök med att ha ett stående veganskt alternativ av smörgås på menyn, men efterfrågan var för låg varför det istället produceras efter förfrågan.

Restaurangen ska halvera sitt produktions- och tallriksvinn från 94 gram/portion 2018 till 47 gram/portion 2030. Resultatet av mätningen för 2024 visar 63 gram/portion (62) vilket är en minskning jämfört med basåret 2018, men i princip samma värde som 2023. Resultatet av tidigare åtgärder, som att minska antalet "dagens rätt" från tre till två i personalrestaurangen och därmed minska mängden varmhållen mat som kan bli svinn, att ersätta salladsbuffén i den externa lunchrestaurangen med salladsskål och

att justera bakverkens storlek, verkar kvarstå. Ett sätt att försöka minska matsvinn uppströms är att köpa från kort datum-sortiment vilket görs när det är möjligt.

Verksamheten i GöteborgsOperans magasin har utökats och därmed har även transporter till och från magasinet ökat, varpå möjlighet till bättre samordning av transporter ses över. Samarbetet med flera teatrar i magasinet bedöms ha stor potential för att totalt sett minska transporterna för alla aktörer, dela material och energianvändning. Under 2024 har tio flak till lastbilar köpts in för att möjliggöra fler egna transporter av dekor och därmed kunna samordna fler transporter samt själv välja drivmedel.

Den totala klimatpåverkan från egna vägtransporter (inklusive tjänsteresor i privat bil) uppgick 2024 till 28,7 ton CO₂e (17,5), vilket är en ökning från 2023. Förklaringen är framför allt återgången till diesel från HVO 100 till lastbilar och bussar som gjordes av ekonomiska skäl under 2024.

Klimatpåverkan från personflygresor varierar år för år, beroende på vilka turnéer och uppsättningar som genomförs och vilka konstnärliga team som anlitas. Under 2024 gjorde GöteborgsOperans Danskompani turnéer till Sydney i Australien samt till åtta europeiska destinationer. Flygresornas totala klimatpåverkan uppgick till 172 ton CO₂, där turnéerna utgjorde drygt tre fjärdedelar av flygresornas hela klimatavtryck.

Klimatpåverkan från inhyrd vägtransport till turné uppgick 2024 till 10,2 ton CO₂ (2,9 Well-to-Wheel) vilket är mer än förra året och förklaras framför allt av fler turnétransporter och fler körda kilometer. Även vid dessa transporter har diesel tankats under 2024. Nytt för året var att arrangören bokade såväl gods- som persontransporter för turnén till Australien samt till Novi Sad i Serbien. Därför har GöteborgsOperan inte någon miljörapport för dessa godstransporter. Uppgifter om klimatpåverkan från frakt av eget gods via sjöfart, flyg eller utförd av annan anlitaad entreprenör behöver inkluderas i framtida hållbarhetsrapportering.

Resor är ett prioriterat område, men här finns en målkonflikt med GöteborgsOperans uppdrag att utföra scenkonst regionalt, nationellt och globalt. En genomlysning av flygresorna under 2019 visar att drygt 80 procent av GöteborgsOperans alla flygresor är direkt kopplade till uppdraget, alltså att turnera och samarbeta med internationella team och artister. En lärdom under pandemin var att många fysiska möten kan ersättas av digitala möten

och med teknik som digital visualisering och digital mönsterkonstruktion så kan man, på sikt, spara några fler resor.

GöteborgsOperan uppmuntrar personal att åka kollektivt och alla har möjlighet att köpa årskort i kollektivtrafiken genom delbetalning via nettolönen. Under 2024 har 84 medarbetare (87) registrerat sig för ett årskort. GöteborgsOperan uppmuntrar även medarbetare att cykla till och från jobbet. En fråga om resvanor fanns med i den medarbetarenkät som gjordes under året. Av de 69 procent som svarade på frågan uppgav 90 procent att de tar sig till och från jobbet till fots, med cykel eller med kollektivtrafik. Det gör att GöteborgsOperan når målet om minst 50 procent hållbar arbetspendling.

Av årliga kundundersökningar framgår att GöteborgsOperan klarar målet om hållbara besöksresor. Mer än 50 procent av gästerna kommer till föreställningarna med kollektivtrafik, till fots eller på cykel. Under säsongen 2023/2024 låg siffran på 65 procent.

Ekosystem och främjad biologisk mångfald

- Öka andelen ekologiska livsmedel.
- Öka andelen inköp av regionalt producerade livsmedel.
- Fortsätta ställa hållbarhetskrav vid upphandling och inköp som minskar negativ påverkan på den biologiska mångfalden.

Målet för 2030 är att nå 60 procent ekologiska livsmedel i den totala livsmedelsbudgeten, med delmålet 55 procent till 2025. Under 2024 blev resultatet drygt 51 procent (52), vilket är i princip samma nivåer som de senaste åren. Givet senaste årens prishöjningar på livsmedel och exempelvis prioriteringen att köpa svenskt och lokalt kött istället för ekologisk import har gjort att man landat på denna nivå. En analys per varugrupp krävs för att se vilka livsmedel som kan konverteras från konventionella till ekologiska för att nå det långsiktiga målet.

Så långt ekonomin tillåter köps en mindre del svenskt ekologiskt naturbeteskött och några svenska viner har fått ta plats på restaurangens vinlista. Naturbetesköttet bidrar till målet om ökad biologisk mångfald samt ökar andelen inköp av regionalt producerade råvaror då allt naturbeteskött produceras i Västra Götaland.

I övrigt genomsyras GöteborgsOperans restaurang av

en väl utvecklad miljöfilosofi. Restaurangens nuvarande Svanenmärkning gäller till och med 2026 och dess kriterier omfattar allt från krav på ekologiska livsmedel och hållbarhetsmärkt fisk och skaldjur, till krav på vilka kemiska produkter som får användas, effektiv energi- och vattenanvändning, restriktioner kring engångsmaterial och utförlig avfallssortering. Restaurangen är även en del av Fairtrade Region och Klimat 2030:s restaurangsatsning.

Olika hållbarhetskrav ställs vid upphandling av trävaror och så långt det är möjligt köps ekologisk bomull. Restaurangen följer Svanens kriterier för vilka fisk- och skaldjursarter som får köpas in och arbetet med att fasa ut livsmedel har resulterat i att det idag finns ytterst få produkter som innehåller palmolja.

Fram till sommaren 2020 hade GöteborgsOperan bikupor på taket. Bina bor numera i Trädgårdsföreningen där de fortsätter sitt arbete med honungstillverkning och pollinering för biologisk mångfald. Biodlingen sköts fortfarande av GöteborgsOperan och honungen slungas i restaurangens kök och säljs i OperaShopen.

Hållbarhetskommunikation

Utöver målområdena för social och ekologisk hållbarhet så är hållbarhetskommunikation också viktigt för GöteborgsOperan.

Under 2024 omstrukturerades hållbarhetsinformationen på webbplatsen opera.se så att den nu finns samlad, för att underlätta för läsaren. Här finns information om hållbar scenkonst, social hållbarhet, den hållbara medarbetaren, det tidigare gröna Ringen-projektet samt miljömärkt restaurang och tillgänglighet. Här kan läsaren rapportera brister i webbplatsens tillgänglighet eller lämna övriga synpunkter om webbplatsen.

Under året har arbetet med att informera om det interna digitala rapporteringssystemet för miljömässiga förbättringsförslag och avvikelser fortsatt, vilket har resulterat i att några förbättringsförslag har inkommit från medarbetare.

I övrigt deltar GöteborgsOperan i flera olika sammanhang kopplat till hållbarhet såsom Opera Europas hållbarhetsnätverk, seminarier, föreläsningar och workshops kopplade till hållbarhet inom olika yrkesområden samt tar emot studiebesök. Dessa dialoger är viktiga för att få inspiration, att inspirera andra samt driva utvecklingen framåt i hållbarhetsarbetet.

Miljömål – flerårsjämförelse

De övergripande målen för 2030 bygger på Västra Götalandsregionens långsiktiga miljömål för alla regionens verksamheter, Miljömål 2030. Målet gällande klimatpåverkan från flygresor bör troligen omformuleras och

specificeras, eftersom målet inte är förenligt med operans uppdrag (internationella turnéer).

Resultaten för 2020 och 2021 präglades av att verksamheten i stort sett låg nere på grund av covidpandemin, vilket innebär att de åren inte är jämförbara med åren därefter.

Övergripande mål 2030			Resultat				
			2024	2023	2022	2021	2020
Klimatpåverkan från egna vägtransporter, ton CO ₂ e (koldioxidekvivalenter)	100 % fossilfri		28,7	17,5	12,2	15,5***	14,5
Klimatpåverkan från flygresor, ton CO ₂	Minska med 80 % jmf 2016		172	116	105	34	31
Klimatpåverkan inhyrd turnétransport, ton CO ₂ e****	100 % fossilfri		10,2	2,9	7,2	1,2	0
Energiförbrukning egen lokal, kWh/m ² BTA (bruttototalarea)	115 kWh/m ²		155	155	167	150	147*
Total mängd avfall (ton)	Minska jmf med tidigare år		212,1	176,2****	181	135,5	138**
Andel avfall till materialåtervinning, inklusive biologisk behandling, procent	minst 75 %		56	55	47	44	56
Andel avfall till förbränning, (energiåtervinning till fjärrvärme) procent	max 25 %		40	42	48	50	41
Andel ekologiska livsmedel av den totala livsmedelsbudgeten, procent	minst 60 %		51	52	51	51	53*

* Uppdaterat resultat sedan Hållbarhetsrapport 2020.

** Matavfallet har till viss del fått uppskattas på grund av fel på en våg hos avfallsentreprenören.

*** Uppdaterat resultat sedan Hållbarhetsrapport 2021.

**** Uppdaterat resultat sedan Hållbarhetsrapport 2023.

***** Åren 2021–2023 redovisades klimatpåverkan i CO₂ Well-to-Wheel men 2024 bytte leverantören till CO₂e.

Ekonomisk hållbarhet

Ekonomisk hållbarhet innebär en ekonomi som är hållbar över tid och som stödjer möjligheterna att uppnå ekologisk och social hållbarhet.

För att kunna fullgöra uppdraget och bland annat säkerställa att GöteborgsOperan fortsätter att leverera kvalitet och håller en internationell klass, krävs såväl hållbar finansiering och långsiktig planering som affärsmässighet.

Det långsiktiga strategiska målet är att ha en ekonomi i

balans, med en hållbar hög egenfinansiering och hög kasalikviditet. Verksamheten ska därför ha en effektiv ekonomistyrning som gör att beslut kan grundas på väl underbyggda underlag. Uppföljning och rapportering ska ske enligt de riktlinjer och tidsplaner som ägaren Västra Götalandsregionen och dess kulturnämnd beslutar om. Styrelsen ska årligen identifiera risker i verksamheten samt anta en internkontrollplan.

Det ekonomiska utrymmet för att bedriva verksamhet på GöteborgsOperan har krympt de senaste 10–15 åren.

Kostnaderna för löner och fastigheten har stigit mer än anslagen. Den byggnadsfond som Göteborgs Stad inrättade när operan byggdes 1994 avslutades 2018, vilket innebär att de cirka 5 miljoner kronor per år som fonden bidrog med har fått täckas på annat sätt. De senaste årens ekonomiska läge med både inflation, löneökningar och valutapåverkan tynger verksamhetens redan ansträngda ekonomi. Därutöver tillkommer kostnader för ett nytt teatersystem och de behov som en åldrande fastighet har.

GöteborgsOperans styrelse gav hösten 2023 vd i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan som möjliggör fortsatt utveckling utifrån nya ekonomiska förutsättningar. Styrelsen fattade beslut om denna åtgärds- och sparplan den 2 februari 2024. Enligt åtgärdsplanen ska ekonomin förbättras under åren 2024–2027 genom ytterligare effektiviseringar, vissa justeringar i utbudet samt ökat fokus på intäkter. Totalt uppgår åtgärder till 50 miljoner kronor, vilket bör skapa en ekonomi i balans 2027. För att säkra en ekonomi i balans även efter 2027 krävs en ny och långsiktig finansieringsmodell för att inte hamna i obalans inom ett fåtal år. Dialog med ägaren är påbörjad om behovet av ny modell.

Effektiv ekonomistyrning

GöteborgsOperan ska anpassa och utveckla arbetet med att nå uppsatta mål för att kunna möta förändringar i omvärlden som påverkar verksamheten. Verksamheten ska utvärderas kontinuerligt med utgångspunkt i sina konstnärliga processer. Målet är att kvalitetssäkra framtida produktionsprocesser och skapa en hållbar utveckling.

Beslut angående de konstnärliga projekten fattas utifrån givna ekonomiska ramar som är formulerade i ett förutsättningsdokument. Detta för att ha väl underbyggda underlag för beslut. Ekonomiska långsiktiga planer tas fram som en del av ledningens strategiska arbete. Ekonomi- och inköpshandbok samt policyer och riktlinjer uppdateras löpande. En riskanalys med internkontrollplan som underlag för styrelsens arbete genomförs regelbundet.

Inköp

GöteborgsOperan följer lagen om offentlig upphandling (LOU). Upphandlingsverksamheten spelar en viktig roll i styrningen av ekonomin. Som grund finns Göteborgs-

Operans inköpspolicy. Tydligt skrivna regler och rationella rutiner är en förutsättning för att upphandlingar ska kunna bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt. Regler av central betydelse finns i inköpshandboken.

Så långt det är möjligt deltar GöteborgsOperan i Västra Götalandsregionens upphandlingar och avropar från centrala ramavtal och andra centralt upphandlade avtal. För specifika behov gör GöteborgsOperan egna upphandlingar och följer då Västra Götalandsregionens riktlinjer.

Styrelsen ansvarar för att fastställa och anta inköpspolicy och inköpshandbok. Vd ansvarar för att lagstiftning, policyer och riktlinjer efterlevs, att ansvar och befogenheter i inköps- och upphandlingsfrågor inom organisationen tydliggörs samt att medarbetare har den kompetens som krävs för att genomföra inköp och upphandlingar. Beslut om upphandling fattas och avtal tecknas i enlighet med attestinstruktionen.

Partnersamarbeten

GöteborgsOperan har samarbeten med flera näringslivspartner som på olika sätt främjar aktiviteter som gör att fler kommer i kontakt med och blir nyfikna på GöteborgsOperans verksamhet. Under 2024 har till exempel många barn och unga besökt GöteborgsOperan tack vare så kallade Kulturhjeltebiljetter donerade av olika partner.

GöteborgsOperan ska även aktivt arbeta för att säkerställa och öka intäkterna utöver ordinarie biljettförsäljning. Det kan vara intäkter från uthyrningar, företags-events, seminarier och middagar.

En god affärsetik

Förtroendevalda och medarbetare inom GöteborgsOperan arbetar på invånarnas uppdrag och i deras intresse. Förtroende skapas genom ett korrekt uppförande och förhållningssätt från varje enskild styrelsemedlem och medarbetare.

Västra Götalandsregionens riktlinjer mot korruption, mutor och jäv samt GöteborgsOperans personalhandbok och övriga berörda styrdokument ligger till grund för en god affärsetik. Under 2025 kommer styrelsen för GöteborgsOperan att anta en egen riktlinje om korruption. Likaså är operans värdegrund en viktig kugge, vilket är ett kontinuerligt pågående arbete inom GöteborgsOperan. Inom operan råder nolltolerans mot korruption, mutor och jäv.

Attestansvar

Majoriteten av operans chefer och projektledare har budgetansvar. Med budgetansvar följer attesträtt och generellt gäller att befattningshavare i ansvarig ställning får ta på sig attestansvar för kostnader inom sitt eget ansvarsområde, upp till en viss nivå, vilket framgår av Göteborgs-Operans attestinstruktion. Transaktioner som direkt berör den attestansvarige ska attesteras av närmast överordnad

chef. Attestansvarig förutsätts ansvara för att kontrollräkningar och övriga kontroller görs före attestering. Vidare är den attestansvarige ansvarig för att åtgärden ligger i företagets intresse samt att den överensstämmer med gällande reglementen och instruktioner inom företaget och gällande lagstiftning. All personal med attesträtt måste signera ett godkännande av attestansvar.

Göteborg den dag som framgår av min elektroniska signatur

Maria Brauer
Ordförande

Johnny Magnusson

Olof Svensson

Anna Silvé

Emil Wingstrand

Valéria Kant

AnnaSara Perslow

Helene Odenjung

Harriet Ljungdahl

Christina Björklund
Verkställande direktör

BILDFÖRTECKNING

- Omslag *Otello* foto Lennart Sjöberg
- 2 Temabild GöteborgsOperan foto Mats Bäcker, Muhammed Ali
- 4 GöteborgsOperan foto Tilo Stengel
- 5 Christina Björklund, vd foto Lennart Sjöberg
- 6 Temabild GöteborgsOperan foto Mats Bäcker, Muhammed Ali
- 6 GöteborgsOperan scenområde foto Mats Bäcker
- 6 Sandvargen foto Tilo Stengel
- 6 CLO mönsterkonstruktion foto Tilo Stengel
- 6 *We loved each other so much* foto Lennart Sjöberg
- 6 Julkonsert i Nordstan foto Camilla Simonson
- 8 *Den flygande holländaren* foto Tilo Stengel
- 9 *Platée* foto Lennart Sjöberg
- 10 *Don Giovanni* foto Lennart Sjöberg
- 11 *Den flygande holländaren* foto Tilo Stengel
- 11 *Platée* foto Lennart Sjöberg
- 11 *Tosca* foto Lennart Sjöberg
- 12 *Viva la mamma* foto Lennart Sjöberg
- 12 *Carmen* foto Lennart Sjöberg
- 12 *Otello* foto Lennart Sjöberg
- 13 *Otello* foto Lennart Sjöberg
- 14 *Wicked* foto Lennart Sjöberg
- 15 *Charlie och chokladfabriken* foto Lennart Sjöberg
- 16 *Wicked* foto Lennart Sjöberg
- 16 *Charlie och chokladfabriken* foto Lennart Sjöberg
- 17 *Fabrikens hemlighet* foto Lennart Sjöberg
- 17 *Fabrikens hemlighet* foto Lennart Sjöberg
- 18 *Trettondagskonsert med bal* foto Lennart Sjöberg
- 20 Malin Byström foto Peter Knutson
- 20 Luthando Qave foto Thando Mpushe
- 20 *The sound of Sweden* foto Lennart Sjöberg
- 21 *Sagornas konsert* foto Lennart Sjöberg
- 22 *Hammer* foto Tilo Stengel
- 23 *12 songs* foto Tilo Stengel
- 24 *Hammer* foto Tilo Stengel
- 25 *We loved each other so much* foto Lennart Sjöberg
- 25 *Forever, maybe* foto Lennart Sjöberg
- 25 *Atlas song* foto Tilo Stengel
- 26 *ima* foto Tilo Stengel
- 26 *12 songs* foto Tilo Stengel
- 26 *Svansjön (gästspel)* foto Håkan Larsson
- 27 *Atlas song* foto Tilo Stengel
- 28 *Pierrot lunaire* foto Lennart Sjöberg
- 29 *Cellosvit av Bach* foto Tilo Stengel
- 30 *Sandvargen* foto Tilo Stengel
- 30 *Cellosvit av Bach* foto Tilo Stengel
- 30 *Katarina Karnéus med vänner* foto Lennart Sjöberg
- 31 *Sandvargen* foto Tilo Stengel
- 32 *Repetition Tvåornas kör* foto Tilo Stengel
- 33 Prova på dans foto Tilo Stengel
- 34 *Häxan Hillary går på operan* foto Tilo Stengel
- 35 Dansa med bebis foto Tilo Stengel
- 36 *Ska vi läka lite?* foto Tilo Stengel
- 37 Skapa teaterworkshop foto Tilo Stengel
- 38 GöteborgsOperan 30 år foto Muhammed Ali, Lennart Sjöberg
- 40 *Platée* foto Lennart Sjöberg
- 41 *Wicked* foto Lennart Sjöberg
- 42 *Den flygande holländaren* foto Tilo Stengel
- 43 *Hammer* foto Tilo Stengel
- 45 Välkommen! foto Tilo Stengel
- 46 Guidad tur foto Lennart Sjöberg
- 47 Kammarkonsert foto Ellika Henrikson
- 48 Jubileumsprodukter foto Lennart Sjöberg
- 49 På väg till operan foto Tilo Stengel
- 51 Sommarverandan foto Tilo Stengel
- 52 *Relaxed performance* foto Tilo Stengel
- 53 Skrädderiet foto Lennart Sjöberg
- 54 *Carmen* foto Lennart Sjöberg
- 55 Hos sminkören foto Tilo Stengel
- 56 Projekt Den hållbara dansaren foto Tilo Stengel
- 57 Kostymframtagning foto Tilo Stengel
- 58 *Hammer* foto Lennart Sjöberg
- 59 Skrädderiet foto Tilo Stengel
- 60 I restaurangen foto Tilo Stengel
- 61 Kostymavdelningen foto Lennart Sjöberg
- 62 Temabild GöteborgsOperan foto Mats Bäcker, Muhammed Ali
- 64 CLO kostymritning foto Tilo Stengel
- 65 Återbruk av vepa foto Tilo Stengel
- 66 Patinering foto Tilo Stengel
- 67 Perukmakeriet foto Tilo Stengel
- 69 *Charlie och chokladfabriken* foto Lennart Sjöberg
- 70 *Musikalmaraton* foto Lennart Sjöberg
- 72 *Otello* foto Lennart Sjöberg
- 73 *Den flygande holländaren* foto Tilo Stengel
- 74 *Tosca* foto Lennart Sjöberg
- 75 GöteborgsOperans orkester foto Lennart Sjöberg
- 77 *Carmen* foto Lennart Sjöberg
- 78 *Häxan Hillary går på operan* foto Tilo Stengel
- 81 *Viva la mamma* foto Lennart Sjöberg
- 82 *Wicked* foto Lennart Sjöberg
- 83 *Don Giovanni* foto Lennart Sjöberg
- 85 *Forever, maybe* foto Lennart Sjöberg
- 87 *Otello* foto Lennart Sjöberg
- 88 *Viva la mamma* foto Lennart Sjöberg
- 89 *Cellosvit av Bach* foto Tilo Stengel
- 91 *Fabrikens hemlighet* foto Lennart Sjöberg
- 95 *Platée* foto Lennart Sjöberg
- 106 Salong med publik foto Tilo Stengel
- 111 *Charlie och chokladfabriken* foto Lennart Sjöberg

